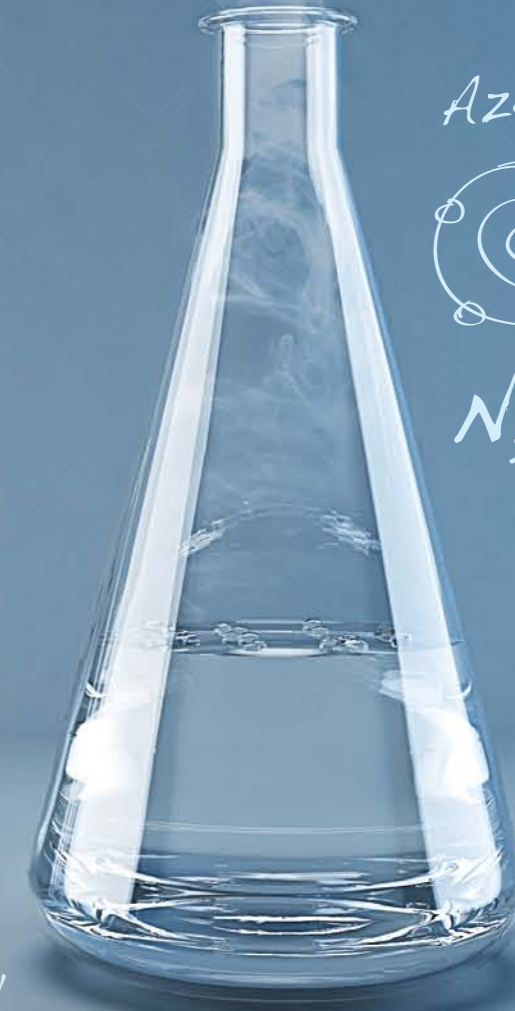
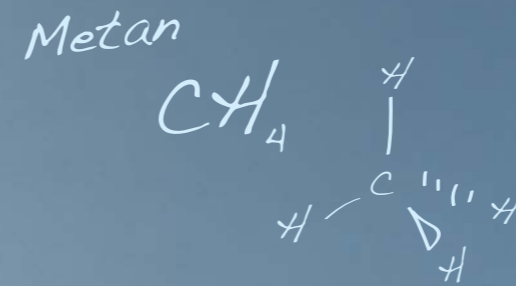

Raport Roczny

PGNiG 2010

Raport Roczny

PGNiG 2010

W poniższym dokumencie stosuje się następujące terminy:

- PGNiG dla spółki matki Grupy Kapitałowej PGNiG, tj. dla spółki Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SA,
- Grupa PGNiG dla Grupy Kapitałowej PGNiG,
- GAZ-SYSTEM dla spółki Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM SA,
- EuRoPol GAZ dla spółki System Gazociągów Tranzytowych EuRoPol GAZ SA,
- URE dla Urzędu Regulacji Energetyki.

Spis treści

5

Misja

6

PGNiG w liczbach

8

Kalendarz wydarzeń

10

List Prezesa Zarządu

12

Zarząd

14

List Przewodniczącego
Rady Nadzorczej

16

Rada Nadzorcza

20

PGNiG na giełdzie

28

Strategia Grupy PGNiG
do roku 2015

32

Poszukiwanie
i Wydobywanie

40

Obrót i Magazynowanie

48

Dystrybucja

50

Energetyka

51

Ład korporacyjny

52

Ryzyka

54

Pracownicy

56

Ochrona środowiska

60

Grupa PGNiG

70

Słownik

72

Kontakt

*Dzieląc się wiedzą najważniejsze jest to,
by potrafić zarazić pasją, pokazać
jak fascynujące może być odkrywanie
świata.*

$$|\vec{D}| = C_D \frac{\rho |\vec{v}|^2}{2} S_D$$

Wzór na wielkość oporu aerodynamicznego

Misja

Naszą misją jest zapewnienie niezawodnych i bezpiecznych dostaw czystej i przyjaznej dla środowiska naturalnego energii z wykorzystaniem konkurencyjnych oraz innowacyjnych rozwiązań energetycznych.

Jesteśmy wierni naszej tradycji i zaufaniu, którym obdarzają nas klienci, ale pozostajemy również otwarci na nowe wyzwania i zmiany.

Działając w interesie naszych akcjonariuszy, klientów i pracowników, chcemy być wiarygodnym i przejrzystym partnerem, realizującym rozwój i wzrost wartości firmy w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

PGNiG w liczbach

Grupa PGNiG ma pozycję lidera rynku gazu ziemnego w Polsce. Spółki, wchodzące w skład Grupy PGNiG, zatrudniają około 30 tysięcy osób, które pracują w Belgii, Danii, Egipcie, Norwegii, Pakistanie, Rosji, na Białorusi oraz Ukrainie, ale przede wszystkim w Polsce, gdzie jesteśmy jednym z największych pracodawców.

Wydobycie gazu ziemnego

4,22 mld m³

Podstawowym obszarem działalności PGNiG jest wydobywanie i sprzedaż gazu ziemnego oraz ropy naftowej. Zarówno w kraju, jak i za granicą prowadzimy działania związane z badaniami geofizyczno-geologicznymi, poszukiwaniem złóż, ich eksploatacją oraz przygotowaniem produktów do sprzedaży. Jesteśmy obecni w Danii, Egipcie, Pakistanie czy w Libii, a także realizujemy projekty związane z eksploatacją złóż na Norweskim Szelfie Kontynentalnym.

Wydobycie ropy naftowej

501 tys. ton

Sprzedaż gazu ziemnego

14,42 mld m³

Sprzedaż gazu ziemnego obejmuje surowiec wydobywany ze złóż krajowych oraz pochodzący z importu. By zapewnić stałe i nieprzerwane dostawy gazu ziemnego, korzystamy z ośmiu nowoczesnych podziemnych magazynów gazu. Poprzez tysiące kilometrów gazociągów, będących własnością sześciu regionalnych spółek gazownictwa, gaz trafia do naszych klientów – zarówno indywidualnych, jak i małych i średnich przedsiębiorstw, a także do wielkich zakładów przemysłowych.

Import gazu ziemnego

10,07 mld m³

Od września 2005 roku PGNiG jest notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Grupa PGNiG cieszy się rosnącym zaufaniem rynku kapitałowego i uzyskuje bardzo dobre oceny ratingowe. O pozycji PGNiG świadczy fakt, że firma jest notowana w ramach WIG20 – indeksu największych spółek warszawskiej giełdy, a od października 2009 roku także w ramach Respect Index – indeksu spółek odpowiedzialnych społecznie.

Długość sieci dystrybucyjnej

117 tys. km

Kalendarz wydarzeń

styczeń

W wyniku rozstrzygnięcia rundy licencyjnej APA 2009 PGNiG Norway przyznane zostało przez norweskie Ministerstwo ds. Węglododorów i Energii 15% udziałów w licencji poszukiwawczo-wydobywczej PL558 na Norweskim Szelfie Kontynentalnym. Bezpośrednim operatorem na licencji został E.ON Ruhrgas Norge A/S (30% udziałów). Koncesja ta zlokalizowana jest w bezpośrednim sąsiedztwie złoża Skarv oraz graniczy z licencją PL350, gdzie PGNiG Norway posiada 30% udziałów.

W Moskwie podpisano trójstronne porozumienie pomiędzy PGNiG, OAO Gazprom Export i SGT EuRoPol GAZ SA. Porozumienie przewidywało przedłużenie terminu obowiązywania Kontraktu Jamalskiego na dostawę gazu ziemnego z Rosji do Polski do 31 grudnia 2037 roku oraz możliwość zwiększenia wolumenu dostaw gazu ziemnego zgodnie z obowiązującym Kontraktem maksymalnie do poziomu 10,2 mld m³ gazu. PGNiG i Gazprom Export zobowiązały się do wprowadzenia odpowiednich zmian w obowiązującym Kontrakcie. Dodatkowo podpisane porozumienie przewidywało przedłużenie kontraktu na przesył gazu przez terytorium Polski Gazociągiem Jamalskim należącym do EuRoPol GAZ do 2045 roku na dotychczasowych warunkach.

lutym

Norweskie Ministerstwo Ropy i Energii przyznało PGNiG Norway status operatora na Norweskim Szelfie Kontynentalnym. Decyzja norweskiego Ministerstwa umożliwi PGNiG Norway przyjęcie wiodącej roli w projektach związanych z poszukiwaniem oraz zagospodarowaniem podmorskich złóż ropy i gazu. Status operatora potwierdza, iż doświadczenie oraz zasoby Grupy PGNiG odpowiadają najwyższemu standardom światowym obowiązującym w przemyśle naftowym.

marzec

Pomiędzy PGNiG a Polskim LNG SA została zawarta umowa, której przedmiotem jest świadczenie przez Polskie LNG na rzecz PGNiG usługi regazyfikacji gazu LNG w terminalu LNG w Świnoujściu przez okres 20 lat od dnia 1 lipca 2014 roku. Umowa obejmuje co najmniej 10 zawinięć tankowców z LNG do terminalu rocznie, wyładunek i odbiór gazu LNG przez terminal, regazyfikację LNG, dostarczenie zregazyfikowanego LNG do systemu przesyłowego oraz przeładunek LNG do cystern samochodowych. Szacunkowa wartość umowy w całym okresie jej trwania wynosi ok. 13 mld zł.

kwiecień

Z dniem 30 kwietnia Pan Mirosław Dobrut zrezygnował z funkcji wiceprezesa Zarządu PGNiG ds. Gazownictwa i Handlu. Powodem złożenia rezygnacji było powołanie Pana Mirosława Dobruta na stanowisko prezesa zarządu spółki SGT EuRoPol GAZ SA.

maj

PGNiG, PGNiG Energia SA, TAURON Polska Energia SA oraz Elektrownia Stalowa Wola SA zawarły Umowę Realizacyjną Projektu „Budowa Bloku Gazowo-Parowego w Stalowej Woli”. Umowa określa zasady przygotowania i przeprowadzenia procesu inwestycyjnego budowy bloku gazowo-parowego o mocy ok. 400 MW w Stalowej Woli. W zależności od stopnia wykorzystania bloku gazowego zapotrzebowanie na paliwo gazowe wyniesie ok. 0,5 – 0,6 mld m³ gazu ziemnego rocznie. Dostawcą paliwa gazowego będzie PGNiG. Zakończenie inwestycji planowane jest na rok 2014. Górną granicę wartości umowy Strony określiły na kwotę 1,95 mld złotych netto.

Rada Nadzorcza PGNiG postanowiła delegować Pana Marka Karabułę, członka Rady Nadzorczej PGNiG, do czasowego wykonywania czynności członka Zarządu PGNiG – Wiceprezesa ds. Gazownictwa i Handlu w okresie od dnia 1 czerwca 2010 roku do dnia 31 sierpnia 2010 roku.

Prezes URE zatwierdził nową taryfę w zakresie dostarczania paliw gazowych, która obowiązywała od 1 czerwca do 30 listopada 2010 roku. Zgodnie z nową taryfą średni wzrost ceny gazu wysokometanowego wyniósł ok. 4,8%. Średni wzrost ceny gazu wysokometanowego był efektem wzrostu kosztów zakupu gazu pochodzącego z importu, a także wzrostu kosztów związanych z obowiązkiem tworzenia i utrzymywania zapasów gazu ziemnego. Uwzględniając zmianę stawek sieciowych średnia wysokość całkowitych opłat związanych z dostarczeniem gazu wysokometanowego dla odbiorców wzrosła o 3,3%.

czerwiec

Na koncesji PL212, w pobliżu złoża gazowo-ropnego Skarv, PGNiG Norway wraz z partnerami licencji dokonał odkrycia złoża Snadd North. Wstępnie oszacowane zasoby wydobywalne złoża Snadd North wynoszą od 9 do 16 mld m³ gazu ziemnego (od 57 do 100 mln baryłek ekwiwalentu ropy – boe). PGNiG Norway posiada 11,9% udziałów w nowoodkrytym złożu gazu.

PGNiG podpisało umowę w sprawie programu emisji obligacji do kwoty 3 mld zł z sześcioma bankami. W ramach programu obowiązującego do 31 lipca 2013 roku, PGNiG może emitować obligacje dyskontowe oraz kuponowe z terminem zapadalności od jednego miesiąca do jednego roku, których objęcie jest gwarantowane przez banki. Środki uzyskane z pierwszej emisji przeznaczone zostały na spłatę kredytu wielowalutowego, którego termin zapadalności przypadł na dzień 27 lipca 2010 roku, pozostałe zaś emisje są przeznaczone na ogólne potrzeby płynnościowe PGNiG.

PGNiG i Grupa LOTOS SA zawarły Umowę na dostawę paliwa od dnia 16 grudnia 2011 roku na czas nieokreślony (na uzasadniony wniosek Grupy LOTOS termin rozpoczęcia dostaw gazu ziemnego może zostać przesunięty o 6 miesięcy). Roczne dostawy gazu ziemnego wyniosą w 2012 roku 403 mln m³, a docelowo 447 mln m³ rocznie. Szacunkowa wartość Umowy w okresie 5 lat wynosi ok. 2,208 mld zł.

PGNiG Norway dokonało zakupu 10% udziałów w licencji PL326 na Norweskim Szelfie Kontynentalnym na podstawie umowy z Statoil Petroleum A/S. Operatorem na licencji jest Norske Shell A/S (50% udziałów). Koncesja, na której odkryte zostało złożo gazu ziemnego Gro, składa się z czterech bloków o łącznej powierzchni 1671 km². Akumulacje gazu potwierdzono odwiertem 6603/12-1 wykonanym w 2009 roku. Zasoby wydobywalne gazu ziemnego określane są jako znaczące.

lipiec

W dniu 19 lipca do PGNiG wpłynęła informacja o rezygnacji Pana Marka Karabuły z funkcji członka Rady Nadzorczej PGNiG. Tego samego dnia Rada Nadzorcza PGNiG na posiedzeniu powołała w skład Zarządu PGNiG Pana Marka Karabułę na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PGNiG.

PGNiG zawarło umowę kompleksową z KGHM Polska Miedź SA dotyczącą sprzedaży gazu ziemnego na cele energetyczne – zasilanie dwóch bloków gazowo-parowych o mocy 45 MWe każdy – do punktów zdawczo-odbiorczych w Głogowie i Polkowicach w ilości docelowej 266 mln m³ rocznie. Umowa obowiązuje od dnia jej podpisania do dnia 30 czerwca 2033 roku z możliwością uzgodnienia terminu rozpoczęcia dostaw między 1 lipca 2012 roku a 31 grudnia 2012 roku. Szacunkowa wartość umowy wynosi ok. 4,0 mld zł.

sierpień

Do Rady Nadzorczej PGNiG wpłynęła rezygnacja Pana Waldemara Wójcika z funkcji wiceprezesa Zarządu PGNiG ds. Górnictwa Naftowego z dniem 15 sierpnia 2010 roku z przyczyn osobistych.

PGNiG Norway dokonało wcześniejszej, pełnej spłaty pożyczki wewnątrzgrupowej udzielonej w dniu 16 października 2007 roku przez PGNiG na kwotę 3,8 mld NOK (równowartość kwoty 1,89 mld zł) wraz z narosłymi odsetkami. Jednocześnie PGNiG oraz PGNiG Norway zawarły nową umowę pożyczki na kwotę 4,4 mld NOK (równowartość kwoty 2,19 mld zł). Pożyczka została udzielona na okres do dnia 20 grudnia 2021 roku. Pożyczka przeznaczona jest na sfinansowanie ogólnych celów korporacyjnych PGNiG Norway, w tym na sfinansowanie bieżących nakładów inwestycyjnych oraz wydatków związanych z działalnością poszukiwawczą.

PGNiG Norway zawarła umowę kredytową z siedmioma bankami w wysokości 400 mln USD (równowartość kwoty 1,25 mld zł) opartą na formule Reserved Based Loan, tj. kredyt w oparciu o rezerwy, w którym podstawowe zabezpieczenie dla kredytodawców stanowi konkretne złożo ropy i gazu. Umowa ma charakter odnawialny i została udzielona na okres siedmiu lat. Podstawowym celem umowy jest finansowanie nakładów w ramach projektu zagospodarowania złoża Skarv. PGNiG Norway ma jednak możliwość elastycznego wykorzystania środków, które pozostaną do dyspozycji po sfinansowaniu projektu Skarv.

wrzesień

PGNiG oraz Instytut Nafty i Gazu podpisały umowę o dofinansowanie projektu pt. „Podziemny Magazyn Gazu Wierzchowice” w kwocie nie większej niż 503,6 mln zł, w tym 100% tej kwoty tytułem płatności. Kwota dofinansowania jest uzależniona od wartości wydatków kwalifikowanych poniesionych w toku realizacji umowy.

Prezes URE zatwierdził zmianę taryfy w zakresie dostarczania paliw gazowych, obowiązującą od 1 października 2010 roku do 31 marca 2011 roku. Po zmianie taryfy średnia cena gazu wysokometanowego wzrosła ok. 6,34%. Stawki opłat sieciowych oraz stawki opłat abonamentowych nie uległy zmianie. Średnia wysokość całkowitych opłat związanych z dostarczaniem gazu wysokometanowego dla odbiorców wzrosła o 4,4%. Wzrost ceny gazu wysokometanowego był efektem wzrostu kosztów zakupu gazu pochodzącego z importu wynikającego z wahań kursu dolara wobec złotego.

Zarząd PGNiG poinformował, iż w celu zapewnienia dostaw gazu dla gospodarstw domowych i instytucji użyteczności publicznej może zdecydować o ograniczeniu dostaw dla przemysłu w IV kwartale 2010 roku. Sytuacja ta wiązała się z brakiem podpisania aneksu do Kontraktu Jamalskiego na dostawę gazu ziemnego z Rosji do Polski, zwiększającego wielkość importu gazu. PGNiG wykorzystало całość zakontraktowanego wolumenu gazu ziemnego na rok 2010 w punktach zdawczo-odbiorczych Drozdowice oraz Wysokoje i stąd wystąpienie deficytu spodziewane było od trzeciej dekady października 2010 roku. W tej sytuacji ilości gazu pochodzące z wydobycia krajowego, podziemnych magazynów gazu oraz importu przez gazociąg tranzytowy i z kierunku zachodniego nie były wystarczające do pokrycia zapotrzebowania na gaz ziemny w IV kwartale 2010 roku.

październik

PGNiG i OAO Gazprom/OAO Gazprom Export podpisały aneks do Kontraktu Jamalskiego z dnia 25 września 1996 roku. Aneks przewiduje zwiększenie wolumenu dostaw gazu ziemnego do Polski w latach 2010 – 2022, zniesienie klauzuli o zakazie reeksportu gazu ziemnego do krajów trzecich bez zgody Gazprom Export oraz preferencyjną cenę w okresie 2010-2014 w stosunku do stosowanej ceny kontraktowej dla wielkości gazu ziemnego odebranych w ciągu odpowiedniego roku ponad minimalne ilości roczne. Szacunkowa średnioroczna wartość kontraktu na dostawy gazu rosyjskiego w momencie podpisania aneksu wynosiła ok. 8,5 mld zł.

listopad

Spółka otrzymała wiadomość, iż z datą 22 października zawarty został aneks do umowy pomiędzy PGNiG a EuRoPol GAZ z dnia 1 lipca 2004 roku na przesył gazu ziemnego za pośrednictwem gazociągu Jamał – Europa Zachodnia. Na mocy zawartego aneksu PGNiG oraz EuRoPol GAZ uzgodniły przedłużenie terminu obowiązywania ww. umowy z 31 grudnia 2012 roku na dzień 31 grudnia 2022 roku. Pozostałe zapisy umowy pozostały bez zmian.

grudzień

PGNiG oraz Instytut Nafty i Gazu podpisały umowę o dofinansowanie projektu pt. „Podziemny Magazyn Gazu Strachocina” w kwocie nie większej niż 53,2 mln zł, w tym 100% tej kwoty tytułem płatności. Kwota dofinansowania jest uzależniona od wartości wydatków kwalifikowanych poniesionych w toku realizacji umowy.

Prezes URE zatwierdził drugą zmianę taryfy w zakresie dostarczania paliw gazowych, wprowadzając obniżkę ceny gazu wysokometanowego oraz zaazotowanego o 3,23%. Zmienione ceny za paliwo gazowe zostały wprowadzone na okres od 1 stycznia 2011 roku do 31 marca 2011 roku. Nie ulegały natomiast zmianie stawki opłat sieciowych oraz stawki opłat abonamentowych. W efekcie zmiany średnia wysokość całkowitych opłat związanych z dostarczaniem gazu wysokometanowego dla odbiorców uległa obniżce o 2,3%. PGNiG wnioskowało o obniżenie poziomu obowiązującej do 31 marca 2011 roku taryfy na sprzedaż gazu w związku z wynegocjowanym od spółki Gazprom Export rabatem na dostawy gazu ziemnego.

PGNiG oraz Instytut Nafty i Gazu podpisały dwie kolejne umowy o dofinansowanie na projekty związane z budową i rozbudową podziemnych magazynów gazu. Projekt pt. „Kawernowy Podziemny Magazyn Gazu Kosakowo” uzyskał dofinansowanie w kwocie nie większej niż 93,5 mln zł, zaś projekt pt. „Kawernowy Podziemny Magazyn Gazu Mogilno” otrzymał dofinansowanie w wysokości nie większej niż 23,1 mln zł. W obu przypadkach 100% kwoty zostało przyznane tytułem płatności.

PGNiG oraz OGP GAZ-SYSTEM SA zawarły dwie umowy dotyczące usług przesyłu gazu ziemnego wysokometanowego i gazu ziemnego zaazotowanego. Umowy obowiązują od 1 stycznia 2011 roku do 31 grudnia 2014 roku. Szacunkowa łączna wartość umów w całym okresie ich obowiązywania wynosi ok. 5,96 mld zł netto.

List Prezesa Zarządu

Szanowni Państwo, Drodzy Akcjonariusze,

w imieniu Zarządu Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa Spółki Akcyjnej oraz własnym, przedstawiam Państwu Raport Roczny Grupy Kapitałowej PGNiG za rok 2010. Dokument ten kieruję do naszych akcjonariuszy, inwestorów, klientów oraz pozostałych uczestników rynku kapitałowego.

Osiągnięte wyniki finansowe za 2010 rok dają powody do satysfakcji, gdyż mijający rok był najlepszym od momentu wejścia firmy na Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie SA. Przychody ze sprzedaży osiągnęły rekordowy poziom 21,3 mld zł, a wynik netto 2,5 mld zł. Bardzo dobre wyniki to w głównej mierze efekt rekordowego wolumenu sprzedaży gazu ziemnego, a także wyższe przychody ze sprzedaży ropy naftowej i usług geologiczno-geofizycznych oraz poszukiwawczych.

Rok 2010 upłynął przede wszystkim na negocjowaniu warunków umowy gazowej z naszym rosyjskim partnerem. Po wielu miesiącach, w październiku 2010 roku, podpisano aneks do Kontraktu Jamalskiego. Dokument ten zwiększył wolumen dostaw gazu ziemnego do Polski, zniósł zakaz reeksportu rosyjskiego surowca do krajów trzecich, a także wprowadził preferencyjną cenę w okresie od 2010 do 2014 roku w wysokości 20 – 50 mln dol. Dzięki uzyskanemu w 2010 roku rabatowi mogliśmy obniżyć cenę paliwa gazowego w okresie od stycznia do marca 2011 roku. Tym samym, cały wynegocjowany rabat został odzwierciedlony w niższych cenach gazu dla naszych klientów.

Dla Zarządu PGNiG nadrzędnym celem było i jest zapewnienie pewnych oraz stabilnych dostaw gazu ziemnego, zarówno klientom indywidualnym jak i przemysłowym. Wymaga to nie tylko czasu, ale także znacznych nakładów finansowych, które należy przeznaczyć na rozbudowę systemu gazowniczego w kraju, zwiększenie pojemności podziemnych magazynów gazu, czy tak istotne poszukiwania i eksploatację złóż gazu ziemnego i ropy naftowej. Każdego roku PGNiG przeznacza na te cele miliardy złotych, a efekty tych inwestycji zaczynają być powoli widoczne. W 2010 roku udało się zakończyć prace nad podziemnym magazynem gazu zaazotowanego w Bonikowie. Tym samym pojemność podziemnych zbiorników zwiększyła się z 1,63 do 1,83 mld m³. Obecnie trwają

intensywne prace nad zwiększeniem pojemności największego polskiego magazynu w Wierchowicach. W 2012 roku zakończymy trzyletni proces inwestycyjny, w wyniku którego magazyn ten dwukrotnie zwiększy swoją pojemność – do poziomu 1,2 mld m³.

Mijający rok przyniósł także pierwsze rezultaty na nowym polu naszej działalności – elektroenergetyce. W maju 2010 roku PGNiG, PGNiG Energia oraz Turon Polska Energia wraz z Elektrownią Stalowa Wola podpisały umowę realizacyjną projektu „Budowa Bloku Gazowo-Parowego w Stalowej Woli” o mocy około 400 MW. W marcu 2011 roku wszyscy partnerzy projektu podpisali stosowne umowy mające na celu realizację tego przedsięwzięcia. Dostawcą paliwa gazowego będzie PGNiG, a blok rozpocznie pracę w 2014 roku. W 2010 roku podjęliśmy również decyzję o powołaniu spółki PGNiG Technologie, która powstaje na bazie istniejących spółek budowlano-montażowych z Grupy Kapitałowej PGNiG. Zabieg ten przyczyni się do wzrostu konkurencyjności w tym obszarze, a także pozwoli nowej spółce na pozyskanie dużych projektów.

Uważam, że bardzo ważnym czynnikiem rozwoju Grupy Kapitałowej PGNiG jest obecność na rynkach zagranicznych. Mamy w tym obszarze już sporo sukcesów. W 2011 roku ruszy pierwsze zagraniczne wydobywanie gazu ziemnego i ropy naftowej na obszarze norweskiego szelfu kontynentalnego. Wszelkie prace na projekcie Skarv/Snadd/Idun prowadzone są na czas, zgodnie z wcześniej przyjętym harmonogramem i budżetem. Ponadto w 2010 roku PGNiG Norway pozyskało udziały w kolejnych dwóch koncesjach poszukiwawczych na obszarze Morza Północnego. W 2011 roku działalność operacyjną rozpocznie także nasza niemiecka spółka POGC Trading, która będzie odpowiedzialna za handel gazem ziemnym – w tym także gazem transportowanym z posiadanych przez nas norweskich złóż do Europy kontynentalnej.

Mijający rok przyniósł zauważalny wzrost zapotrzebowania na paliwo gazowe – w okresie tym sprzedaliśmy rekordowy wolumen 14,4 mld m³ gazu ziemnego. Wynik ten to niewątpliwie efekt niskich temperatur na początku i końcu minionego roku, ale w jeszcze większym stopniu widocznego wzrostu zapotrzebowania ze strony klientów przemysłowych. W 2010 roku podpisaliśmy dwie nowe umowy na sprzedaż gazu ziemnego – z Grupą Lotos oraz KGHM – dzięki którym w kolejnych latach zwiększymy sprzedaż gazu ziemnego o kolejne 600 – 700 mln m³. W przyszłości wzrost zapotrzebowania będzie także widoczny w sektorze energetycznym, na którym Grupa Kapitałowa PGNiG pragnie zostać liczącym się graczem.

Poprzez wejście w ten sektor liczymy nie tylko na zwiększenie sprzedaży paliwa gazowego, ale także na zwiększenie posiadanych własnych mocy wytwórczych. W perspektywie pięciu następnych lat prognozujemy znaczący, bo liczący 4 mld m³ wzrost sprzedaży gazu ziemnego, z czego połowa będzie konsumowana przez sektor energetyczny. Rozpoczęcie w 2014 roku dostaw gazu ziemnego do terminala LNG, a także zwiększenie dostaw tego surowca za pośrednictwem nowych gazociągów pozwoli nam sprostać wyższemu zapotrzebowaniu na gaz ziemny.

2010 rok był pierwszym w historii PGNiG, kiedy działalność spółek Grupy Kapitałowej PGNiG prowadzona była w oparciu o wypracowane wcześniej strategię odpowiedzialnego biznesu. Wciąż jednak przybiera nam nowych wyzwań, gdyż teraz jeszcze lepiej widzimy, jak wiele musimy zrobić, by w pełni zintegrować zasady zrównoważonego rozwoju z aktywnością biznesową. To niełatwe zadanie przy tak różnorodnej działalności, ale mamy przekonanie, że to ważna płaszczyzna współpracy podmiotów Grupy Kapitałowej PGNiG w ramach całego łańcucha wartości,

inwestycja istotna nie tylko dla przyszłości firmy i naszych pracowników, ale też całego naszego otoczenia – społecznego, ekonomicznego oraz środowiska naturalnego. Chcemy, by wartości etyczne, społeczne i ekologiczne towarzyszyły nam każdego dnia i w 2010 roku podjęliśmy intensywne prace nad stworzeniem systemu, który będzie je wspierał w ramach całej Grupy Kapitałowej PGNiG.

W 2010 roku PGNiG zostało uznane za najbardziej odpowiedzialną firmę w branży w Rankingu Odpowiedzialnych Firm Dziennika Gazety Prawnej, a także w indeksie BI-NGO będąc w gronie firm, które w najbardziej przejrzysty sposób prezentują swoją aktywność w dziedzinie społecznej odpowiedzialności biznesu na stronach internetowych. Na początku 2011 roku, po raz drugi, PGNiG zaliczone zostało do elitarnego grona 16 firm Respect Index Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie SA – indeksu, który służy promowaniu odpowiedzialnego zarządzania w spółkach publicznych w kontekście zrównoważonego rozwoju, ładu informacyjnego oraz komunikacji na rynkach finansowych.

Szanowni Państwo,

w imieniu Zarządu oraz własnym, serdecznie dziękuję wszystkim, dzięki którym osiągnęliśmy tak wiele – naszym akcjonariuszom oraz klientom, członkom Rady Nadzorczej i wszystkim pracownikom Grupy Kapitałowej PGNiG. Duże wydatki inwestycyjne, w tym na poszukiwanie gazu ziemnego i ropy naftowej w Polsce, zagospodarowanie złóż w Norwegii, czy wejście w segment energetyczny dają solidne podstawy do dalszego wzrostu wartości firmy dla obecnych i potencjalnych akcjonariuszy Grupy Kapitałowej PGNiG.

Z poważaniem,

Michał Szubski
Prezes Zarządu PGNiG SA

Zarząd

Michał Szubski

Prezes Zarządu

(powołany w skład Zarządu
z dniem 12 marca 2008 roku)

Absolwent Wydziału Prawa i Administracji na Uniwersytecie Warszawskim. Ukończył studia podyplomowe: zarządzanie przedsiębiorstwem energetycznym oraz transport i dystrybucja gazu ziemnego. Od 1994 roku związany jest z PGNiG. Początkowo jako dyrektor Biura Prezydenckiego, a następnie jako dyrektor Biura Prawnego i dyrektor Biura Spółki. Od października 2000 roku pracował w Mazowieckim Zakładzie Gazowniczym – Gazownia Warszawska. Był zastępcą dyrektora ds. restrukturyzacji, a następnie dyrektorem naczelnym. W latach 2003 – 2007 pełnił funkcję prezesa Zarządu Mazowieckiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Od lipca 2007 do marca 2008 roku był doradcą Zarządu PGNiG. Obecnie jest wiceprzewodniczącym Rady Nadzorczej spółki System Gazociągów Przesyłowych EuRoPol GAZ SA oraz przewodniczącym Rady Dyrektorów spółki PGNiG Norway A/S.

Radosław Dudziński

Wiceprezes Zarządu ds. Strategii

(powołany w skład Zarządu
z dniem 12 marca 2008 roku)

Absolwent Politechniki Warszawskiej, specjalizował się w zakresie inżynierii gazownictwa. Ukończył również zarządzanie i marketing na Uniwersytecie Warszawskim, Executive MBA, University of Illinois Urbana Champaign. Od roku 1998 związany z PGNiG, gdzie stopniowo awansował w pionie eksploatacji, a następnie piastował funkcję dyrektora Biura Strategii oraz dyrektora Departamentu Strategii i Restrukturyzacji. W latach 2006 – 2008 był związany z A.T. Kearney Sp. z o.o. Zasiadał w radach nadzorczych spółek: Agencja Rynku Energii SA w Warszawie, Poszukiwania Naftowe „Diament” Sp. z o.o. w Zielonej Górze, Mazowiecka Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. w Warszawie, InterTransGas GmbH w Poczdamie. Obecnie jest członkiem Rady Nadzorczej spółki System Gazociągów Przesyłowych EuRoPol GAZ SA oraz Rady Dyrektorów spółki PGNiG Norway A/S.

Sławomir Hinc

Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych

(powołany w skład Zarządu
z dniem 12 marca 2008 roku)

Absolwent Instytutu Handlu Zagranicznego Wydziału Ekonomicznego Uniwersytetu Gdańskiego. Studiował także w Austrii na Wirtschaftsuniversität oraz w Niemczech w Technische Fachhochschule. Otrzymał tytuł doktora nauk technicznych z zakresu inżynierii gazownictwa na Politechnice Warszawskiej. W latach 1998 – 2000 pracował w Dziale Audytu i Doradztwa Gospodarczego w Arthur Andersen Polska, w latach 2000 – 2004 w Andersen Business Consulting, gdzie zarządzał zespołami prowadzącymi projekty dla klientów z sektora energetycznego. W latach 2004 – 2008 pełnił funkcję dyrektora finansowego, a w latach 2006 – 2008 także funkcję prokurenta w spółce Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ SYSTEM SA. Od 2010 roku zasiada w Radzie Zarządzającej Eurogas, organizacji zrzeszającej firmy i stowarzyszenia sektora gazowniczego Unii Europejskiej. Obecnie jest członkiem Rady Nadzorczej spółki System Gazociągów Przesyłowych EuRoPol GAZ SA oraz Rady Dyrektorów spółki PGNiG Norway A/S.

Marek Karabuła

Wiceprezes Zarządu
ds. Górnictwa Naftowego

(powołany w skład Zarządu
z dniem 19 lipca 2010 roku)

Absolwent Akademii Ekonomicznej w Krakowie, posiada wyższe wykształcenie ekonomiczne. Od 2005 roku związany z branżą paliwową. W latach 2005 – 2006 pełnił funkcję Członka Zarządu Rafinerii Trzebinia, a w trakcie 2006 roku funkcję Członka Zarządu ORLEN Oil Sp. z o.o. W latach 2008 – 2010 pełnił funkcję Prezesa Zarządu Nafty Polskiej SA. W 2010 roku funkcję Wiceprezesa Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu SA. W lutym 2008 został powołany do składu Rady Nadzorczej PKN Orlen, a w czerwcu 2010 roku został powołany do składu Rady Nadzorczej PKN ORLEN SA na kolejną kadencję. Od dnia 18 listopada 2008 roku do dnia 19 lipca 2010 roku pełnił funkcję członka Rady Nadzorczej PGNiG SA.

Mirosław Szkatuba

Wiceprezes Zarządu ds. Handlu

(powołany w skład Zarządu
z dniem 20 marca 2008 roku)

Absolwent Wydziału Wiertniczo-Naftowego Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, magister inżynier górnictwa naftowego. W 1998 roku ukończył studium podyplomowe z zakresu inwestycji kapitałowych i projektów rozwojowych firm w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Z PGNiG związany od 1994 roku; od 2005 roku w Departamencie Poszukiwania Złóż – specjalista ds. projektowania, nadzorowania oraz rozliczania prac poszukiwawczych. W latach 2005 – 2008 członek Rady Nadzorczej PGNiG z wyboru pracowników.

List Przewodniczącego Rady Nadzorczej

Szanowni Państwo, Drodzy Akcjonariusze,

już kolejny rok mam zaszczyt kierować Radą Nadzorczą Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa SA, która z bacznością obserwowała funkcjonowanie Spółki w 2010 roku. Wyniki finansowe Grupy PGNiG dają powód do dumy i satysfakcji – uzyskane przychody ze sprzedaży na poziomie 21,3 mld zł oraz zysk netto wynoszący 2,5 mld zł to najlepsze wyniki w historii Spółki od momentu wejścia firmy na Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie SA. Miniony rok był bardzo dobry, jednak nie można na tym poprzestać, jako że w 2011 roku czekają na Grupę kolejne wyzwania.

2010 rok upłynął pod znakiem negocjowania warunków umowy gazowej, która zakończyła się podpisaniem stosownego aneksu do polsko-rosyjskiego kontraktu gazowego zwanego Kontraktem Jamalskim. Rada Nadzorcza w pełni monitorowała działania podejmowane przez Zarząd w tym zakresie. Warunki na jakich podpisano aneks – zapewnienie pięcioletniego rabatu do wysokości 40 – 50 mln dolarów rocznie, zniesienie zakazu reeksportu rosyjskiego surowca oraz zwiększenie wolumenu dostaw gazu ziemnego – przyczyniają się do poprawy bezpieczeństwa energetycznego Polski dla wszystkich odbiorców spółki – a to jest nadrzędnym celem działalności PGNiG.

Miniony rok to także pierwsze efekty szeroko zakrojonego planu inwestycyjnego prowadzonego przez Grupę PGNiG. Zwiększono pojemność podziemnych magazynów gazu do 1,83 mld m³, większe niż dotychczas środki finansowe przeznaczane są na działania związane z poszukiwaniem oraz wydobyciem gazu ziemnego i ropy naftowej. Zgodnie z harmonogramem realizowane są dwa największe projekty inwestycyjne – zagospodarowanie złoża LMG (Lubiatów-Międzychód-Grotów), dzięki któremu wydobycie ropy naftowej powinno się zwiększyć prawie dwukrotnie od 2013 roku oraz rozbudowa największego podziemnego magazynu gazu w Wierchowicach. Kolejny, 2011 rok, będzie okresem, w którym ruszy pierwsze zagraniczne wydobycie gazu ziemnego i ropy naftowej na obszarze norweskiego szelfu kontynentalnego. Wszelkie prace na projekcie Skarv/Snadd/Idun prowadzone są na czas, zgodnie z wcześniej przyjętym harmonogramem i budżetem. Ważnym jest podkreślenie, że wszystkie inwestycje prowadzone w ramach Grupy PGNiG także podlegają okresowemu monitorowaniu przez Radę Nadzorczą.

Od końca 2008 roku w ramach Rady Nadzorczej działa Komitet Audytu. Z całym przekonaniem mogę stwierdzić, że Komitet ten spełnia powierzone mu funkcje, a efekty jego działalności przyczyniają się do lepszego zarządzania i postrzegania PGNiG przez akcjonariuszy. Istotnym elementem działalności Komitetu jest stałe monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej, w szczególności rzetelności prezentowanych sprawozdań, a także systemów kontroli wewnętrznej, audytu oraz zarządzania ryzykiem finansowym.

Podobnie jak w poprzednim roku, także i w tym chciałbym wyrazić zadowolenie Rady Nadzorczej PGNiG z faktu ponownego przyjęcia spółki – jako

jednej z szesnastu – do Respect Index Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie SA, czyli indeksu promującego najwyższe standardy odpowiedzialnego zarządzania. PGNiG jako jedna z kilku spółek giełdowych znajduje się w tym prestiżowym indeksie drugi rok z rzędu. Otrzymałe zaufanie procentuje, gdyż daje siłę do działania i realizacji strategii odpowiedzialnego biznesu, na bazie której prowadzona jest działalność spółek Grupy PGNiG. Ponadto w 2011 roku Grupa PGNiG uplasowała się na drugim miejscu na Liście 500 najbardziej efektywnych przedsiębiorstw – „Orły Rzeczypospolitej”. Tak wysoka pozycja to duży sukces, gdyż w bieżącej edycji awansowaliśmy o dwie pozycje.

Szanowni Państwo,

osiągnięte przez Grupę PGNiG wyniki finansowe dają powód do radości, gdyż przyczyniają się do zwiększania wartości PGNiG dla jej akcjonariuszy. Chciałbym w tym miejscu podziękować wszystkim osobom, które przyczyniły się do tak wysokiego wyniku - tysiące pracowników Grupy PGNiG każdego dnia realizuje powierzone im zadania, a ich doświadczenie i zaangażowanie jest dla nas niezwykle cenne.

Z poważaniem,

Prof. dr hab. Stanisław Rychlicki
Przewodniczący Rady Nadzorczej
PGNiG SA

Rada Nadzorcza

Stanisław Rychlicki

Przewodniczący Rady Nadzorczej

(członek Rady Nadzorczej od
15 lutego 2008 roku)

Absolwent Wydziału Geologiczno-Poszukiwawczego Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Profesor zwyczajny na Wydziale Wiertnictwa, Nafty i Gazu, kierownik Katedry Inżynierii Naftowej. Przewodniczący Sekcji Wiertnictwa i Górnictwa Otworowego Komitetu Górnictwa Polskiej Akademii Nauk. W latach 1980 – 1986 zatrudniony na stanowisku profesora na Uniwersytecie Nauk i Technologii w Algierze.

Marcin Moryń

Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej

(członek Rady Nadzorczej od
19 czerwca 2006 roku)

Radca prawny, absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego. Od 2001 roku związany z Ministerstwem Skarbu Państwa: w latach 2001 – 2006 jako naczelnik wydziału w Departamencie Prawnym, następnie w okresie od maja 2006 do lutego 2007 roku pełnił obowiązki dyrektora monitorowania zobowiązań prywatyzacyjnych, zaś od lutego 2007 roku objął stanowisko dyrektora Departamentu Prawnego.

Mieczysław Kawecki

Sekretarz Rady Nadzorczej

(członek Rady Nadzorczej od
27 października 2005 roku)

Absolwent Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Od 1976 roku związany z górnictwem naftowym – pracował w Sanockim Zakładzie Górnictwa Nafty i Gazu, obecnie w Oddziale PGNiG SA w Sanoku, gdzie pełni funkcję kierownika Podziemnego Magazynu Gazu „Strachocina”. Dyrektor górniczy III stopnia.

Grzegorz Banaszek

Członek Rady Nadzorczej

(członek Rady Nadzorczej od
15 lutego 2008 roku)

Absolwent Wydziału Organizacji i Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego oraz Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Współpracował z wieloma instytucjami finansowymi. Obecnie pełni funkcję członka Zarządu Polskiego Towarzystwa Ubezpieczeń SA.

Agnieszka Chmielarz

Członek Rady Nadzorczej

(członek Rady Nadzorczej od
30 kwietnia 2008 roku)

Absolwentka Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy, MBA GFKM, Studiów Europejskich UW oraz CSR na Akademii im. Leona Koźmińskiego. Od wielu lat zawodowo związana z PGNiG. Obecnie obejmuje stanowisko dyrektora Biura Marketingu Handlowego w Departamencie Marketingu Centrali PGNiG. Dyrektor Górniczy III stopnia.

Mieczysław Puławski

Członek Rady Nadzorczej

(członek Rady Nadzorczej od
18 listopada 2005 roku)

Profesor nadzwyczajny w Szkole Głównej Handlowej i Wyższej Szkole Handlu i Prawa im. R. Łazarskiego w Warszawie, absolwent Wydziału Handlu Zagranicznego SGPiS. W latach 1982 – 1988 pracował jako doradca prezesa Narodowego Banku Polskiego, a w latach 1989 – 1992 jako doradca ministra finansów. Obecnie pełni funkcję przewodniczącego Rady Nadzorczej Investors TFI SA oraz Investors Holding SA, a także członka Rady Nadzorczej Infovide-Matrix SA i Polimex Mostostal SA. Jest kierownikiem Zakładu Międzynarodowych Rynków Kapitałowych Katedry Rynków Kapitałowych Szkoły Głównej Handlowej.

Jolanta Siergiej

Członek Rady Nadzorczej

(członek Rady Nadzorczej od
30 kwietnia 2008 roku)

Absolwentka Politechniki Szczecińskiej, członek rad nadzorczych spółek Grupy PGNiG: Geofizyka Kraków (1998 – 2000) oraz Poszukiwania Naftowe „Diament” (2001 – 2002). Jest dyrektorem górniczym I stopnia. Od 1995 roku pracuje na stanowisku głównego księgowego w Oddziale PGNiG w Zielonej Górze.

*w długiej perspektywie wiedza
to zawsze najlepsza inwestycja...*

$a_1 < a_2 \Rightarrow f(a_1) < f(a_2)$
funkcja rosnąca

PGNiG na giełdzie

W 2010 roku minęło pięć lat od debiutu PGNiG na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. Rok ten był równie ważny jeszcze z innego powodu – w lipcu liczba akcji spółki będąca w wolnym obrocie wzrosła z 15 do 27%.

Pozycja na GPW

PGNiG, które swój debiut giełdowy miało 23 września 2005 roku, jest jednym z największych polskich przedsiębiorstw notowanych na warszawskim parkiecie. Firma ma status „złotej spółki”, a jej akcje wchodzi zarówno w skład indeksu WIG20 (od 15 grudnia 2005 roku), jak i prestiżowego indeksu spółek rynków wschodzących, ustalanego przez Morgan Stanley Capital International Inc. (MSCI). PGNiG jest jedną z siedmiu spółek sektora paliwowego tworzących indeks branżowy WIG-Paliwa.

25 stycznia 2011 roku GPW ogłosiła po raz drugi listę spółek notowanych w ramach RESPECT Index, giełdowego indeksu firm odpowiedzialnych społecznie. PGNiG znalazło się ponownie w elitarnej grupie szesnastu spółek notowanych w tym indeksie. Spółka weszła również w skład nowego indeksu WIGdiv, którego notowania rozpoczęły się 3 stycznia 2011 roku. Na WIGdiv składa się z 30 spółek o najwyższych stopach dywidendy oraz charakteryzujących się regularną jej wypłatą.

Akcjonariat

Na dzień 31 grudnia 2010 roku kapitał zakładowy PGNiG wynosił 5 900 000 000 zł. Składało się na niego 5 900 000 000 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda. Akcje wszystkich serii, tj. A, A1 oraz B, są akcjami zwykłymi na okaziciela i uprawniają do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu. Statut PGNiG nie przewiduje ograniczeń w zakresie wykonywania prawa głosu przypadającego na akcje spółki.

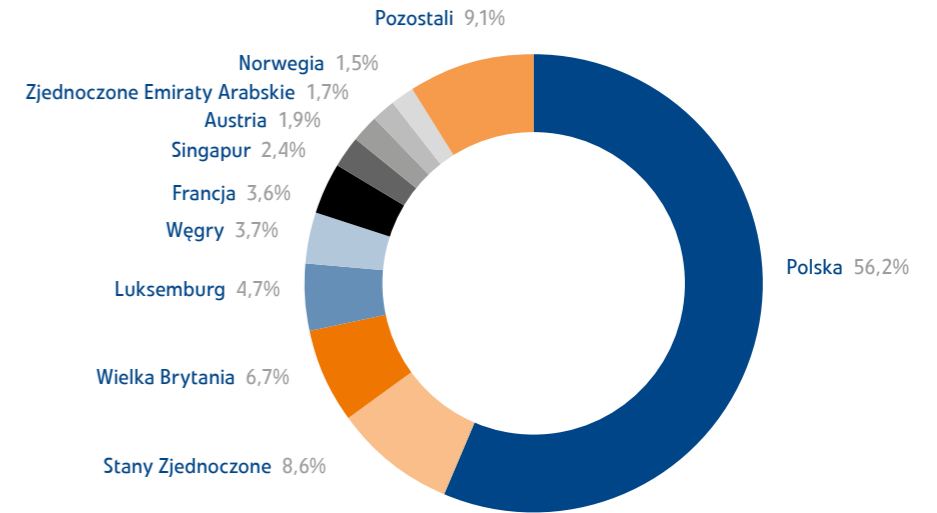
Większościowym akcjonariuszem PGNiG pozostaje Skarb Państwa. 26 czerwca 2008 roku Minister Skarbu zbył na zasadach ogólnych jedną akcję PGNiG, co zgodnie z ustawą o komercjalizacji i prywatyzacji z 1996 roku dało prawo uprawnionym pracownikom do nieodpłatnego nabycia ogółem nie więcej niż 750 000 000 sztuk akcji spółki. Zawieranie umów nieodpłatnego zbycia akcji rozpoczęło się 6 kwietnia 2009 roku. Prawo do nieodpłatnego nabycia akcji PGNiG przez uprawnionych pracowników wygasło 1 października 2010 roku. Spadkobiercy uprawnionych do nieodpłatnego nabycia akcji PGNiG mogą zrealizować prawo do nabycia akcji również po upływie tego terminu, o ile najpóźniej w dniu 1 października 2010 roku, złożyli w sądzie wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po uprawnionym pracowniku.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku 59 134 uprawnionych pracowników objęło 726 349 467 akcji, co stanowi 12,31% w ogólnej liczbie głosów. Tym samym udział Skarbu Państwa w PGNiG spadł do poziomu 72,43%. Akcje nieodpłatnie nabyte przez uprawnionych pracowników nie mogły być przedmiotem obrotu przed 1 lipca 2010 roku, natomiast akcje nieodpłatnie nabyte przez członków zarządu spółki są objęte zakazem handlu do 1 lipca 2011 roku.

Relacje inwestorskie

PGNiG jako spółka, której papiery wartościowe są notowane na warszawskiej giełdzie, jest zobowiązana do dostarczania wyczerpujących i rzetelnych informacji o własnej działalności oraz ważnych wydarzeniach w grupie kapitałowej za pomocą regularnie sporządzanych raportów, z którymi na tych samych zasadach mogą zapoznać się wszyscy obecni i potencjalni akcjonariusze. Aktywność relacji inwestorskich to jednak nie tylko działania o charakterze obligatoryjnym – wynikające wprost z przepisów prawa. Jest to również szereg innych aktywności, za pomocą których spółka stara się sprostać wysokim oczekiwaniom ze

Struktura akcji będących w wolnym obiegu i w posiadaniu akcjonariuszy instytucjonalnych wg kraju ich pochodzenia na 27 lipca 2010 roku

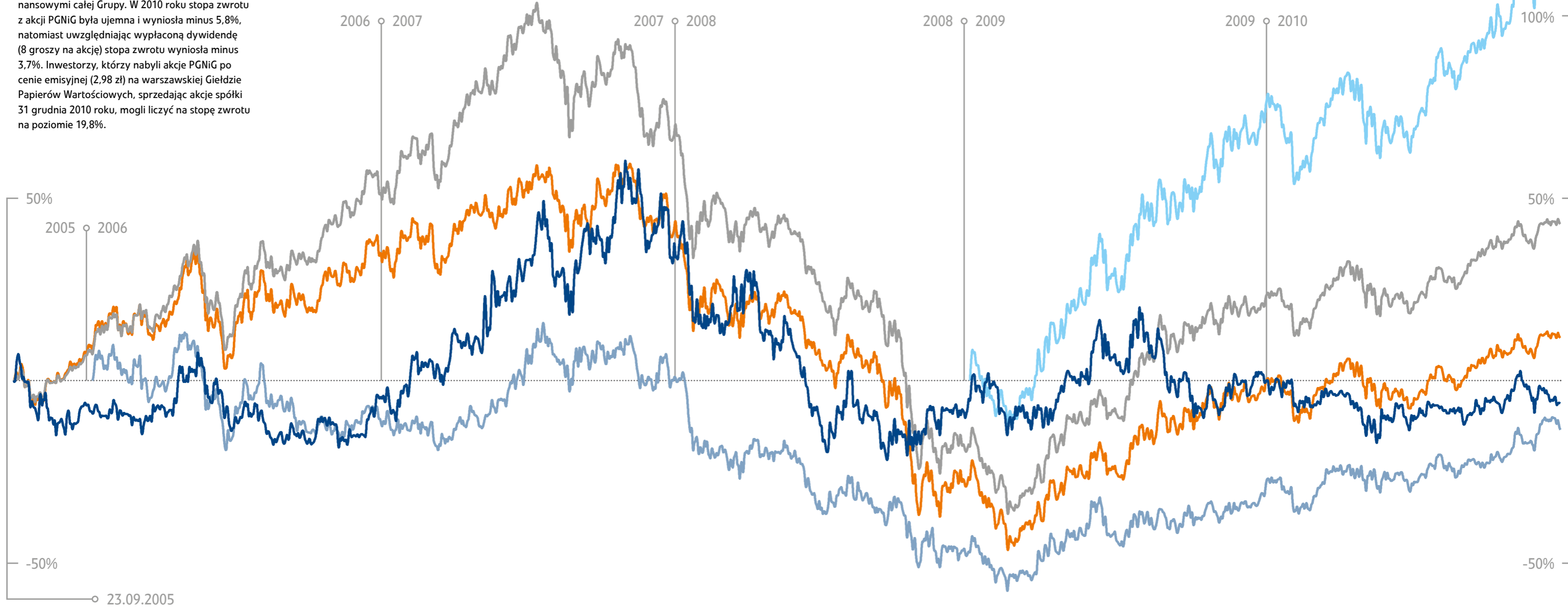
strony wszystkich uczestników rynku. Do działań tych można zaliczyć: udział w road show oraz w zagranicznych konferencjach dla inwestorów (w 2010 roku byliśmy w Austrii, Czechach, Francji, Stanach Zjednoczonych, Szwecji, na Węgrzech oraz w Wielkiej Brytanii), spotkania z zarządzającymi portfelami akcji czy bieżący kontakt z analitykami. Ponadto na stronie internetowej spółki znajduje się dedykowana sekcja „Relacje Inwestorskie”, w której każdy uczestnik rynku kapitałowego znajdzie najważniejsze informacje na temat aktualnej sytuacji spółki, rynkowe prognozy dotyczące wyników Grupy PGNiG czy najświeższe rekomendacje ceny docelowej PGNiG, zaczerpnięte z opracowań analityków analizujących spółkę. Dział Relacji Inwestorskich oferuje wszystkim zainteresowanym bieżącymi wydarzeniami w Grupie PGNiG, dedykowany newsletter przesyłany drogą elektroniczną – aby się zapisać wystarczy wysłać wiadomość elektroniczną na adres ri@pgnig.pl z prośbą o dodanie do listy dystrybucyjnej.

Struktura akcjonariatu w latach 2009 – 2010

Akcjonariusze	Liczba akcji/głosów wynikających z akcji na 31.12.2009	Udział w kapitale zakładowym/ liczbie głosów na WZA na 31.12.2009	Liczba akcji/głosów wynikających z akcji na 31.12.2010	Udział w kapitale zakładowym/ liczbie głosów na WZA na 31.12.2010
Skarb Państwa	4 303 686 368	72,94%	4 273 650 532	72,44%
Pozostali	1 596 313 632	27,06%	1 626 349 468	27,56%
Razem	5 900 000 000	100,00%	5 900 000 000	100,00%

Analiza kursu PGNiG

Kurs akcji PGNiG w trakcie całego roku kształtował się w zakresie od 3,16 do 3,91 zł. Największe spadki kursu spółki wiązały się z obawami inwestorów o obniżkę taryfy dla paliw gazowych PGNiG, natomiast wzrosty z lepszymi od oczekiwań wynikami finansowymi całej Grupy. W 2010 roku stopa zwrotu z akcji PGNiG była ujemna i wyniosła minus 5,8%, natomiast uwzględniając wypłaconą dywidendę (8 groszy na akcję) stopa zwrotu wyniosła minus 3,7%. Inwestorzy, którzy nabyli akcje PGNiG po cenie emisyjnej (2,98 zł) na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych, sprzedając akcje spółki 31 grudnia 2010 roku, mogli liczyć na stopę zwrotu na poziomie 19,8%.

Dynamika notowań wybranych indeksów oraz akcji PGNiG od dnia debiutu spółki na GPW (%)

- WIG 20
- WIG
- WIG Paliwa
- Respect Index
- PGNiG

Źródło: wyliczenia własne na podstawie danych GPW

Notowania indeksów GPW oraz akcji PGNiG

	Wartość na dzień 31.12.2009	Wartość maksymalna w 2010 roku	Wartość minimalna w 2010 roku	Wartość na dzień 31.12.2010	Waga PGNiG w indeksie na dzień 31.12.2010
WIG (pkt.)	39 985,99	48 004,74	37 322,52	47 489,91	2,36%
WIG20 (pkt.)	2 388,72	2 787,09	2 173,25	2 744,17	3,57%
WIG-Paliwa (pkt.)	2 435,46	3 200,02	2 265,37	3 079,41	20,73%
Respect Index (pkt.)	1 709,36	2 278,17	1 542,63	2 259,20	5,63%
PGNiG (zł)	3,79	3,91	3,16	3,57	nie dotyczy

Źródło: GPW

Porównanie stopy zwrotu indeksów GPW oraz akcji PGNiG w latach 2007 – 2010 oraz całkowitej stopy zwrotu od dnia debiutu PGNiG

	Stopa zwrotu w 2007 roku	Stopa zwrotu w 2008 roku	Stopa zwrotu w 2009 roku	Stopa zwrotu w 2010 roku	Stopa zwrotu od debiutu PGNiG
WIG	8,7%	-51,1%	46,9%	18,8%	42,9%
WIG20	3,2%	-48,2%	33,5%	14,9%	11,7%
WIG-Paliwa	9,2%	-46,8%	28,9%	26,4%	-13,5% ⁽¹⁾
Respect Index	nie dotyczy	nie dotyczy	70,9% ⁽²⁾	32,2%	125,9% ⁽²⁾
PGNiG	37,1%	-29,4%	5,3%	-5,8%	-6,3% ⁽³⁾

Źródło: GPW

¹Dane wyliczone w stosunku do wartości bazowej indeksu (data bazowa 30.12.2005).

²Dane wyliczone w stosunku do wartości bazowej indeksu (data bazowa 31.12.2008).

³W stosunku do ceny emisyjnej 2,98 zł stopa zwrotu w PGNiG od dnia debiutu wynosi 19,8%.

Kalendarz inwestora

styczeń

25 stycznia ING zmieniło rekomendację dla akcji PGNiG z „trzymaj” na „kupuj”, jednocześnie podnosząc cenę docelową z 3,90 na 5,10 zł. W efekcie notowania spółki na koniec dnia wzrosły o 3,85% z 3,64 do 3,78 zł. sporo więcej niż szeroki rynek, który tego dnia zyskał jedynie 0,11%.

luty

5 lutego Marek Woszczyk, wówczas wiceprezes URE, pytany przez media o stanowisko względem ewentualnego wniosku PGNiG o podwyżkę taryfy na paliwo gazowe stwierdził, iż nie widzi podstaw by taki wniosek zaakceptować. Tego dnia na giełdzie i tak dominowała podaż (WIG spadł o 3,29%, zaś WIG20 o 3,95%), wypowiedź ta zaś dodatkowo przyczyniła się do wyprzedzący walorów PGNiG. Ostatecznie akcje spółki straciły 4,57% (spadek z 3,72 do 3,55 zł) i była to najwyższa zniżka w całym 2010 roku.

Tydzień później, 12 lutego, Wiceprezes Sławomir Hinc potwierdził mediom, iż spółka planuje złożenie wniosku o podwyżkę taryfy na sprzedaż gazu. Dodatkowo Wiceprezes ds. Finansowych zapowiedział, iż w związku z bardzo niskimi temperaturami w styczniu spółka miała bardzo wysokie wolumeny sprzedaży gazu we wskazanym miesiącu. Informacje te zostały bardzo dobrze przyjęte przez rynek, kurs zamknięcia akcji wzrósł o 3,16% z 3,48 do 3,59 zł.

marzec

22 marca Grupa PGNiG opublikowała wyniki finansowe za 2009 rok, dużo wyższe od oczekiwań rynku (zys netto był o 43% wyższy od konsensusu, zaś EBIT o 33%). Różnica ta wynikała głównie z odwrócenia odpisów aktualizacyjnych na ok. 500 mln zł dotyczących wartości środków trwałych w majątku dystrybucyjnym. Pomimo spadkowej sesji spółka zakończyła dzień wzrostem o 0,82%, a za 1 akcję płacono 3,69 zł.

23 marca Zarząd PGNiG podjął decyzję o przeznaczeniu z zysku bilansowego za 2009 rok kwoty 472 tys. zł na wypłatę dywidendy, czyli 0,08 zł na akcję. Rynek oczekiwał wyższej dywidendy, stąd akcje spółki zyskały tego dnia jedynie 0,27% (tj. 1 grosz), tymczasem WIG20 i WIG zanotowały wzrosty w okolicach 0,8%.

kwiecień

15 kwietnia wiceprezes URE Marek Woszczyk w wywiadzie dla TVN CNBC przyznał, iż ze względu na rosnące ceny ropy naftowej oraz wahania kursu złotego regulator zgodzi się na podwyżkę taryfy na sprzedaż paliwa gazowego. Mimo tego kurs akcji spadł o 0,27% (do 3,67 zł), dodatkowo przy najniższym wolumenie obrotu w roku (nie uwzględniając sesji 31 grudnia) wynoszącym zaledwie 1 mln akcji.

maj

12 maja Grupa PGNiG zaraportowała wyniki za I kwartał 2010 roku, znacznie lepsze niż rok wcześniej. Analitycy jednak w swych oczekiwaniach byli jeszcze bardziej optymistyczni. Rozbieżność rzeczywistego wyniku od oczekiwań negatywnie wpłynęła na nastawienie rynku do spółki, mimo iż część analityków przyznała że wyniki są pozytywne. Ostatecznie kurs akcji PGNiG spadł o 1,16% z 3,44 do 3,40 zł.

19 maja przy dużych obrotach ceny akcji na warszawskim parkiecie spadły o 3,1%. Wyprzedaż papierów trwała od samego rana, głównie na skutek wydarzeń na rynkach zachodnich. WIG20 stracił 2,70%, PGNiG zanotowało jeszcze głębszą zniżkę o 4,41% z 3,40 do 3,25 zł. Kolejnego dnia nastąpiło równie silne tąpnięcie na światowych giełdach – w Europie Zachodniej ceny spadły o ponad 3%. Inwestorzy obawiali się o sytuację w zadłużonej Europie, do tego doszły słabe dane makroekonomiczne (w Polsce opublikowano słabsze od oczekiwań informacje o wzroście produkcji, dodatkowo w Stanach Zjednoczonych podano gorsze od prognoz dane o rynku pracy). PGNiG straciło kolejne 2,77%, a akcje spółki osiągnęły 3,16 zł – najniższą cenę zamknięcia w 2010 roku.

Po sesji 26 maja akcje PGNiG weszły do indeksu MSCI Poland, co spowodowało wysokie obroty i wzrosty na sesji poprzedzającej zmianę. Kurs spółki zanotował nie tylko rekordowy wzrost o 8,02% (do poziomu 3,50 zł), ale również rekordowy w całym roku wolumen obrotów wynoszący 44 mln akcji.

czerwiec

16 czerwca Unicredit zmienił rekomendację dla PGNiG z „trzymaj” na „kupuj”. Jednocześnie w raporcie podniesiono cenę docelową dla spółki z 4,05 do 4,10 zł. Zwiększyło to popyt na akcje PGNiG, w efekcie kurs spółki wzrósł o 2,90% z 3,45 do 3,55 zł.

22 czerwca media obiegła wiadomość o możliwym wstrzymaniu dostaw gazu przez Białoruś do Europy. W godzinach popołudniowych w dniu 23 czerwca 2010 roku odnotowano spadki ciśnienia na punkcie zdawczo-odbiorczym Wysokoje na granicy polsko-białoruskiej. Po godzinie 17.00 ciśnienie powróciło do normy. Sytuacja ta nie miała wpływu na dostawy gazu do klientów indywidualnych i przemysłowych w Polsce, którym gaz ziemny dostarczany był zgodnie z zapotrzebowaniem. Jednakże kurs PGNiG stracił 2,82% (spadek z 3,55 do 3,45 zł), o prawie 1% więcej niż cały rynek.

lipiec

21 lipca, na skutek bardzo dobrych nastrojów panujących na rynkach, spółka zanotowała najwyższy miesięczny wzrost ceny akcji. Kurs walorów spółki zyskał 2,91%, rosnąc z 3,44 do 3,54 zł.

sierpień

31 sierpnia Grupa PGNiG publikowała wyniki finansowe za I połowę 2010 roku. Osiągnięty zysk netto był o prawie 1,5 mld zł wyższy w porównaniu z I półroczem 2009 roku. Tak znaczna poprawa wyniku nastąpiła dzięki wyższej rentowności sprzedaży gazu wysokometanowego oraz zwiększeniu o 7% wolumenu sprzedaży gazu na skutek niższych niż rok wcześniej temperatur w okresie styczeń-kwiecień. Rynek przyjął wyniki bardzo dobrze, kurs spółki wzrósł na zamknięciu sesji o 1,15% (do 3,52 zł), gdy tymczasem szeroki rynek zyskał 0,55%.

wrzesień

16 września Prezes URE podjął decyzję o podwyższeniu taryfy dla paliw gazowych PGNiG o 6,34%. Kurs akcji spółki 16 i 17 września wzrósł odpowiednio o 1,15% i 2,56%, pomimo iż WIG i WIG20 w tych dniach zanotowały spadki.

20 września spółka podała do wiadomości, iż by zapewnić dostawy gazu dla gospodarstw domowych i instytucji użyteczności publicznej, może zdecydować o ograniczeniu dostaw dla przemysłu w IV kwartale 2010 roku. Sytuacja ta związana była z przedłużającymi się negocjacjami odnośnie zwiększenia wolumenu dostaw w Kontrakcie Jamalskim. Informacja ta zaniepokoiła inwestorów – kurs akcji spółki spadł o 1,66% z 3,61 zł do 3,55 zł, podczas gdy szeroki rynek wzrósł o 0,5%.

październik

29 października podpisany został aneks do Kontraktu Jamalskiego na mocy którego zwiększony został wolumen dostaw gazu do Polski, zniesiono zakaz reeksportu gazu do krajów trzecich, a także PGNiG przyznana została preferencyjna cena w okresie 2010 – 2014 dla wielkości gazu ziemnego odebranych w ciągu odpowiedniego roku ponad Minimalne Ilości Roczne. Rynek przyjął tę informację bardzo pozytywnie – kurs akcji PGNiG wzrósł z poziomu 3,60 do 3,70 zł, tj. o 2,78%.

listopad

Rankiem 10 listopada Grupa PGNiG podała znacznie wyższe od oczekiwań wyniki za III kwartał 2010 roku. Zys netto po trzech kwartałach 2010 roku wyniósł ponad 1,3 mld zł, czyli o 1,4 mld zł więcej niż w analogicznym okresie 2009 roku. Tak znaczna poprawa wyników finansowych była możliwa głównie dzięki wzrostowi wolumenu sprzedaży gazu ziemnego, a także wysokim przychodom ze sprzedaży ropy naftowej oraz ze świadczonych usług geofizyczno-geologicznych i poszukiwawczych. Tego dnia spółka zanotowała najwyższy kurs otwarcia w całym 2010 roku (3,90 zł), najwyższy kurs podczas sesji (3,95 zł), a na kolejnej sesji także najwyższy kurs zamknięcia w 2010 roku (3,91 zł).

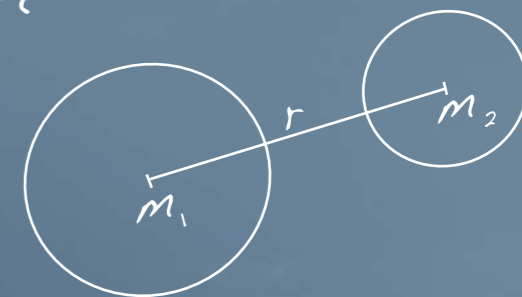
30 listopada kurs PGNiG spadł o 4,14% (z 3,62 do 3,47 zł) na skutek obaw inwestorów, iż spółka złoży wniosek do URE o obniżkę taryfy. Rzecznik prasowy PGNiG zdementował jednak te pogłoski tłumacząc, iż sytuacja rynkowa się zmieniła – głównie na rynku walutowym – stąd PGNiG potrzebuje więcej czasu na przygotowanie ewentualnego wniosku. Następnego dnia kurs zdołał odrobić 3,75% i wyniósł 3,60 zł.

grudzień

6 grudnia Walne Zgromadzenie PGNiG wyraziło zgodę na objęcie 100% akcji w spółce celowej z siedzibą w Szwecji (Goldcup 5839 AB), której celem będzie pozyskanie finansowania poprzez emisję euroobligacji na rynkach międzynarodowych i z uzyskanych środków udzielenie finansowania PGNiG SA. Kurs akcji spółki tego dnia wzrósł o 2,18% z 3,67 do 3,75 zł, gdy tymczasem WIG20 zyskał 1,3%.

Każde nasze działanie wpływa na świat,
w którym żyjemy. Im większa
skala funkcjonowania firmy, tym większa
siła jej oddziaływania...
Musimy zawsze mieć tego świadomość.

Prawo powszechnego
ciażenia

$$F = G \frac{m_1 m_2}{r^2}$$

Strategia Grupy PGNiG do roku 2015

Podstawowym celem PGNiG jest zapewnienie niezawodnych, bezpiecznych dostaw czystej i przyjaznej dla środowiska naturalnego energii. Grupa PGNiG pozostaje otwarta na nowe wyzwania, a jednocześnie jest wierna swej tradycji i dba o utrzymanie zaufania klientów. Prowadząc działalność, chcemy być wiarygodnym partnerem, realizującym rozwój i wzrost wartości firmy w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

PGNiG to przedsiębiorstwo z tradycją i ugruntowaną pozycją lidera na polskim rynku gazowniczym. Za sprawą długoletniego rozwoju spółka dysponuje cennym zestawem aktywów i zachowuje kontrolę nad wieloma segmentami rynku energetycznego (produkcja, magazynowanie, sprzedaż i dystrybucja gazu ziemnego), co stanowi solidny fundament dalszego rozwoju i systematycznego podnoszenia jej wartości.

Nadrzędnym celem PGNiG jest realizacja wzrostu wartości dla akcjonariuszy. By go osiągnąć, spółka bazuje na sześciu strategicznych filarach:

1

rozwój
działalności
handlowej

2

zapewnienie
dostaw gazu
ziemnego

3

rozwój
działalności
poszukiwawczo-
wydobywczej

4

rozbudowa
i budowa
pojemności
magazynowych

5

podniesienie
rentowności
w obszarze
dystrybucji

6

poszerzenie
zakresu i skali
działalności
(wydłużenie
łańcucha
wartości)

Zaproponowane dla wszystkich obszarów działalności główne cele składają się na wizję Grupy PGNiG, zgodnie z którą w perspektywie 2015 roku Grupa PGNiG będzie nowoczesną i sprawnie zarządzaną organizacją, kontrolującą pełen łańcuch wartości w ramach sektora gazowego i skupiającą aktywa z sektorów: paliwowego, chemicznego i elektroenergetycznego.

Rozwój działalności handlowej

Działalność handlowa w PGNiG opiera się na zaspokajaniu krajowego popytu na paliwo gazowe poprzez transakcje kupna/sprzedaży gazu ziemnego. Gaz ziemny jest sprzedawany zarówno odbiorcom indywidualnym, jak i przemysłowym. W obliczu dynamicznych zmian w otoczeniu prawnym i biznesowym Grupa PGNiG podejmuje wiele działań w obszarze obrotu, aby utrzymać pozycję lidera na rynku polskim w warunkach otwartej konkurencji.

W zakresie rozwoju działalności handlowej PGNiG stawia przed sobą następujące cele:

- utrzymanie dominującej pozycji na rynku krajowym poprzez wzrost wolumenu sprzedaży gazu ziemnego do małych i średnich klientów (to jest powyżej 50 mln m³/rok) o średnio 1,5% rocznie oraz do dużych odbiorców przemysłowych (między innymi o 100% w sektorach elektroenergetycznym i ciepłowniczym);
- zapewnienie rentowności obrotu gazem ziemnym na poziomie rynkowym dzięki działaniom na rzecz zmian regulacji sektora gazowniczego w Polsce, obniżeniu kosztów obsługi klienta, a także wdrożeniu systemu zarządzania ryzykiem związanym ze zmianami pogody;
- wypracowanie spójnej polityki handlowej dla Grupy PGNiG poprzez zwiększenie atrakcyjności oferty dla klientów oraz usprawnienie procesów handlowych i marketingowych (m.in. e-BOK, call center, scentralizowana obsługa reklamacji).

Co już udało nam się zrobić

Począwszy od 2007 roku Grupa PGNiG rokrocznie stopniowo zwiększa sprzedaż gazu ziemnego. Wyjątkiem był rok 2009 kiedy na skutek spowolnienia gospodarczego odbiorcy przemysłowi odebrali 8% mniej gazu niż rok wcześniej. W 2010 roku udało się odrobić z nawiązką ten spadek – sprzedaż wyniosła 14,4 mld m³, najwięcej w historii spółki. Aby sprostać rosnącemu popytowi na gaz spółka w październiku 2010 roku zawarła aneks do Kontraktu Jamalskiego z Gazprom Export, na mocy którego zwiększono maksymalne roczne wolumeny dostaw gazu do Polski o ok. 2 mld m³.

Grupa PGNiG podjęła już pierwsze działania w celu zwiększenia zakresu oferowanego asortymentu poprzez rozwój rynku CNG oraz zwiększenie produkcji LNG. Jest to szczególnie ważne na polskim rynku, gdzie zarówno obrót, jak i przesył oraz dystrybucja gazu są działalnością regulowaną. W 2010 roku Oddziały Obrotu Gazem zrealizowały zadania inwestycyjne obejmujące m.in. budowę stacji CNG, modernizację kotłowni, budynków oraz inne inwestycje realizowane na potrzeby 23 gazowni.

Zapewnienie dostaw gazu ziemnego

W celu zbilansowania krajowego popytu na gaz ziemny Grupa PGNiG prowadzi działalność wydobywczą z własnych zasobów, a także pozyskuje gaz poza granicami kraju. Z własnego wydobycia pokrywane jest około 30% zapotrzebowania, natomiast pozostałe ilości są zaspokajane przez import gazu od partnerów zagranicznych – głównie z kierunku wschodniego (największy dostawca to Gazprom Export). Mając na względzie silne uzależnienie od dostaw gazu ziemnego z jednego tylko kierunku i od jednego dostawcy, spółka dąży do dywersyfikacji dróg i kierunków dostaw gazu. W związku z tym podjęto następujące działania mające za zadanie zapewnić ciągłość i bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego:

- budowa nowej infrastruktury transportowej umożliwiającej dostawy gazu do Polski z innych niż dotychczas kierunków, w tym współpraca ze spółką Gaz-System przy budowie terminalu regazyfikującego LNG, realizacja połączeń międzysystemowych na granicy zachodniej i granicy południowej oraz działania wspierające rozbudowę polskiego systemu przesyłowego;
- budowa odpowiedniej struktury kontraktów importowych, czyli zmiany struktury pozyskania gazu poprzez zrównoważenie dostaw gazu z kierunku wschodniego dostawami z kierunków zachodniego i północnego;
- w przyszłości prowadzenie międzynarodowego tradingu gazem i ropą naftową, który wesprze proces dywersyfikacji źródeł dostaw gazu ziemnego i zarządzania ryzykiem, jednocześnie zapewniając konkurencyjność cenową oferty sprzedażowej. Możliwość uczestnictwa w europejskim rynku będzie miała także szczególne znaczenie w przypadku pojawienia się nadwyżek gazu ziemnego w Polsce.

Co już udało nam się zrobić

Grupa PGNiG rozpoczęła realizację projektów zorientowanych na kierunek skandynawski, z czego największy nacisk kładziony jest na zagospodarowanie posiadanych złóż na Norweskim Szelfie Kontynentalnym (12% udziałów w obszarze eksploatacyjno-poszukiwawczym obejmującym złoża Skarv/Snadd/Idun). W sierpniu 2011 roku ruszy wydobycie z posiadanych przez PGNiG Norweg złóż - w 2011 roku wolumeny produkcji gazu ziemnego i ropy naftowej dla PGNiG Norweg ze wspomnianych złóż wyniosą odpowiednio 100 mln m³ oraz 90 tys. ton. W 2012 roku będzie to już 400 mln m³ gazu oraz 400 tys. ton ropy. PGNiG Norweg posiada również udziały w sześciu licencjach poszukiwawczych na Norweskim Szelfie Kontynentalnym.

Ponadto w ramach budowy odpowiedniej struktury kontraktów importowych w czerwcu 2009 roku PGNiG podpisało z Qatargas Operating Company umowę na sprzedaż i dostawy skroplonego gazu ziemnego (LNG) z Kataru do Polski, do nowego terminalu w Świnoujściu. Zgodnie z warunkami umowy, począwszy od 2014 roku przez 20 lat Qatargas dostarczy 1 mln ton LNG rocznie dla PGNiG.

Z kolei w zakresie prowadzenia międzynarodowego tradingu gazem i ropą naftową, PGNiG w grudniu 2010 roku powołało POGC Trading GmbH z siedzibą w Monachium. PGNiG za jej pośrednictwem planuje od 2012 roku rozpocząć pełny handel gazem na rynku niemieckim, wykorzystując do tego własny gaz z Norwegii. POGC Trading w późniejszym terminie może rozszerzyć swą działalność o rynek holenderski, a nawet Wielką Brytanię.

Rozwój działalności poszukiwawczo-wydobywczej

Dostęp do własnych złóż jest kluczowym czynnikiem sukcesu – stąd PGNiG rozwija działalność poszukiwawczo-wydobywczą w kraju i za granicą. Działania podejmowane w tym zakresie obejmują:

- zwiększenie własnego wydobycia gazu ziemnego do poziomu około 6,2 mld m³ i ropy naftowej do około 1,8 mln ton rocznie w kolejnych latach. Ma to być osiągnięte poprzez zwiększenie krajowych zdolności wydobywczych gazu do około 4,5 mld m³ i ropy do około 1 mln ton rocznie, rozpoczęcie wydobycia gazu i ropy z zagranicznych złóż w 2011 roku (działalność na Norweskim Szelfie Kontynentalnym), wzrost współczynnika odnawialności zasobów przynajmniej do poziomu 1,1 oraz utrzymanie obszarów koncesyjnych w kraju na poziomie minimum 45 – 50 tys. km²;
- racjonalizacja działań w obszarze poszukiwań i wydobycia dzięki restrukturyzacji spółek z obszaru poszukiwań (konsolidacja całościowa lub częściowa, co pozwoli na utrzymanie pozycji cenionego i uznanego usługodawcy prac serwisowych), ulepszeniu metodologii prowadzenia prac poszukiwawczych czy wprowadzeniu bardziej efektywnych systemów rozliczeń prac spółek serwisowych, w tym systemu „daily rate”;
- zajęcie pozycji międzynarodowego koncernu poszukiwawczo-wydobywczego na kluczowych rynkach w trzech regionach świata: w rejonie Morza Północnego, Morza Norweskiego i w przyszłości Morza Barentsa (Norwegia oraz Dania, Wielka Brytania, Niemcy), w regionie Afryki Północnej (Libia, Egipt, Algieria oraz Tunezja, Maroko, Mauretania), w regionie Środkowego Wschodu (Indie i Pakistan). Przy wyborze kierunków ekspansji zagranicznej spółka kieruje się perspektywami odkrycia złóż ropy naftowej i gazu ziemnego, sytuacją polityczną kraju eksportera tych surowców, możliwościami dostaw gazu do Polski, przepisami prawnymi oraz możliwościami współpracy z innymi przedsiębiorstwami sektora (zarówno polskimi, jak i zagranicznymi).

Co już udało nam się zrobić

Spośród zadań wykonanych w powyższym zakresie w roku 2010 większość była związana z zagospodarowaniem nowych złóż lub zwiększeniem wydajności pracujących kopalń. Najważniejsze z nich to projekt LMG, czyli zagospodarowanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego Lubiaków, Międzychód, Grotów, na który w 2010 roku spółka przeznaczyła ponad 400 mln zł. Kolejne istotne projekty realizowane w ramach tego celu to budowa odazotowni w Grodzisku Wielkopolskim (zakończona w 2010 roku) wraz z zagospodarowaniem złóż i podłączeniem odwiertów do instalacji, zagospodarowanie złóż w rejonie Środy Wielkopolskiej, Rudki, Rylowej-Rajsko, Woli Różanieckiej czy Góry Ropczyckiej.

W zakresie prac poszukiwawczych i rozpoznawczych w 2010 roku wykonano na potrzeby PGNiG prawie 50 km wierceń, 2,9 tys. km sejsmiki 2D oraz prawie 900 km² sejsmiki 3D w kraju i zagranicą.

Spośród zagranicznych inwestycji poszukiwawczo-wydobywczych zagospodarowanie złoża Skarv na Norweskim Szelfie Kontynentalnym to obecnie największy i najbardziej zaawansowany projekt. Wydobywanie ze złoża Skarv rozpocznie się już w drugiej połowie 2011 roku i pozwoli praktycznie na podwojenie rocznej produkcji ropy, która obecnie wynosi 0,5 mln ton rocznie.

Rozbudowa i budowa pojemności magazynowych

Działalność magazynowa jest istotnym czynnikiem stabilizującym zmienne zapotrzebowanie rynku na gaz ziemny, gwarantującym bezpieczeństwo dostaw surowca do klientów spółki. W związku z rozwojem rynku oraz potrzebą dostosowania pojemności magazynowych do obowiązującego prawa PGNiG prowadzi projekty dotyczące rozbudowy i budowy podziemnych magazynów gazu. W roku 2015 zrealizowanie planowanych inwestycji zwiększających pojemności magazynowe powinno pozwolić na pokrycie powyżej siedemdziesięciodniowego zapotrzebowania klientów PGNiG na paliwo gazowe.

Cele strategiczne w zakresie rozbudowy pojemności podziemnych magazynów gazu obejmują:

- zapewnienie odpowiednich pojemności magazynowych na potrzeby klientów PGNiG oraz ustawy o zapasach – w tym celu nastąpi powiększenie pojemności magazynowych, głównie na gaz ziemny wysokometanowy o ok. 2 mld m³;
- powołanie Operatora Systemu Magazynowania, co zapewni dostosowanie wewnętrznej struktury i organizacji działalności PGNiG do regulacji Unii Europejskiej i prawa krajowego oraz zagwarantuje stosowanie zasady TPA (ang. Third Party Access);
- świadczenie usług magazynowania gazu na zasadach komercyjnych;
- podniesienie rentowności w obszarze magazynowania poprzez starania, by przy ustalaniu wysokości taryfy magazynowej był brany pod uwagę zwrot na zaangażowanym kapitale, co gwarantowałoby opłacalność prowadzenia inwestycji.

Co już udało nam się zrobić

W roku 2010 ponad 60% ogólnej kwoty przeznaczonej na budowę i rozbudowę magazynów gazu wysokometanowego zostało wydatkowane na rozbudowę PMG Wierchowice, który jest największym magazynem gazu ziemnego w Polsce. Umowa na rozbudowę PMG Wierchowice z pojemności 0,575 mld m³ do pojemności 1,2 mld m³ została podpisana w listopadzie 2008 roku z konsorcjum firm na czele z polskim PBG SA. Wartość umowy wynosi około 1,1 mld zł. Ponadto również w listopadzie 2008 roku został zakończony formalno-prawny proces wydzielenia Operatora Systemu Magazynowania. Decyzją z 31 grudnia 2008 roku prezes URE wyznaczył PGNiG Operatorem Systemu Magazynowania. W celu spełnienia wymogów Dyrektywy 2009/73/WE w zakresie prawnego rozdzielania działalności magazynowania paliw gazowych od innych rodzajów działalności realizowanych w ramach zintegrowanego pionowego przedsiębiorstwa gazowniczego w listopadzie 2010 roku zawiązana została spółka Operator Systemu Magazynowania Sp. z o.o.

W listopadzie 2009 roku został otwarty nowy magazyn PMG Daszewo – pierwszy w Polsce magazyn gazu zaazotowanego. Pojemność czynna PMG Daszewo wynosi 30 mln m³. W 2010 roku zakończona została również budowa drugiego magazynu gazu zaazotowanego w Bonikowie. Jego pojemność wynosi 200 mln m³.

Podniesienie rentowności w obszarze dystrybucji

Dystrybucja odgrywa istotną rolę w budowaniu wartości Grupy PGNiG, dlatego też ważne miejsce w jej strategii zajmuje maksymalizacja efektywności kosztowej oraz optymalizacja stabilnych przychodów z działalności Spółek Gazownictwa. Cele strategiczne wyznaczone w zakresie wzrostu rentowności w obszarze dystrybucji są następujące:

- podniesienie rentowności działalności – w tym celu Grupa PGNiG będzie dążyć do zaakceptowania przez URE taryf, które pozwolą na pokrycie uzasadnionych kosztów oraz realizację planowanych inwestycji związanych z rozbudową systemu dystrybucyjnego;
- racjonalizacja kosztów poprzez m.in. obniżenie kosztów własnej działalności, konsolidację zakupów w ramach Grupy PGNiG, co przyniesie oszczędności z zakresu budowy, rozbudowy i modernizacji systemu dystrybucyjnego;
- optymalny rozwój sieci dystrybucyjnej dzięki opracowaniu jednolitych zasad rozbudowy sieci dystrybucyjnej, poprzedzonych analizami rynkowymi poszczególnych obszarów geograficznych, stworzeniu jednolitej mapy przepustowości gazociągów dystrybucyjnych, która pozwoli na identyfikację zarówno wąskich gardeł, jak i wolnych mocy przepustowych, a także umożliwi optymalną rozbudowę gazociągów wynikającą ze zgłaszanego przez klientów zapotrzebowania na paliwo gazowe, a także dzięki pozyskaniu funduszy unijnych na finansowanie projektów rozbudowy sieci dystrybucyjnej, co w znacznym stopniu przyczyni się do rozwoju regionów o szczególnie niskim stopniu gazyfikacji.

Co już udało nam się zrobić

W roku 2010 około jednej czwartej wydatków inwestycyjnych w segmencie dystrybucja przeznaczono na rozbudowę sieci dystrybucyjnej. W efekcie, w ciągu 2010 roku długość sieci wzrosła o ok. 1,5 tys. km. Ponadto spółki dystrybucyjne zrealizowały wiele zadań inwestycyjnych związanych z budową nowych przyłączy, modernizacją i wymianą żeliwa czy zakupem układów pomiarowych. Inwestycje sieciowe w dystrybucji stanowiły w 2010 roku ok. 80% wszystkich wydatków segmentu.

Poszerzenie obszarów i skali działalności

Dostrzegając możliwości dalszego rozwoju Grupy PGNiG, prowadzone są działania zmierzające do rozbudowy i zwiększania skali działalności poprzez aliance strategiczne oraz – po wykonaniu stosownych analiz – przeprowadzanie fuzji i przejęć w podsektorach:

- energii elektrycznej;
- ciepłownictwa;
- wielkiej syntezy chemicznej;
- ropy naftowej.

Inicjatywami podejmowanymi w celu zwiększenia skali działalności będą:

- poszerzenie łańcucha wartości o elektroenergetykę. Grupa PGNiG będzie się angażować w polskie i zagraniczne projekty związane z pozyskiwaniem nowych źródeł energii elektrycznej, a przede wszystkim tych, w których gaz ziemny będzie wykorzystywany jako paliwo. Przewiduje się, że do 2015 roku PGNiG będzie miało udziały w elektrowniach odpowiadające łącznej mocy zainstalowanej 300 MW. Będzie to jednak w dużej mierze zależało od zmiany zasad regulacji (odejście od taryf na rzecz negocjowanych formuł cenowych dla sektora elektroenergetycznego);
- optymalizacja wytwarzania i zużycia energii. Grupa PGNiG zbada możliwości ekonomicznie opłacalnego uczestnictwa w rynku energii elektrycznej zarówno po stronie popytowej, jak i podażowej;
- zdobycie kompetencji w obszarze wychwytu CO₂;
- budowa kompetencji w zakresie zgazowywania węgla;
- poszerzenie łańcucha wartości w sektorze Wielkiej Syntezy Chemicznej. Realizacja wspólnych projektów z firmami z tego sektora zwiększy pewność zbytu gazu i umożliwi zagospodarowanie części złóż krajowych. PGNiG nie wyklucza, że przy zaistnieniu korzystnych okoliczności współpraca z firmami z sektora chemicznego może przybrać formę powiązań kapitałowych;
- aliance z firmami petrochemicznymi. Firmy te mogą stanowić naturalne rozwinięcia łańcucha wartości PGNiG, zwłaszcza w zakresie poszukiwań i wydobycia gazu ziemnego oraz ropy naftowej w kraju i za granicą, a także wykorzystania złóż gazu ziemnego do produkcji energii elektrycznej, przetworzenia oraz magazynowania ropy naftowej i jej produktów.

Co już udało nam się zrobić

W listopadzie 2009 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PGNiG podjęło decyzję o powołaniu spółki PGNiG Energia. Jej zadaniem jest realizacja planów związanych z przekształceniem Grupy w nowoczesny koncern multienergetyczny. PGNiG Energia będzie się angażować w projekty związane z budową bloków energetycznych, inwestycje w zasilane gazem ziemnym instalacje kogeneracyjne (tj. wytwarzające jednocześnie prąd i ciepło) oraz pilotażowe projekty biogazowe. Najważniejszym projektem PGNiG Energia jest budowa bloku gazowo-parowego w Stalowej Woli. Przedsięwzięcie to zainicjowane zostało podpisaniem 20 listopada 2008 roku przez Tauron Polska Energia i PGNiG listu intencyjnego. W dniu 7 maja 2010 roku podpisana została umowa realizacyjna, zaś 11 marca 2011 roku podpisano umowę o funkcjonowaniu Elektrociepłowni Stalowa Wola, umowę sprzedaży energii elektrycznej oraz umowę na dostawę paliwa gazowego.

Poszukiwania gazu ziemnego i ropy naftowej prowadzone są przez spółki Grupy PGNiG na terenie Polski, a także za granicą – w Afryce, Azji oraz w Europie. Dzięki procesom poszukiwania, badaniom geofizycznym i sejsmicznym, wzrasta ilość udokumentowanych zasobów. W 2010 roku wydobyte gazu ziemnego i ropy naftowej prowadzone było jedynie w Polsce, jednakże w 2011 roku Grupa PGNiG rozpocznie wydobywanie ze złóż w Norwegii.

Poszukiwanie i Wydobywanie

Najważniejsze wydarzenia 2010 roku:

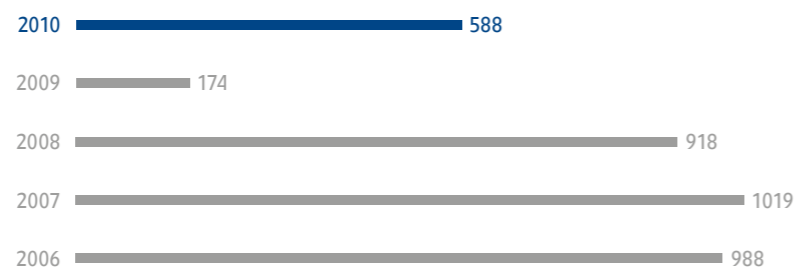
- pierwsze prace przy gazie łupkowym;
- zwiększenie wydobywania gazu ziemnego o 100 mln m³ rok do roku;
- nabycie kolejnych licencji poszukiwawczych na Norweskim Szelfie Kontynentalnym.

W ramach segmentu Poszukiwanie i Wydobywanie Grupa PGNiG podejmuje działania obejmujące badania geofizyczne i geologiczne, poszukiwania i eksploatację złóż gazu ziemnego oraz ropy naftowej. Obecnie GK PGNiG gaz ziemny i ropę naftową wydobywa jedynie w Polsce. Pierwsze zagraniczne wydobywanie tych surowców rozpocznie się w drugiej połowie 2011 roku na licencji zlokalizowanej na Norweskim Szelfie Kontynentalnym. Segment na swoje potrzeby wykorzystuje również pojemności magazynów gazu w Bonikowie, Brzeźnicy, Daszewie, Strachocinie i Swarzwie.

Wyniki finansowe

Segment Poszukiwanie i Wydobywanie generuje przychody głównie z nieregulowanej sprzedaży gazu ziemnego i ropy naftowej, a także ze świadczonych usług geologiczno-geofizycznych i poszukiwawczych. Wynik operacyjny segmentu osiągnął w 2010 roku poziom 588 mln zł, co oznacza wzrost o 414 mln zł w relacji do 2009 roku. W 2010 roku Grupa PGNiG odnotowała poprawę rentowności sprzedaży ropy naftowej dzięki wyższemu o 28% cenom sprzedaży surowca. Wzrost cen, po których realizowana była sprzedaż, wynika ze wzrostu notowań ropy naftowej na rynkach światowych o 29%. Dodatkowymi czynnikami wpływającymi na wynik segmentu były: znaczny wzrost przychodów z usług geologicznych, geofizycznych i poszukiwawczych świadczonych przez spółki serwisowe (łącznie więcej o 85 mln zł w 2010 roku porównując do roku 2009) oraz spadek kosztów spisanych odwiertów negatywnych, w wyniku zmniejszenia ich ilości z 16 sztuk w 2009 roku do siedmiu w 2010 roku.

Wynik operacyjny segmentu Poszukiwanie i Wydobywanie (mln zł)

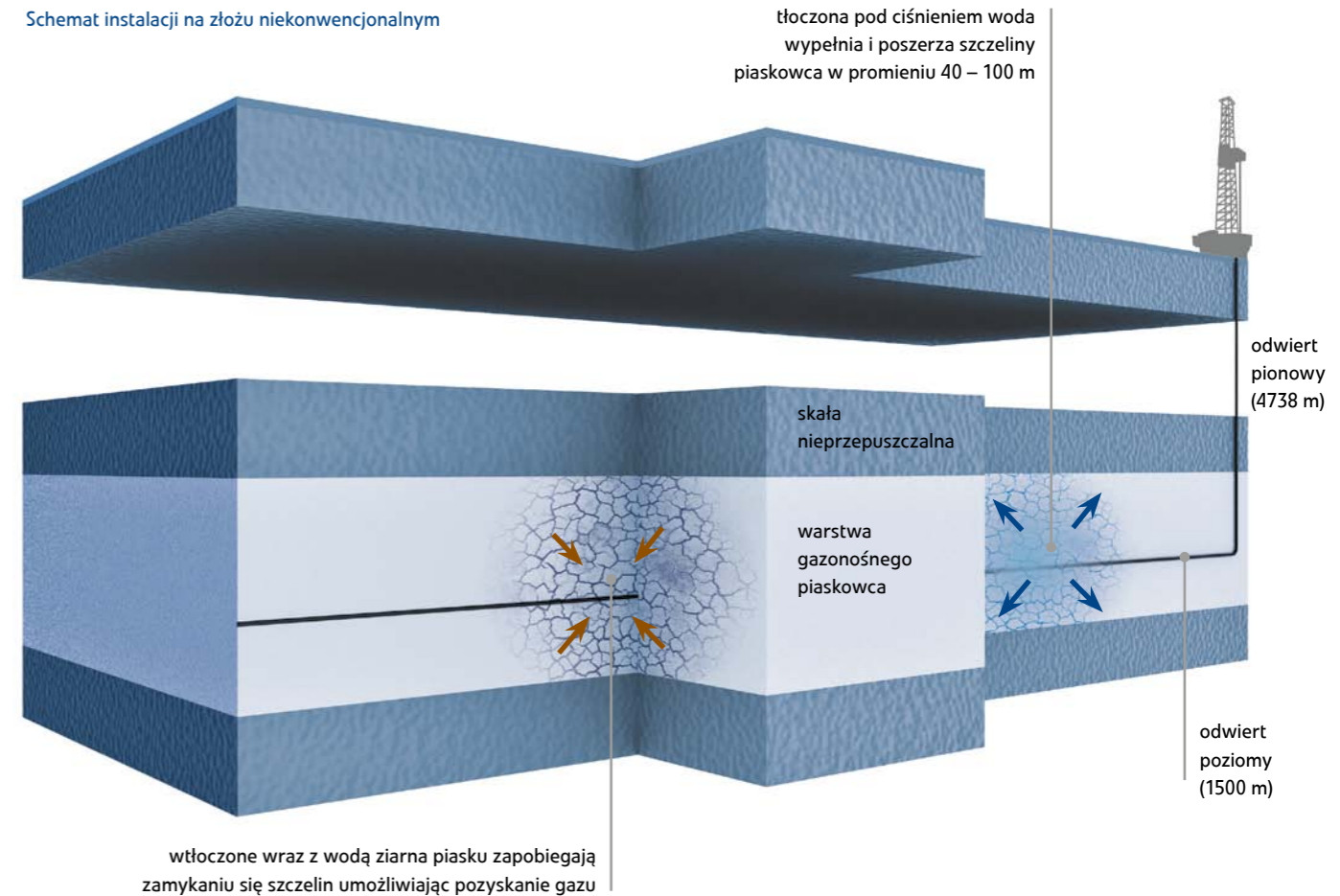

Prace geologiczne, geofizyczne i poszukiwawcze

Działalność poszukiwawcza na złożach gazu ziemnego i ropy naftowej prowadzona jest zarówno w Polsce, jak i za granicą. Prace w tym zakresie dotyczą analizy danych historycznych, analizy danych geologicznych, badań sejsmicznych oraz wierceń. Prace te prowadzone są w szczególności z wykorzystaniem spółek należących do Grupy PGNiG:

- usługi poszukiwawcze – prace wiertnicze wykonywane są przez spółki PNiG Jasło, PNiG Kraków oraz PNiG Nafta;
- usługi geologiczne – sejsmika polowa, przetwarzanie i interpretacja danych sejsmicznych oraz pomiary geofizyczne wykonywane są przez spółki Geofizyka Kraków oraz Geofizyka Toruń;
- usługi serwisowe – specjalistyczny serwis niezbędny do realizacji zadań poszukiwawczych i eksploatacyjnych wykonywany jest przez Poszukiwania Naftowe Diament oraz Zakład Robót Górniczych Krosno.

Schemat instalacji na złożu niekonwencjonalnym

Gaz niekonwencjonalny

Najnowszymi źródłami gazu niekonwencjonalnego jest gaz zawarty w łupkach („shale gas”) oraz gaz uwięziony w izolowanych porach skalnych („tight gas”). Skały, w których zawarty jest gaz ziemny znajdują się na całej kuli ziemskiej, jednakże na skalę przemysłową wykorzystywane są jedynie w Stanach Zjednoczonych, gdzie wydobywanie gazu łupkowego rośnie bardzo intensywnie – w 1996 roku było to 8,5 mld m³, podczas gdy w 2006 roku już 25 mld m³. Obecnie w Stanach Zjednoczonych ok. 10% wydobywania gazu pochodzi właśnie z tego rodzaju złóż. W ostatnich latach wierceń się tam nawet 4 tys. nowych otworów, które pomimo znacznego kosztu są w stanie dostarczyć stałe ilości gazu nawet przez 30 lat. Szacuje się, że koszt odwiertu niekonwencjonalnego jest o około trzy razy droższy niż w przypadku złóż konwencjonalnych.

Również w Polsce obserwuje się znaczące zainteresowanie gazem łupkowym, który według szacunków zalega na głębokościach od 500 m do 4 km w strefie ciągnącej się skośnym pasem od środkowego Pomorza po Lubelszczyznę, oraz na obszarze leżącym na przedpolu Sudetów. W ostatnich latach Ministerstwo Środowiska wydało ponad 40 podmiotom przeszło 70 koncesji na poszukiwanie gazu niekonwencjonalnego w Polsce, z czego około 20% koncesji posiada PGNiG. Ponadto spółki z Grupy PGNiG wykonują prace sejsmiczne i wiertnicze na

zlecenie firm zagranicznych, co przyczynia się do wzrostu przychodów Grupy. PGNiG planuje przeznaczyć około 100 – 200 mln zł na poszukiwania gazu łupkowego w kraju w 2011 roku.

Obecnie firmy zainteresowane tematem gazu niekonwencjonalnego kończą analizowanie materiałów archiwalnych, pochodzących z wcześniejszych, dosyć licznych polskich wierceń geologicznych. Niektóre z nich wykonały również dodatkowe prace sejsmiczne i badania geochemiczne. Na przełomie 2010 i 2011 roku kilka spółek wykonało pierwsze wiercenia w zakresie gazu łupkowego – wstępne dane są obiecujące. Jednakże dopiero w ciągu dwóch, trzech lat będzie możliwe określenie zasobów gazu łupkowego w Polsce, a także fizycznych możliwości jego wydobywania.

W 2010 roku PGNiG zakończyło wiercenie odwiertu Markowola-1 na Lubelszczyźnie. W związku z tym, że analiza pomiarów geofizycznych wykazała prawdopodobieństwo występowania niekonwencjonalnego złoża gazu typu tight gas, wykonano zabieg hydraulicznego szczelinowania w tym otworze. Ze względu na brak przemysłowego przepływu gazu odwiert został zakwalifikowany jako negatywny i przeznaczony do likwidacji. W marcu 2011 roku PGNiG wykonało odwiert Lubocino-1 na złożach w okolicach Wejherowa w północnej Polsce. Wstępne wyniki wskazują przepływ gazu na satysfakcjonującym poziomie.

Na koniec 2010 roku PGNiG posiadało 89 koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie o łącznej powierzchni 58 tys. km², 222 koncesji na wydobywanie gazu ziemnego i ropy naftowej w kraju, 9 koncesji na podziemne magazynowanie gazu, a także 3 koncesje na składowanie odpadów. W trakcie 2010 roku Ministerstwo Środowiska przyznało PGNiG 4 nowe koncesje na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy i gazu oraz 7 nowych koncesji eksploatacyjnych. Największa liczba koncesji, na których operuje PGNiG, jest zlokalizowana na południowym wschodzie Polski. Obecnie prace prowadzone są w trzech rejonach: na terenie Karpat, Przedgórze Karpat oraz na Niżu Polskim. Na terenach tych Grupa PGNiG prowadziła prace w 25 otworach (z czego w 1 otworze wiercenie zakończono w 2009 roku, a w 2010 wykonano próby złożowe). Spośród 14 odwiertów o znanych wynikach złożowych 9 odwiertów zakwalifikowano jako pozytywne (z tego: 6 gazowych, 1 ropny i 2 gazowo-ropne), a pozostałych 5 odwiertów było negatywnych.

W 2010 roku na obszarach koncesyjnych na terenie Karpat, Przedgórze Karpat i na Niżu Polskim prowadzone były prace geofizyczne, w ramach których wykonano 1,8 tys. km prac sejsmicznych 2D oraz sejsmikę 3D na powierzchni 595 km².

Licencje zagraniczne

Dania

Licencja: 1/05
Udziały: PGNiG (80%)
 Nordsofonden (20%)

W 2007 roku PGNiG nabyło 40% udziałów w licencji 1/05, a w marcu 2009 roku kolejne 40% od Odin Energi A/S. W lutym 2009 roku w Kopenhadze otworzono oddział PGNiG, którego celem jest koordynacja prac na terenie licencji o powierzchni 2 tys. km². W drugiej połowie 2009 roku wykonano zdjęcia sejsmicznego 2D i 3D oraz processing danych sejsmicznych. Wykonanie pierwszego otworu poszukiwawczego planowane jest na przełomie pierwszej i drugiej połowy 2011 roku.

Libia

Licencja: blok nr 113
Udziały: PGNiG (100%)

W lutym 2008 spółka z Grupy PGNiG (POGC – Libia) podpisała umowę EPSA, pozwalającą na prowadzenie prac poszukiwawczych na koncesji poszukiwawczo-wydobywczej nr 113 o powierzchni 5,5 tys. km. Licencja zlokalizowana jest w basenie naftowym Murzuq w rejonie zachodniej Libii. W 2010 roku zakończono realizację I i II fazy prac sejsmicznych 2D, w ramach których wykonano w sumie 3.027 km sejsmiki 2D. We współpracy z firmą CGGVeritas przeprowadzono processing danych 2D i 3D. Ponadto we współpracy z PGNiG zakończono interpretację danych 3D. Na podstawie uzyskanych wyników wyznaczono lokalizację 4 otworów poszukiwawczych. W 2010 roku rozpoczęto prace przygotowawcze w miejscu planowanego wiercenia pierwszego otworu. W związku z sytuacją polityczną w Libii, w lutym 2011 roku czasowo wycofano z tego kraju wszystkich polskich pracowników POGC – Libia.

Norwegia

Licencja: PL159, PL212, PL212B, PL212E, PL262
Udziały: PGNiG Norway (11,9%)
 BP Norge (23,8% – operator)
 Statoil Petroleum (36,2%)
 E.ON Ruhrgas Norge (28,1%)

Licencje na złożach Skarv/Snadd/Idun zostały nabyte w 2007 roku. Według danych zatwierdzonych przez Norweski Dyrektoriat Naftowy, wielkość udokumentowanych zasobów na całym złożu wynosi 42,1 mld m³ gazu ziemnego, 16,5 mln m³ ropy naftowej i kondensatu oraz 5,5 mln ton NGL. Projekt zagospodarowania złóż obejmuje wykonanie 16 odwiertów, w tym 7 do eksploatacji ropy, 5 – gazu i 4 odwierty iniekcyjne (do zatłaczania), w późniejszej fazie przekształcone w gazowe otwory eksploatacyjne w celu pełnego wyeksploatowania złoża. Wydobycie surowców ze złoża Skarv/Snadd/Idun będzie się odbywać za pomocą urządzenia zwanego pływającą jednostką FPSO (jednostka, na której odbywa się wydobycie, magazynowanie ropy i gazu oraz załadunek surowców). W 2010 roku w stoczni w Korei zwodowana została platforma FPSO, która w pierwszej połowie 2011 roku dostarczona została do portu w Kårsto. Transport ropy naftowej będzie realizowany przez wahadłowo operujący zespół tankowców do przeładunku ropy oraz z systemu transportu (eksportu) gazu poprzez gazociąg Gassled Area B System oraz Gassled Area D System do lądowego terminalu w Kårsto. Platforma FPSO będzie zakotwiczona na wybranej lokalizacji za pomocą lin kotwicznych.

Egipt

Licencja: Bahariya
Udziały: PGNiG (100%)

Umowa koncesyjna na poszukiwanie i eksploatację węglowodorów na terenie Egiptu została podpisana w maju 2009 roku pomiędzy PGNiG a EGPC (*The Egyptian General Petroleum Corporation*). Obszar poszukiwawczy licencji Bahariya, zlokalizowanej na Pustyni Zachodniej, wynosi 4,4 tys. km². Pod koniec 2009 roku rozpoczęto prace przygotowawcze związane z wykonaniem reprocessingu 1450 km sejsmiki 2D oraz prac grawimetrycznych, które realizowane były w 2010 roku. W 2011 roku realizowane jest opracowanie danych oraz wytypowanie miejsc, w których wykonane zostaną odwierty poszukiwawcze. W związku z sytuacją polityczną w styczniu 2011 roku z Egiptu czasowo wycofano polskich pracowników PGNiG, co jednak nie wpłynęło na postęp prac poszukiwawczych.

Pakistan

Licencja: Kirthar
Udziały: PGNiG (70%)
 Pakistan Petroleum Limited (30%)

Całkowity obszar objęty licencją wynosi 956 km². W 2008 roku dokonano opracowania 162 km prac sejsmicznych 2D, na podstawie których podjęto decyzję o wykonaniu otworu poszukiwawczego w południowej części bloku – odwiert o głębokości prawie 3 km został wykonany przez PNIIG Kraków, spółkę z Grupy PGNiG. W II połowie 2009 roku wynikiem pozytywnym zakończono wiercenie pierwszego otworu poszukiwawczego Rehman-1 oraz rozpoczęto testy mające na celu określenie wydajności otworu. W 2011 roku planowane jest zakończenie budowy przyłącza do sieci przesyłowej oraz rozpoczęcie próbnej eksploatacji, a także przeprowadzenie kolejnego odwiertu.

Licencja: PL326
Udziały: PGNiG Norway (10%)
 Norske Shell (50% – operator)
 Statoil Petroleum (30%)
 GDF SUEZ E&P Norge (10%)

Koncesja, na której odkryte zostało złożo gazu ziemnego Gro, składa się z 4 bloków o łącznej powierzchni 1671 km². Gro to złożo gazowe odkryte w basenie Vøring, zlokalizowanym w zachodniej części Morza Norweskiego, gdzie głębokość wody przekracza 1000 m. Koncesja znajduje się ok. 365 km od linii brzegowej (przybliżona odległość od miejscowości Sandnessjøen). Akumulację gazu potwierdzono odwiertem wykonanym w 2009. W 2010 roku wykonano odwiert rozpoznawczy przy wykorzystaniu platformy wiertniczej Aker Barents. Ponadto w drugiej połowie 2010 roku rozpoczęto analizę pozyskanych danych sejsmicznych 3D, które są uzupełnieniem badań wykonanych w latach 2004 oraz 2009. Na początku drugiej połowy 2011 roku planowane jest podjęcie decyzji o wykonaniu kolejnego odwiertu. Operatorem złoża jest Norske Shell.

Jest to największa tego typu jednostka na świecie o wymiarach 292 metrów długości i 52 metrów szerokości. Ładowność platformy FPSO wynosi 140 tys. m³ (880 tys. boe). Przewidywana ładowność tankowców wahadłowych obsługujących złożo Skarv wynosi ok. 135 tys. m³ (850 tys. boe). Ponadto ułożony został także podmorski gazociąg o długości 80 km, łączący złożo Skarv z istniejącą infrastrukturą przesyłową na Norweskim Szelfie Kontynentalnym. Operatorem złoża jest BP Norge.

Licencja: PL350
Udziały: PGNiG Norway (30%)
 E.ON Ruhrgas Norge (40% – operator)
 Statoil Petroleum (30%)

Licencja zlokalizowana jest ok. 10 km od złóż Skarv/Idun. Na jej obszarze w trakcie 2009 i 2010 roku wykonano badania sejsmiczne, analizy i interpretacje geologiczne i geofizyczne. Pierwszy odwiert poszukiwawczy planowany jest pod koniec 2011 roku. Operatorem złoża jest E.ON Ruhrgas Norge.

Licencja: PL521
Udziały: PGNiG Norway (35%)
 StatoilHydro (40% – operator)
 Svenska Petroleum Exploration Norge (25%)

Licencja została pozyskana w ramach 20 rundy licencyjnej. W trakcie 2010 roku zakończono badania sejsmiczne 3D. W trakcie 2011 roku przeprowadzona zostanie interpretacja pozyskanych danych sejsmicznych. Ewentualna decyzja o wykonaniu odwiertu poszukiwawczego zapadnie w 2012 roku. Operatorem złoża jest StatoilHydro.

Licencja: PL558
Udziały: PGNiG Norway (15%)
 E.ON Ruhrgas Norge (30% – operator)
 Det norske oljeselskap (20%)
 Petoro (20%)
 Nexen Exploration Norge A/S (15%)

Licencja została pozyskana w ramach rozstrzygnięcia rundy licencyjnej APA 2009 na początku 2010 roku i jest zlokalizowana w bezpośrednim sąsiedztwie złoża Skarv oraz graniczy z wcześniej pozyskaną licencją PL350. Operatorem złoża jest E.ON Ruhrgas Norge.

Licencja: PL599
Udziały: PGNiG Norway (20%)
 BG Norge AS (40% – operator)
 Idemitsu Petroleum Norge AS (20%)
 Norwegian Energy Company ASA (20%)

Licencja: PL600
Udziały: PGNiG Norway (30%)
 Dana Petroleum Norway AS (70% - operator)

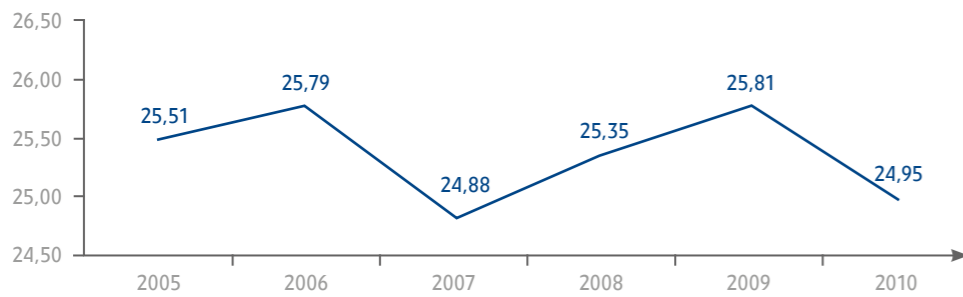
Licencje PL599 oraz PL600 zostały przyznane PGNiG Norway w kwietniu 2011 roku przez norweskie Ministerstwo ds. Węglowodorów i Energii w wyniku rozstrzygnięcia 21 rundy licencyjnej. Na przyznanych licencjach PGNiG Norway wraz z partnerami zobligowało się ponownie przetworzyć istniejące profile sejsmiczne 3D i przeprowadzić badania geologiczno-geofizyczne w celu stwierdzenia konieczności uzyskania stosownych danych geofizycznych, a w ciągu dwóch lat podjąć decyzję o rozpoczęciu wierceń lub zaprzestaniu prac (zwrocie praw do obszaru). W przypadku pozytywnej decyzji o rozpoczęciu wierceń, udziałowcy wykonają odwiert w terminie czterech lat od daty przyznania powyższych licencji.

Zasoby

Wielkość zasobów w Polsce jest oceniana przez Komisję Zasobów Kopalń i akceptowana przez Ministerstwo Środowiska. Całkowity stan udokumentowanych zasobów gazu ziemnego i ropy naftowej na koniec 2010 roku wynosił łącznie 754 mln boe, z czego 598 mln boe (95 mld m³) to gaz ziemny, a 155 mln boe (21 mln ton) to ropa naftowa. W 2010 roku wskaźnik R/P obrazujący całkowite rezerwy do wielkości produkcji wyniósł 25. Oznacza to, że przy obecnym poziomie produkcji gazu ziemnego i ropy naftowej, zasoby wystarczą na najbliższe 25 lat.

W 2010 roku udokumentowano przyrost zasobów wydobywalnych o 22 mln boe, z czego 17 mln boe (2,7 mld m³) to gaz ziemny, a 5 mln boe (710 tys. ton) to ropa naftowa.

Poziom wskaźnika R/P – rezerwy do wielkości produkcji – w okresie 2005-2010 (w latach)

Wydobywanie

W 2010 roku wydobywanie gazu ziemnego oraz ropy naftowej wraz z kondensatem osiągnęło poziom 30,34 mln boe, z czego 88% stanowił gaz ziemny, a 12% ropa naftowa wraz z kondensatem. Wielkości produkcji wynoszą odpowiednio 4,24 mld m³ gazu ziemnego (26,67 mln boe) oraz 501 tys. ton ropy naftowej wraz z kondensatem (3,67 mln boe). Wydobywanie surowców odbywa się na terenie północno-zachodniej i południowo-wschodniej Polski w ramach dwóch oddziałów PGNiG – w Zielonej Górze i Sanoku.

PGNiG wydobywa dwa rodzaje gazu, różniące się pomiędzy sobą kalorycznością – gaz wysokometanowy oraz gaz zaazotowany – w 68 kopalniach zlokalizowanych na terenie Polski. W 2010 roku wydobywanie gazu wysokometanowego odbywało się w 46 kopalniach, w tym 26 kopalniach gazowych i 20 ropno-gazowych. Wydobywanie gazu zaazotowanego odbywało się w 22 kopalniach, z czego 14 było gazowych, a 8 ropno-gazowych. Część gazu zaazotowanego podlega dalszej obróbce

w odazotowni w Odolanowie oraz w Grodzisku Wielkopolskim. Przetwarzanie gazu ziemnego o małej zawartości metanu przeprowadzane jest w bardzo niskich temperaturach. Po zakończeniu procesu odazotowania gaz ziemny przesyłany jest do systemu gazu wysokometanowego. W 2010 roku w wyniku przetwarzania gazu ziemnego zaazotowanego na gaz ziemny wysokometanowy otrzymano 1,36 mld m³ gazu, czyli o 21% więcej niż w 2009 roku. W wyniku powyższego procesu technologicznego otrzymuje się także produkty uboczne, tj.: skroplony gaz ziemny (LNG), ciekły i gazowy hel, a także ciekły azot.

Dla utrzymania poziomu wydobywania węgłowodorów lub ograniczenia jego naturalnego spadku w 2010 roku przeprowadzono łącznie remonty 35 odwiertów, których stan techniczny nie pozwalał na dalszą eksploatację, z czego 4 odwierty przeznaczono do zatłaczania wód złożowych, a 5 zlikwidowano ze względu na stan techniczny lub brak przemysłowego dopływu gazu po

remontach. Ponadto w 2010 roku wykonano łącznie 49 obróbek odwiertów i zabiegów intensyfikacyjnych, których celem było utrzymanie lub poprawa zdolności wydobywczych odwiertów eksploatacyjnych oraz poprawa chłonności strefy w odwiertach do zatłaczania wód złożowych.

Ropa naftowa wydobywana jest głównie na terenie zachodniej Polski, w tym na największym obecnie złożu BMB (Barnówko–Mostno–Buszewo), z którego w 2010 roku pochodziło 76% całkowitej produkcji tego surowca (372 tys. ton). W 2010 roku wydobywanie ropy naftowej wraz z kondensatem wyniosło 501 tys. ton. Oznacza to spadek w stosunku do roku ubiegłego o 3 tys. ton (0,7%), kiedy to wydobywanie osiągnęło 504 tys. ton.

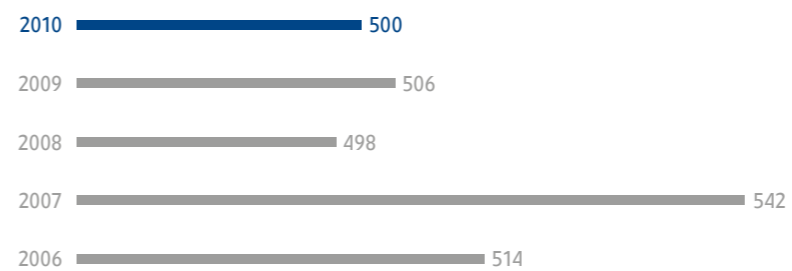
Od kilku lat jednym z głównych projektów realizowanych w Polsce, który ma na celu zwiększenie wydobywania przede wszystkim ropy naftowej oraz w mniejszym stopniu gazu ziemnego, jest zagospodarowanie złóż Lubiatów–Międzychód–Grotów (LMG) w okolicach Gorzowa Wielkopolskiego. W ramach tego projektu PGNiG prowadzi budowę Ośrodka Centralnego LMG, który będzie miejscem zbioru, rozdziału i uzdatniania płynów złożowych, a także budowę terminalu ekspedycyjnego w miejscowości Wierzbnów, który umożliwi odbiór i wysyłkę ropy naftowej. Surowiec ten będzie transportowany cysternami kolejowymi oraz tłoczony do rurociągu PERN, którym surowiec płynie do Niemiec. Dodatkowo nadwyżki produkcji gazu ziemnego będą przekazywane gazociągiem łączącym kopalnię z odazotownią w Grodzisku Wielkopolskim. W 2013 roku planowane jest rozpoczęcie wydobywania ze złoża LMG, które pozwoli na dwukrotne zwiększenie produkcji ropy naftowej w kraju. W 2010 roku nakłady na ten projekt wyniosły 415 mln zł (w porównaniu z 258 mln zł, które poniesiono w 2009 roku). Całkowita wartość realizowanego projektu szacowana jest na ok. 1,6 mld zł.

Ekspansja międzynarodowa Grupy PGNiG rozpoczęła się w 2007 roku wraz z zakupem udziałów w koncesji poszukiwawczo-wydobywczej Skarv/Snadd/Idun na Norweskim Szelfie Kontynentalnym. W drugiej połowie 2011 roku rozpoczęta została produkcja ze złoża Skarv/Snadd/Idun, która powinna wynieść ok. 100 mln m³ gazu ziemnego oraz 90 tys. ton ropy naftowej jeszcze w 2011 roku. W 2012 roku planowane jest wydobywanie na poziomie ok. 400 mln m³ gazu ziemnego oraz ok. 400 tys. ton ropy naftowej. Gaz ziemny będzie transportowany do Europy kontynentalnej, a ropa naftowa sprzedawana od razu „na głowicy”.

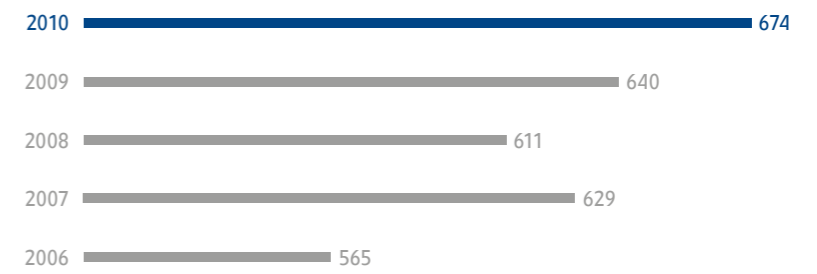
Sprzedaż

Sprzedaż gazu ziemnego przez PGNiG w ramach segmentu Poszukiwanie i Wydobywanie realizowana jest bezpośrednio ze złóż (z pominięciem systemu przesyłowego) dedykowanymi gazociągami do konkretnych klientów. Sprzedaż odbywa się na zasadach wolnorynkowych, a warunki dostaw gazu (w tym cena gazu) są indywidualnie negocjowane pomiędzy PGNiG a klientem, w zależności od charakterystyki danego projektu. Głównymi klientami dokonującymi zakupu gazu ziemnego bezpośrednio ze złóż są przedsiębiorstwa przemysłowe (w tym między innymi: Elektrociepłownia Zielona Góra SA, PGE Elektrociepłownia Gorzów SA, Zakłady Azotowe w Tarnowie-Mościcach SA, Arctic Paper Kostrzyn SA). W większości zakupem gazu ziemnego bezpośrednio ze złóż zainteresowani są klienci zlokalizowani w bliskiej odległości od kopalń gazu ziemnego. Dodatkowo taka sprzedaż gazu ziemnego pozwala na ekonomicznie korzystne zagospodarowanie złóż gazu o jakości odbiegającej od standardów sieciowych oraz na pozyskanie klientów, dla których dostawy gazu systemowego są technicznie lub ekonomicznie niemożliwe. W 2010 roku bezpośrednia sprzedaż gazu ziemnego przez PGNiG stanowiła niecałe 5% całkowitego wolumenu sprzedaży i wyniosła 674 mln m³, czyli o 5% więcej niż w 2009 roku. Sprzedaży bezpośrednio ze złóż podlega zarówno gaz wysokometanowy, jak i zaazotowany – w 2010 roku było to odpowiednio 54 mln m³ oraz 620 mln m³.

Sprzedaż ropy naftowej wraz z kondensatem (tys. ton)

Sprzedaż gazu ziemnego bezpośrednio ze złóż (mln m³)*

*W przeliczeniu na gaz ziemny wysokometanowy.

Sprzedaż ropy naftowej przez PGNiG odbywa się na warunkach wolnorynkowych, a cena jest ustalana w odniesieniu do aktualnych notowań tego surowca na rynkach międzynarodowych. PGNiG realizuje sprzedaż ropy naftowej jako:

- sprzedaż rurociągową do odbiorców zagranicznych;
- sprzedaż transportem kołowym (cysterny i kolej) do odbiorców krajowych.

W 2010 roku 42% wolumenu sprzedaży ropy naftowej trafiło do odbiorców zagranicznych poprzez ropociąg „Przyjaźń” do rafinerii niemieckich.

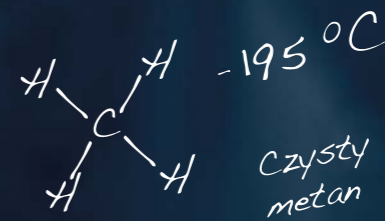
Oprócz pozataryfowej sprzedaży gazu ziemnego bezpośrednio ze złóż oraz ropy naftowej PGNiG realizuje także sprzedaż innych produktów, takich jak hel, azot, siarka, kondensat, mieszanina propan-butan.

Inwestycje

W 2010 roku w segmencie Poszukiwanie i Wydobywanie poniesiono nakłady inwestycyjne w wysokości 2,19 mld zł. Nakłady inwestycyjne w obszarze poszukiwania złóż zostały poniesione głównie na 9 odwiertów pozytywnych, na odwierty, których realizacja nie została zakończona oraz na 5 odwiertów negatywnych. Środki wydatkowane także na projekt Skarv, który polega na zagospodarowaniu złóż na Norweskim Szelfie Kontynentalnym przy wykorzystaniu pływającej jednostki wydobywczej, magazynowania i załadunku (FPSO). W 2010 roku zakończono także budowę Ośrodka Centralnego LMG, który będzie miejscem zbioru, rozdziału i uzdatniania płynów złożowych, a także kontynuowano budowę gazociągu wysokiego ciśnienia wraz z kablem światłowodowym na trasie KGZ Kościan–KGHM Polkowice/Żukowice w celu bezpośredniej sprzedaży gazu ziemnego. Pozostałe inwestycje obejmują zadania związane z zagospodarowaniem udokumentowanych bądź eksploatowanych złóż gazu ziemnego, utrzymaniem i odtworzeniem wydajności produkcji węgłowodorów oraz funkcjonowaniem obszaru wydobywania.

Innowacje technologiczne i dobrze wykorzystana wiedza to najlepszy sposób na tworzenie przewagi konkurencyjnej.

Proces destylacji niskotemperaturowej pozwala oddzielić azot od metanu, dzięki czemu uzyskujemy gaz o dużo większej wartości energetycznej.

Obrót i Magazynowanie

W 2010 roku sprzedaż gazu ziemnego osiągnęła rekordową wielkość 14,4 mld m³. Gaz ten trafił do 6,6 miliona klientów PGNiG zarówno indywidualnych, jak i przemysłowych, a około 4 tysiące osób w Grupie PGNiG pracowało nad bezpieczeństwem i ciągłością tych dostaw.

Najważniejsze wydarzenia 2010 roku:

- podpisanie aneksu do kontraktu z Gazprom Export na dostawy paliwa gazowego, na mocy którego zwiększony został maksymalny roczny wolumen importu gazu oraz PGNiG uzyskało rabat na dostawy w latach 2010 – 2014;
- otwarcie podziemnego magazynu gazu zaazotowanego w Bonikowie;
- zwiększenie poziomu rezerwy obowiązkowej gazu ziemnego będącego w gestii Ministerstwa Gospodarki do 20 dni średniego dziennego importu (530 mln m³) od 1 października 2010 roku.

W ramach segmentu Obrót i Magazynowanie realizowana jest sprzedaż gazu ziemnego importowanego oraz wydobywanego ze złóż krajowych. Zakup gazu ziemnego z importu odbywa się głównie z kierunku wschodniego. Sprzedaż gazu realizowana jest za pośrednictwem dwóch sieci: dystrybucyjnej oraz przesyłowej i podlega regulacji przez URE. Segment wykorzystuje na swoje potrzeby trzy podziemne magazyny gazu, zlokalizowane w Husowie, Mogilnie oraz w Wierzchowicach.

Wynik finansowy w 2010 roku

Wynik operacyjny segmentu Obrót i Magazynowanie wyniósł w 2010 roku 815 mln zł, co oznacza poprawę wyniku o 703 mln zł w porównaniu z 2009 rokiem. Wzrost zysku był efektem wyższej rentowności sprzedaży gazu wysokometanowego, na co wpłynął spadek jednostkowej ceny zakupu gazu z importu o 6%, przede wszystkim w efekcie spadku kursu dolara na rynku walutowym. Lepszy wynik segmentu to także rezultat rabatu na gaz dostarczany w ramach kontraktu z Gazprom-Export w wysokości 158 mln zł.

Polityka taryfowa

Cena sprzedaży gazu ziemnego podlega regulacji przez URE. Regulacja ta polega na zatwierdzaniu taryf paliw gazowych oraz kontrolowaniu ich stosowania pod względem zgodności z zasadami określonymi w ustawie Prawo energetyczne, w tym na analizowaniu i weryfikowaniu kosztów przyjmowanych przez przedsiębiorstwa energetyczne jako uzasadnione do kalkulacji cen i stawek opłat w taryfach, oraz na szeroko pojętej kontroli przedsiębiorstw energetycznych. Wysokość cen i stawek opłat zawartych w taryfach decyduje o możliwości uzyskania odpowiednio wysokich przychodów, uwzględniających uzasadnione koszty oraz zwrot z zaangażowanego kapitału. Metodologia kształtowania taryf określa ceny i stawki opłat na podstawie prognozowanych kosztów oraz planowanych wielkości sprzedaży gazu ziemnego, przy czym uwzględniane są koszty pozyskania gazu ze wszystkich kierunków dostaw paliw gazowych – zarówno z importu, jak i z wydobycia krajowego.

Dostawy paliwa gazowego realizowane są do odbiorców przyłączonych do sieci przesyłowej, jak i do sieci dystrybucyjnej, w ramach umów kompleksowych, które zawierają:

- ceny za paliwo gazowe, stawki opłat abonamentowych oraz stawki opłat sieciowych stosowane do rozliczeń z odbiorcami pobierającymi paliwa gazowe z sieci przesyłowej;
- ceny za paliwo gazowe, stawki opłat abonamentowych oraz stawki opłat sieciowych stosowane do rozliczeń z odbiorcami pobierającymi paliwa gazowe z sieci dystrybucyjnych;
- sposób ustalania bonifikat za niedotrzymanie parametrów jakościowych paliw gazowych, standardów jakościowych obsługi odbiorców oraz ustalania opłaty za przekroczenie mocy umownej.

W 2010 roku ze względu na zmienność notowań dolara, w którym rozliczane są zakupy gazu z importu, a także ze względu na wahania cen ropy naftowej na rynkach światowych, poziom taryfy dla paliw gazowych zmieniał się kilkakrotnie (ceny dla gazu wysokometanowego – typ E):

- od 1 czerwca 2009 roku do 31 maja 2010 roku opłata za paliwo gazowe wynosiła 910 zł za 1000 m³, co oznaczało spadek w stosunku do poprzednio obowiązującej taryfy o 8,8%;
- od 1 czerwca 2010 roku do 30 września 2010 roku opłata za paliwo gazowe wynosiła 954,50 zł za 1000 m³, co oznaczało wzrost w stosunku do poprzednio obowiązującej taryfy o 4,9%;
- od 1 października 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku opłata za paliwo gazowe wynosiła 1015,50 zł za 1000 m³, co oznaczało wzrost w stosunku do poprzednio obowiązującej taryfy o 6,4%;
- od 1 stycznia 2011 roku opłata za paliwo gazowe wynosi 982,70 zł za 1000 m³, co oznacza spadek w stosunku do poprzednio obowiązującej taryfy o 3,2%.

Import

PGNiG jest największym importem gazu ziemnego do Polski. Surowiec jest sprowadzany przede wszystkim z Rosji i Niemiec. Obecna infrastruktura gazownicza umożliwia import gazu ziemnego z kierunków:

- wschodniego – poprzez punkty zdawczo-odbiorcze: Drozdowicze (na granicy polsko-ukraińskiej), Kondratki, Wysokoje oraz Tietierowka (na granicy polsko-białoruskiej);
- zachodniego – poprzez punkt zdawczo-odbiorczy w Lasowie;
- południowego – poprzez punkt zdawczo-odbiorczy w Branicach lub alternatywnie w Głuchołazach.

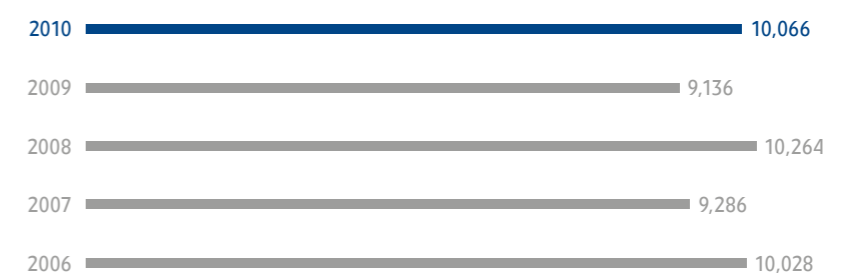
W 2010 roku PGNiG sprowadziło do Polski 10,07 mld m³ gazu wysokometanowego, z czego 9,03 mld m³ (89,7%) pochodziło od rosyjskiego dostawcy – spółki OOO Gazprom Export, zaś 1,03 mld m³ (10,3%) od niemieckiej spółki Verbundnetz Gas AG (VNG).

W Polsce prowadzonych jest obecnie kilka projektów pozwalających na zwiększenie importu gazu ziemnego do Polski. Do powyższych projektów zalicza się:

- zwiększenie przepustowości istniejącego punktu zdawczo-odbiorczego Lasów na granicy z Niemcami z 0,9 do 1,5 mld m³ od IV kwartału roku 2011 (połączenie dwukierunkowe) – projekt realizowany przez GAZ-SYSTEM;
- budowę nowego połączenia międzysystemowego z Niemcami o przepustowości do 3 mld m³ (projekt w fazie planowania przez spółkę InterTransGas GmbH, w której po 50% udziałów posiadają PGNiG oraz VNG);

- budowę nowego połączenia międzysystemowego z Czechami o przepustowości ok. 0,5 mld m³ rocznie. Rozpoczęcie eksploatacji gazociągu jest planowane na koniec 2011 roku (połączenie dwukierunkowe) – projekt realizowany przez GAZ-SYSTEM;
- budowę terminalu LNG w Świnoujściu. W pierwszej fazie (od 2014 do 2020 roku) terminal będzie miał przepustowość 5 mld m³ gazu rocznie. Projekt jest realizowany przez spółkę Polskie LNG (w której 100% udziałów posiada GAZ-SYSTEM). Zakontraktowane przez PGNiG dostawy w ilości 1 mln ton skroplonego gazu ziemnego rocznie (ok. 1,5 mld m³ gazu ziemnego) rozpoczną się w połowie 2014 roku.

Import gazu ziemnego do Polski w latach 2006 – 2010 (mld m³)

Sprzedaż

PGNiG jest największym w kraju sprzedawcą gazu ziemnego wysokometanowego i zaazotowanego wprowadzanego do systemu przesyłowego i dystrybucyjnego. Obrót gazem regulowany jest przez ustawę Prawo energetyczne, a ceny gazu są ustalane na podstawie taryf zatwierdzonych przez Prezesa URE. W 2010 roku PGNiG sprzedało 14,42 mld m³ gazu ziemnego, z czego 13,75 mld m³ (tj. 95,4%) w ramach segmentu Obrót i Magazynowanie.

Sprzedaż gazu ziemnego w Polsce opiera się na dwóch systemach:

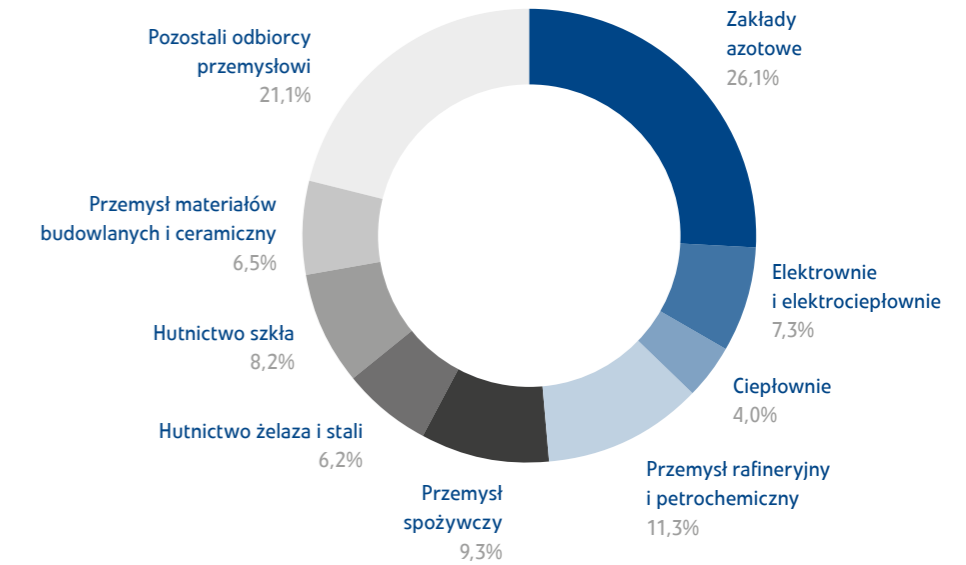
- sieci gazu wysokometanowego, do którego trafia gaz z importu, ze złóż znajdujących się w południowej Polsce oraz gaz uzyskany w odazotowniach gazu zaazotowanego pochodzący ze złóż położonych na zachodzie kraju;
- sieci gazu zaazotowanego, którym doprowadzany jest gaz z kopalń do odazotowni oraz do klientów ze złóż zlokalizowanych na Niżu Polskim.

PGNiG dysponuje dwiema odazotowniami – w Odolanowie oraz w Grodzisku Wielkopolskim. Uruchomienie nowego punktu w Grodzisku Wielkopolskim pozwala na zwiększenie produkcji gazu zaazotowanego ze złóż gazu ziemnego Wielichowo, Jabłonna oraz Paproć.

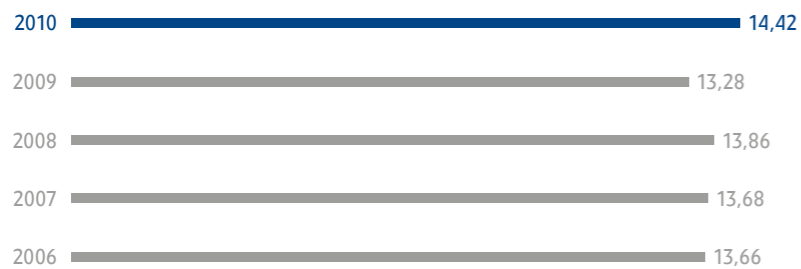
Największymi klientami PGNiG pod względem wolumenu sprzedaży gazu jest przemysł chemiczny, hutnictwo, energetyka oraz odbiorcy domowi. W 2010 roku najliczniejszą grupą odbiorców gazu ziemnego (ok. 6,4 mln) byli odbiorcy domowi, którzy stanowili ok. 97% liczby klientów PGNiG. Udział tej grupy odbiorców w wolumenie sprzedaży gazu przez PGNiG w segmencie Obrót i Magazynowanie stanowił ok. 28%.

Sprzedaż gazu ziemnego przez PGNiG w 2010 roku do odbiorców przemysłowych w segmencie Obrót i Magazynowanie

Sprzedaż gazu ziemnego w latach 2006 – 2010 (mld m³)

Tranzyt

PGNiG jest współdziałowcem spółki EuRoPol GAZ, będącej właścicielem i operatorem Gazociągu Jamalskiego na terytorium Polski. Gaz pochodzący z północnej Rosji transportowany jest gazociągiem Jamał – Europa o łącznej długości 4196 km do krajów Europy Zachodniej. Przez terytorium Polski biegnie 682 km gazociągu o średnicy 1,4 m, który ma dwa punkty zdawczo-odbiorcze zlokalizowane we Włocławku i Lwówku Wielkopolskim. W 2010 roku przez terytorium Polski za pośrednictwem Gazociągu Jamalskiego przetransportowano 27,7 mld m³ gazu ziemnego, o 13% mniej niż w 2009 roku.

CNG

CNG jest gazem ziemnym w postaci sprężonej, który może być wykorzystany jako paliwo do pojazdów. Za takim jego zastosowaniem przemawia nie tylko opłacalność ekonomiczna, ale również kwestie ekologiczne. Na świecie jest około 13 mln pojazdów napędzanych CNG, a w wielu państwach stworzono mechanizmy wspierające wykorzystanie gazu ziemnego jako paliwa do pojazdów. Szacuje się, że w Polsce pod koniec 2010 roku było eksploatowanych około 2,2 tys. pojazdów zasilanych sprężonym gazem ziemnym – głównie w przedsiębiorstwach komunikacji miejskiej i wśród prywatnych przewoźników. Na koniec 2010 roku PGNiG dysponowało 30 stacjami do tankowania paliwa CNG.

Inwestycje

W 2010 roku w segmencie Obrót i Magazynowanie poniesiono nakłady inwestycyjne w wysokości 553 mln zł. Najważniejsze przedsięwzięcia inwestycyjne związane były z budową i rozbudową podziemnych magazynów gazu i obejmowały:

- budowę części napowierzchniowej PMG Wierchowice;
- zakończenie budowy instalacji ługowniczej wraz z rurociągiem do zrztu solanki i wierceń dla potrzeb KPMG Kosakowo oraz rozpoczęcie prac ługowniczych w dwóch kawernach tego magazynu;
- budowę czterech kawern KPMG Mogilno.

Ponadto do zadań inwestycyjnych realizowanych w segmencie obrót i magazynowanie należały m.in.: inwestycje teleinformatyczne, wykup i regulacja stanów prawnych nieruchomości oraz prace budowlane na gazociągach.

Magazyny

PGNiG jest właścicielem i operatorem ośmiu podziemnych magazynów gazu ziemnego, utworzonych w dwóch strukturach geologicznych – w złożach soli oraz w szcerpanych złożach gazu ziemnego i ropy naftowej – różniących się pomiędzy sobą mocami zatłaczania i odbioru. Sześć z nich stanowią magazyny gazu wysokometanowego, a dwa służą do magazynowania gazu zaazotowanego.

Dzięki podziemnym magazynom gazu PGNiG nieprzerwanie dostarcza gaz w czasie zwiększonego zapotrzebowania ze strony klientów w sezonie zimowym, utrzymuje odpowiedni poziom rezerw na wypadek krótkotrwałych przerw w dostawach gazu, awarii lub ograniczeń dostaw surowca. Magazyny dają możliwość wywiązania się z obowiązków, które nakłada na spółkę ustawa o zapasach. Posiadanie magazynów daje możliwość optymalizacji łańcucha dostaw gazu ziemnego oraz pozwala reagować na nagłe oraz krótkotrwałe zmiany popytu odbiorców na gaz ziemny. Co więcej, magazyny zapewniają utrzymanie stałego poziomu wydobycia w ciągu roku – w okresach zmniejszonego zapotrzebowania odbiorców na gaz następuje zatłaczanie gazu do magazynów, a w okresach szczytowego zapotrzebowania (gdy wydobycie ze złóż nie jest w stanie go pokryć) – jego odbiór.

Wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu uczestników rynku na usługi magazynowania gazu, PGNiG wydzieliło dedykowany oddział – Operator Systemu Magazynowania – odpowiedzialny za udostępnienie pojemności i mocy instalacji magazynowych. Oddział zostaje stopniowo przekształcany w odrębną spółkę – Operator Systemu Magazynowania Sp. z o.o. (100% zależna od PGNiG), która w 2011 roku rozpocznie swoją działalność.

PGNiG udostępniło w 2009 roku łącznie 627 mln m³ pojemności czynnych instalacji magazynowych w ramach usług pakietowych na warunkach ciągłych i przerywanych. Począwszy od lipca 2010 roku na zasadach umowy krótkoterminowej PGNiG przekazało na potrzeby zasady TPA (dostępny str. 12) dodatkowe 8 mln m³ pojemności czynnej.

Na koniec 2010 roku całkowita pojemność czynna podziemnych magazynów gazu wysokometanowego wynosiła 1,60 mld m³ oraz 0,23 mld m³ gazu zaazotowanego. W ramach magazynów gazu wysokometanowego utrzymany jest tzw. „zapas obowiązkowy”, będący w gestii Ministerstwa Gospodarki. Magazyny w Husowie, Mogilnie oraz w Wierchowicach pozwalają na wywiązanie się PGNiG z obowiązku utrzymywania „zapasów obowiązkowych” gazu ziemnego, nałożonego Ustawą z dnia 16 lutego 2007 roku o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych, gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym. Od października 2010 roku ilość zapasu obowiązkowego wzrosła z 413 do 530 mln m³ gazu ziemnego.

Magazyny obecnie eksploatowane:

PMG Bonikowo – magazyn otwarty w 2010 roku w częściowo wyeksploatowanym złożu gazu ziemnego. Jest to magazyn gazu zaazotowanego, który pozwala na optymalizację jego krajowego wydobycia. Pojemność czynna tego magazynu wynosi 200 mln m³.

PMG Brzeźnica – magazyn gazu wysokometanowego o pojemności czynnej 65 mln m³. W planie jest rozbudowa tego magazynu do 100 mln m³ pojemności czynnej.

PMG Husów – magazyn gazu wysokometanowego o pojemności czynnej 350 mln m³. Obecnie prowadzone są prace koncepcyjne nad możliwością rozbudowy magazynu do 500 mln m³ pojemności czynnej.

KPMG Mogilno – magazyn gazu wysokometanowego o pojemności czynnej 370 mln m³. Magazyn jest utworzony w kavernach solnych, co pozwala na uzyskanie dużych mocy zatłaczania i odbioru gazu. Od 2008 roku magazyn w Mogilnie jest w fazie rozbudowy do pojemności 800 mln m³. Zakończenie prac planowane jest na 2018 rok.

PMG Strachocina – magazyn gazu wysokometanowego o pojemności 150 mln m³, będący w fazie rozbudowy do pojemności 330 mln m³. Zakończenie prac planowane jest na lipiec 2011 rok.

PMG Swarzędz – magazyn gazu wysokometanowego o pojemności czynnej 90 mln m³. Jeden z najstarszych magazynów gazu w Polsce.

PMG Wierchowice – magazyn gazu wysokometanowego, częściowo utworzony w wyeksploatowanym złożu gazu zaazotowanego. Jest to największy podziemny magazyn gazu w Polsce, o pojemności czynnej 575 mln m³. Prowadzone prace inwestycyjne pozwolą na zwiększenie pojemności czynnej magazynu do 1200 mln m³ w 2012 roku. Istnieje możliwość dalszej jego rozbudowy do 3500 mln m³ pojemności czynnej.

PMG Daszewo – magazyn gazu zaazotowanego z podgrupy Ls o pojemności 30 mln m³, który został utworzony w częściowo wyeksploatowanym złożu ropy naftowej. W przyszłości istnieje możliwość zmiany zatłaczanego gazu na gaz wysokometanowy. Warunki geologiczne pozwalają na rozbudowę magazynu do pojemności 60 mln m³.

Lokalizacja podziemnych magazynów gazu

W trakcie budowy jest jeden magazyn: **KPMG Kosakowo** – magazyn gazu wysokometanowego, który powstanie w okolicy Trójmiasta. Budowa obejmuje 10 komór w złożu soli kamiennnej. Do roku 2014 przewidziane jest zakończenie budowy 4 komór do pojemności 100 mln m³, a dalsza rozbudowa do pojemności 250 mln m³ zakończy się do 2020 roku.

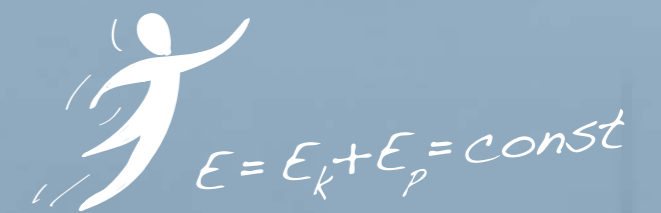
W 2010 roku, w ramach unijnego Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko PGNiG podpisało umowy z Instytutem Nafty i Gazu w Krakowie na dofinansowanie projektów: PMG Wierchowice (w kwocie nie wyższej niż 503,6 mln zł), KPMG Kosakowo (w kwocie nie wyższej niż 93,5 mln zł), PMG Strachocina (w kwocie nie wyższej niż 53,2 mln zł) oraz KPMG Mogilno (w kwocie nie wyższej niż 23,1 mln zł). Kwota dofinansowania projektów uzależniona jest od spełnienia szeregu warunków określonych w poszczególnych umowach.

Pojemności czynne podziemnych magazynów gazu (mln m³)

Gaz wysokometanowy	2010	docelowo	termin rozbudowy
Brzeźnica	65	100	
Husów	350	350	
Kosakowo	0	250	2020
Mogilno	370	800	2018
Strachocina	150	330	2011
Swarzędz	90	90	
Wierchowice	575	1200	2012
Gaz zaazotowany			
Bonikowo	200	200	
Daszewo	30	30	

*Kiedy mamy tak dużo energii,
najważniejsze staje się to,
jak dobrze ją wykorzystać.*

Za pośrednictwem sześciu regionalnych spółek gazownictwa gaz ziemny dostarczany jest do klientów indywidualnych jak i małych oraz średnich przedsiębiorstw. W 2010 roku poprzez sieć dystrybucyjną rozprowadzono 9,28 mld m³ gazu ziemnego. Profesjonalizm i wiedza prawie 14 tysięcy osób sprawiają, że każdego dnia nasi klienci w swoim domu – dzięki dostawom gazu ziemnego – odczuwają ciepło oraz komfort.

Dystrybucja

Najważniejsze wydarzenia:

- 1 czerwca 2010 roku weszły w życie nowe taryfy Spółek Gazownictwa na usługi dystrybucyjne – dla gazu wysokometanowego wyższe o 3,1%, zaś dla gazu zaazotowanego wyższe o 3,8%;
- w 2010 roku długość sieci dystrybucyjnej wzrosła o ok. 1,5 tys. km.

Podstawową działalność segmentu Dystrybucja stanowi przesyłanie gazu wysokometanowego i zaazotowanego, a także niewielkich ilości gazu propan-butan i koksowniczego za pośrednictwem sieci dystrybucyjnej. Dystrybucją gazu ziemnego zajmuje się sześć Spółek Gazownictwa, które dostarczają gaz do odbiorców domowych, przemysłowych i hurtowych. Ponadto spółki są odpowiedzialne za eksploatację, remonty i rozbudowę gazociągów dystrybucyjnych oraz przyłączanie nowych klientów.

Wynik finansowy w 2010 roku

Segment Dystrybucji generuje przychody z transportu gazu ziemnego systemem sieci dystrybucyjnej. Taryfy dla spółek dystrybucyjnych są ustalane przez URE. Przychody osiągnięte w ciągu roku przez Spółki Gazownictwa charakteryzują się wyraźną sezonowością. Największe wolumeny transportowane są siecią dystrybucyjną w okresie zimowym – w pierwszym i czwartym kwartale każdego roku. Segment Dystrybucji zakończył 2010 rok zyskiem operacyjnym w wysokości 1,491 mld zł, czyli o 405 mln zł większym niż w 2009 roku.

Polepszenie wyniku to głównie efekt rozwiązania odpisów aktualizujących wartość majątku w spółkach dystrybucyjnych na kwotę 659 mln zł (rok wcześniej z tego samego tytułu spółki rozwiązały 494 mln zł). Dodatkowo niższy poziom temperatur w okresie zimowym przyczynił się do wzrostu wolumenu dystrybuowanego gazu o prawie 600 mln m³, co przy wyższych stawkach za dystrybucję gazu i wyższych opłatach sieciowych znacząco zwiększyło przychody ze świadczonych przez Spółki Gazownictwa usług.

Polityka taryfowa

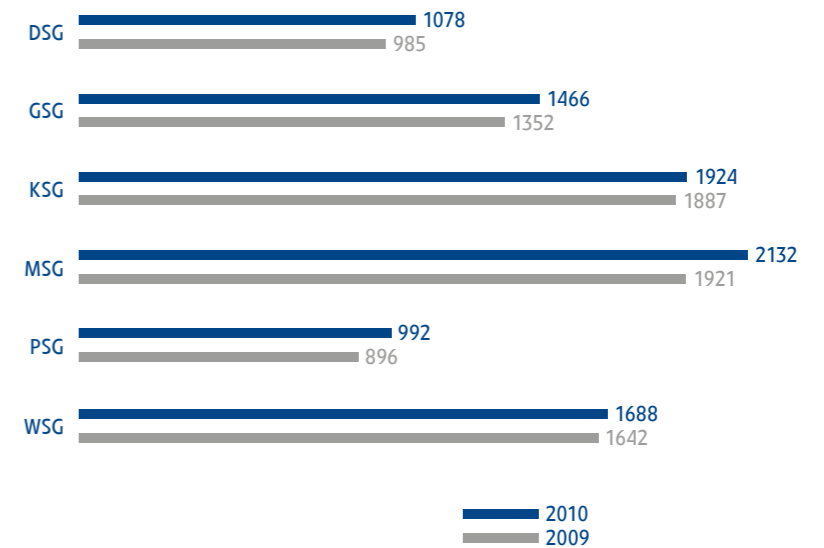
Działające w ramach Grupy PGNiG Spółki Gazownictwa mają status Operatorów Systemu Dystrybucyjnego. Do połowy 2007 roku spółki dystrybucyjne zajmowały się zarówno obrotem, jak i dystrybucją gazu ziemnego. Zgodnie z wymogami prawa energetycznego (uwzględniającego założenia dyrektywy Unii Europejskiej nr 2003/55/EC) w 2007 roku PGNiG przeprowadziło prawne rozdzielenie dystrybucji gazu od działalności handlowej. W wyniku tego procesu w połowie 2007 roku zostali wydzieleni Operatorzy Systemu Dystrybucyjnego (obecna nazwa to Spółki Gazownictwa). Od czwartego kwartału 2007 roku całość działalności w zakresie obrotu – zarówno hurtowego, jak i detalicznego – została zintegrowana w ramach PGNiG.

Działalność dystrybucyjna jest koncesjonowana. Oznacza to, że Spółki Gazownictwa wnioskuje do URE o zatwierdzenie stawek opłat za dystrybucję paliw gazowych. W taryfach określone są:

- stawki opłat za świadczenie usług dystrybucji paliw gazowych i stawki opłat abonamentowych;
- sposób ustalania opłat za przyłączenie do sieci wysokich ciśnień oraz stawki opłat za przyłączenie do sieci średnich i niskich ciśnień.

W taryfach dla usług dystrybucji paliwa gazowego zdefiniowany jest także sposób ustalania opłaty za przekroczenie mocy umownej, kar za nielegalny pobór paliw gazowych, niedostosowanie się do wprowadzonych ograniczeń oraz sposób ustalania bonifikat za niedotrzymanie standardów jakościowych obsługi odbiorców.

Wolumeny dystrybuowanego gazu w Spółkach Gazownictwa w latach 2009 – 2010 (mln m³)

Dystrybucja paliwa gazowego

W 2010 roku Spółki Gazownictwa przetransportowały 9,28 mld m³ gazu ziemnego. Wielkość ta jest wyższa w porównaniu do poziomu z ubiegłego roku o 0,60 mld m³ (7%), w którym to przetransportowano 8,68 mld m³. Na koniec 2010 roku całkowita długość sieci dystrybucyjnej bez przyłączy wynosiła 117 tys. km. Sześć Spółek Gazownictwa obsługuje łącznie ok. 6,6 mln odbiorców, a w 2010 roku przyłączono prawie 60 tysięcy nowych odbiorców.

	DSG	GSG	KSG	MSG	PSG	WSG	Razem
Liczba odbiorców (mln)	0,75	1,3	1,4	1,5	0,75	0,9	6,6
Wolumen dystrybuowanego gazu (mln m ³)	1078	1466	1924	2132	992	1688	9280
Długość sieci dystrybucyjnej bez przyłączy (tys. km)	7,74	20,88	44,76	18,90	9,59	15,49	117,36

Inwestycje

W 2010 roku na inwestycje w segmencie dystrybucja poniesiono nakłady ponad 1 mld zł. W ramach działalności inwestycyjnej Spółki Gazownictwa dokonywały przyłączeń nowych klientów oraz modernizowały i rozbudowywały sieć gazową. Ogółem w segmencie inwestycje sieciowe stanowiły ok. 80% wszystkich wydatków inwestycyjnych.

Energetyka

Nowy segment działalności pozwoli na przekształcenie Grupy PGNiG w koncern multienergetyczny. PGNiG Energia skupi się na wytwarzaniu energii elektrycznej i ciepła oraz handlu energią elektryczną na rynku hurtowym, natomiast PGNiG SA zaproponuje swym obecnym i przyszłym klientom ofertę „dual fuel”.

Najważniejsze wydarzenia:

- rozpoczęcie prac nad projektem Elektrociepłowni Stalowa Wola – podpisanie umów dotyczących funkcjonowania spółki celowej;
- realizacja prac studyjnych w projektach mających na celu zwiększenie zaangażowania Grupy PGNiG w sektorze elektroenergetycznym.

Rozwój

W początkowym okresie działalności PGNiG Energia skupi się na inwestycjach w małe i średnie gazowe źródła kogeneracyjne (tj. wytwarzające jednocześnie prąd i ciepło), pilotażowych projektach biogazowych oraz prowadzeniu działalności handlowej na rynku energii elektrycznej. Zrealizowane projekty elektroenergetyczne będą miały istotny wymiar w postaci zwiększenia popytu na gaz ziemny w Polsce. Działania PGNiG Energia dadzą też efekt w postaci poszerzenia łańcucha wartości Grupy PGNiG oraz rozszerzenia oferty produktowej poprzez sprzedaż nie tylko gazu, ale i energii elektrycznej oraz ciepła.

Celem strategicznym PGNiG jest posiadanie do 2015 roku udziałów w elektrowniach odpowiadających łącznej mocy zainstalowanej 300 MW, co wymaga realizacji kilku projektów inwestycyjnych o różnej wielkości. Najważniejszym i najbardziej zaawansowanym projektem prowadzonym przez Grupę PGNiG jest budowa bloku gazowo-parowego w Stalowej Woli. Poza tą inwestycją PGNiG Energia prowadzi inne analizy i negocjacje, których przedmiotem są duże projekty energetyczne związane z gazem ziemnym. Przedsięwzięcia te są realizowane we współpracy z partnerami z branży elektroenergetycznej.

PGNiG Energia planuje także budowę instalacji biogazowych o mocy do 2 MW i pozyskanie dzięki nim nowych kompetencji, wiedzy i doświadczeń na rynku odnawialnych źródeł energii. Wytworzone w tych instalacjach ciepło będzie dostarczane na potrzeby okolicznych odbiorców, a energia elektryczna sprzedawana jako zielona energia do sieci. Nowe biogazownie pozwolą również lepiej ocenić możliwości i szanse związane z ewentualnym zatłaczaniem biogazu do sieci gazowej.

Blok gazowo-parowy w Stalowej Woli

W marcu 2011 roku PGNiG oraz Tauron Polska Energia SA przystąpiły do realizacji budowy największej elektrociepłowni opalanej gazem. Inwestycja, której wartość sięga 1,9 mld zł, zostanie zakończona pod koniec 2014 roku. Budowa bloku gazowo-parowego w Stalowej Woli jest wspólną inicjatywą dwóch partnerów, która znajduje potwierdzenie w ich strategiach. Dzięki temu projektowi PGNiG pozyska nowego, dużego odbiorcę gazu oraz rozwinięciem działalności w sektorze elektroenergetycznym. Inwestycja zakłada budowę bloku gazowo-parowego wytwarzającego 400 MW energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji

Paliwo:

- węgiel kamienny
- węgiel brunatny
- gaz
- woda

Elektrownia:

- elektrownie (zainstalowane)
- elektrownie (zainstalowane)
- △ elektrownie (planowane)

oraz 240 MW ciepła w postaci wody na potrzeby komunalne i pary technologicznej dla pobliskich zakładów przemysłowych energii cieplnej. Ze względu na limity emisji gazów cieplarnianych oraz obowiązek zakupu uprawnień emisyjnych CO₂, wprowadzonych przez unijną politykę energetyczno-klimatyczną, budowa elektrowni gazowych okazuje się być nie tylko przyjazna środowisku, ale również bardziej opłacalna finansowo od tradycyjnych inwestycji opartych na innych surowcach.

Wspólne przedsięwzięcie zainicjowane zostało podpisaniem 20 listopada 2008 roku przez Tauron Polska Energia i PGNiG listu intencyjnego, w którym wyrażono wolę współpracy. Następnie zawarto porozumienie z 7 grudnia 2009 roku określające ramy projektu. W kolejnym kroku wynegocjowana została umowa realizacyjna, którą 7 maja 2010 roku podpisały cztery strony, tj. Tauron, Elektrownia Stalowa Wola (spółka z Grupy Tauron), PGNiG i PGNiG Energia. W dniu 11 marca 2011 roku podpisano umowę o funkcjonowaniu Elektrociepłowni Stalowa Wola, która szczegółowo określa sposób prowadzenia projektu oraz umożliwia wypracowanie ostatecznego modelu biznesowego. Ponadto podpisano umowę sprzedaży energii elektrycznej oraz umowę na dostawy paliwa gazowego. Partnerzy będą odbierać energię elektryczną w ilości proporcjonalnej do udziałów posiadanych w Elektrociepłowni Stalowa Wola (strony mają po połowie w kapitale tej spółki). Roczne dostawy do bloku w Stalowej Woli wyniosą około 540 mln m³.

Grupa PGNiG przywiązuje dużą wagę do właściwego wypełniania zasad ładu korporacyjnego. W sposób uczciwy, równy i rzetelny traktujemy wszystkich akcjonariuszy, dokładając wszelkich starań, by zbudować jak najlepsze relacje pomiędzy inwestorami a organami spółki.

Ład korporacyjny

Dobre praktyki

Zarząd PGNiG przykłada dużą wagę do przestrzegania wymogów ładu korporacyjnego. Od swojego debiutu giełdowego w 2005 roku spółka stosuje się do zaleceń Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie zawartych w dokumencie „Dobre praktyki spółek notowanych na GPW”. Raporty dotyczące przestrzegania zasad ładu korporacyjnego przez PGNiG są publikowane na stronie internetowej pod adresem www.pgnig.pl w sekcji Ład Korporacyjny.

Kultura dialogu

PGNiG charakteryzuje szeroki dialog z otoczeniem rynkowym. Spółka wypełnia swoje obowiązki informacyjne wobec akcjonariuszy i innych interesariuszy rynku kapitałowego, publikując raporty dotyczące bieżącej działalności, raporty finansowe, a także organizując konferencje prasowe na temat głównych przedsięwzięć spółki oraz jej celów strategicznych. Regulaminy Walnego Zgromadzenia, Rady Nadzorczej, Zarządu oraz Komitetu Audytu, a także Statut PGNiG są dostępne na stronie internetowej spółki pod adresem www.pgnig.pl w sekcji Ład Korporacyjny.

Zarząd

Zarząd jest organem wykonawczym kierującym działalnością PGNiG i reprezentującym spółkę we wszystkich czynnościach sądowych i pozasądowych. W Zarządzie PGNiG zasiada od dwóch do siedmiu osób, przy czym liczbę członków określa Rada Nadzorcza. Członkowie Zarządu są powoływani na wspólną kadencję, która trwa trzy lata. Do kompetencji tego organu należą wszelkie sprawy związane z prowadzeniem działalności PGNiG, które nie zostały zastrzeżone przepisami prawa lub postanowieniami Statutu. Zarząd działa na podstawie przepisów prawa, ze szczególnym uwzględnieniem przepisów kodeksu spółek handlowych oraz postanowień Statutu i Regulaminu Zarządu.

Komitet Audytu

Komitet Audytu działa w ramach Rady Nadzorczej jako stały organ od 27 listopada 2008 roku. Składa się z co najmniej trzech członków Rady, w tym przynajmniej jednego członka niezależnego od spółki i podmiotów pozostających w istotnym powiązaniu z PGNiG, powoływanego przez Walne Zgromadzenie zgodnie ze Statutem PGNiG. Osoba ta musi być kompetentna w dziedzinie rachunkowości i finansów. Członkowie Komitetu Audytu są powoływani przez Radę Nadzorczą.

Walne Zgromadzenie

Walne Zgromadzenie jest najwyższym organem PGNiG, realizującym uprawnienia akcjonariuszy. Poprzez Walne Zgromadzenie akcjonariusze wypełniają swoje prawa korporacyjne, między innymi rozpatrując i zatwierdzając sprawozdania Zarządu, podejmując decyzje dotyczące wielkości, sposobu oraz terminu wypłaty dywidendy z zysku. Gremium to udziela członkom innych organów PGNiG absolutorium z wykonania obowiązków, powołuje członków Rady Nadzorczej, a także podejmuje decyzje dotyczące majątku spółki.

Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad funkcjonowaniem PGNiG we wszystkich dziedzinach jego działalności, zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie Rady Nadzorczej. W skład Rady Nadzorczej wchodzi od pięciu do dziewięciu członków (w tym jeden niezależny) powoływanych na trzyletnią, wspólną kadencję przez Walne Zgromadzenie PGNiG. Skarb Państwa jest uprawniony do powoływania i odwoływania jednego członka Rady Nadzorczej tak długo, jak pozostaje akcjonariuszem PGNiG. Dodatkowo w Radzie Nadzorczej liczącej do sześciu członków dwóch z nich – a gdy Rada liczy od siedmiu do dziewięciu członków, trzech z nich – jest powoływanych przez pracowników PGNiG.

Ryzyka

Kalkulacja taryf

Zatwierdzany przez prezesa URE poziom cen decyduje o możliwości pokrycia kosztów podstawowej działalności PGNiG. Prezes URE, ustalając taryfy na dany okres, bierze pod uwagę inne, niezależne od PGNiG, czynniki zewnętrzne. W dążeniu do ochrony słabszych odbiorców przy weryfikacji kosztów prowadzonej działalności nie uznaje ich części za uzasadnione. Jednocześnie prezes URE nie zawsze akceptuje przyjmowane przez PGNiG założenia w zakresie głównych czynników kształtujących zmianę kosztów i zakładanego poziomu zysku uwzględniającego ryzyko prowadzonej działalności. W konsekwencji wnioskowane przez PGNiG poziomy cen i stawek opłat określanych w taryfie często spotykają się z brakiem akceptacji ze strony URE. Zaniżanie cen i stawek opłat taryfowych przekłada się na obniżenie rentowności PGNiG.

Ceny zakupu gazu z importu

Ceny gazu z importu są ustalane w dolarach i w euro oraz kształtowane w oparciu o ceny produktów ropopochodnych. Zmiany kursów walutowych oraz produktów ropopochodnych znacząco wpływają na wysokość kosztów pozyskania gazu z importu. Dokładna prognoza zmian ceny gazu ziemnego jest obciążona wysokim ryzykiem błędu. Istnieje zagrożenie, że pomimo ustalonych w prawie reguł określających możliwości korekty cen zatwierdzonych na okres obowiązywania taryfy wzrost cen zakupu gazu z importu może nie być w pełni przeniesiony na wzrost cen sprzedaży gazu dla odbiorców lub tempo tych zmian będzie następowało z pewnym opóźnieniem.

Koncesje na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż

Wzrost cen paliw na rynkach światowych w ostatnich latach przełożył się w sposób bezpośredni na wzrost zainteresowania działalnością poszukiwawczą. Istnieje ryzyko wystąpienia konkurencji na rynku polskim ze strony innych firm w zakresie nabywania koncesji na poszukiwanie i rozpoznanie złóż czy realizowania strategii uzyskiwania dostępu do własnych złóż węglowodorów. Aktualnie konkurencja na rynku krajowym jest ograniczona.

Konkurencja w obszarze poszukiwań

W kraju i za granicą istnieje ryzyko wystąpienia konkurencji ze strony innych firm w zakresie nabywania koncesji na poszukiwanie i rozpoznanie złóż, czyli realizowania strategii uzyskiwania dostępu do własnych zasobów węglowodorów. Niektórzy konkurenci Grupy PGNiG, zwłaszcza działający globalnie, posiadają silną pozycję rynkową oraz większe niż Grupy PGNiG zasoby finansowe. W rezultacie istnieje prawdopodobieństwo, że firmy te przystąpią do przetargów i będą w stanie nabyć koncesje o dobrych perspektywach poszukiwawczych.

Konkurencja w obszarze sprzedaży gazu ziemnego

W chwili obecnej PGNiG jest największym dostawcą gazu ziemnego na krajowym rynku z udziałem w rynku gazu szacowanym na ok. 98%. Pozostałe 2% posiadają dostawcy spoza Grupy PGNiG, którzy w znaczącym stopniu dokonują zakupu gazu od PGNiG. Wśród tych przedsiębiorstw są lokalni dystrybutorzy gazu, którzy posiadają własną infrastrukturę przesyłową i oferują (poza tradycyjnymi dostawami sieciowymi) nowoczesne rozwiązania w zakresie dostaw gazu ziemnego z wykorzystaniem skroplonego gazu LNG. Wzmoczona działalność podmiotów konkurencyjnych, zmierzająca do pozyskania zarówno obecnych, jak i potencjalnych klientów PGNiG, może stwarzać w przyszłości realne zagrożenie ich utraty na rzecz tych firm.

Konkurencja w obszarze dystrybucji

Liberalizacja rynku gazu powoduje, że Spółki Gazownictwa wchodzące w skład Grupy PGNiG są narażone na zwiększenie aktywności firm konkurencyjnych. Firmy dostarczające gaz ziemny wykazują się systematyczną i stałą od kilku lat aktywnością, rozbudowując stopniowo swoje sieci gazowe i pozyskując nowych odbiorców zarówno indywidualnych, jak i biznesowych. Ponadto na pozycję konkurencyjną Spółek Gazownictwa ma wpływ polityka taryfowa Urzędu Regulacji Energetyki, uniemożliwiająca spółkom prowadzenie elastycznej polityki cenowej dla ważnych odbiorców. Brak elastyczności cenowej powoduje, że oferta firm konkurencyjnych może stanowić atrakcyjną alternatywę dla odbiorców spółek.

Opóźnienie prac

Uzyskanie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego, w myśl aktualnych przepisów prawa krajowego, trwa od jednego do półtora roku. W działalności zagranicznej okres oczekiwania na ratyfikowanie kontraktu po wygraniu przetargu na koncesje może trwać nawet dwa lata. Ponadto przed rozpoczęciem prac terenowych spółka jest zobowiązana m.in. do uzyskania podstaw formalnoprawnych na wejście w teren, spełnienia wymogów w dziedzinie ochrony środowiska i niekiedy ochrony stanowisk archeologicznych oraz przestrzegania przepisów w zakresie przeprowadzania przetargów na wykonawcę prac. W myśl obowiązujących przepisów do momentu podpisania umowy z wykonawcą prac upływa kolejnych kilka miesięcy. Częste są również przypadki bardzo długiego oczekiwania na odprawy celne importowanego sprzętu. Powyższe czynniki stwarzają ryzyko opóźnień prac poszukiwawczych.

Koszty prac poszukiwawczych

Na kapitałochłonność prac poszukiwawczych mają wpływ ceny nośników energii oraz materiałów. Koszty prac poszukiwawczych są szczególnie wrażliwe na poziom cen stali, które przekładają się na ceny rur okładzinowych i wydobywczych, stosowanych w pracach wiertniczych. Wzrost cen energii i materiałów powoduje wzrost kosztów prac poszukiwawczych. Istotny wpływ na rentowność zagranicznych projektów poszukiwawczych będzie miała sytuacja w zakresie kształtowania się cen produktów ropopochodnych oraz wahania kursów walutowych.

Sytuacja polityczno-gospodarcza

W państwach, w których Grupa PGNiG prowadzi działalność poszukiwawczą, istnieje ryzyko konfliktów zbrojnych, destabilizacji społecznej i politycznej, których efektem może być ograniczenie, zawieszenie lub zaprzestanie działalności poszukiwawczo-wydobywczej. W niektórych krajach działalność firm poszukiwawczych utrudnia brak odpowiedniej infrastruktury, co stwarza potencjalne problemy z dostarczaniem sprzętu, ludzi i materiałów w rejon działalności poszukiwawczej. Mogą również wystąpić problemy z transportem zaopatrzenia oraz trudności z zapewnieniem odpowiednich standardów opieki medycznej. Występowanie powyższych czynników ryzyka może wpłynąć na ograniczenie lub zawieszenie działalności poszukiwawczej.

Pracownicy

Pracownicy są najcenniejszym zasobem Grupy PGNiG – dzięki ich doświadczeniu pozostajemy liderem na rynku, zaś ich zaangażowanie umożliwia ciągły rozwój i podnoszenie jakości świadczonych usług oraz zdobywanie kompetencji w nowych obszarach działalności.

Rozwój

Grupa PGNiG jest jednym z największych podmiotów w Polsce. Zatrudnienie w spółkach Grupy PGNiG znajdują osoby z wysokimi kwalifikacjami, ale także ludzie młodzi, dla których jesteśmy pierwszym pracodawcą. Największym kapitałem Grupy PGNiG są właśnie jej pracownicy, bo dzięki ich zaangażowaniu możemy dostarczać gaz ziemny naszym klientom, osiągać sukcesy na arenie międzynarodowej oraz realizować szeroki program inwestycyjny.

W 2010 roku w Grupie PGNiG zatrudnionych było 32 418 osób. Oznacza to wzrost w stosunku do roku ubiegłego o 1 025 osób, kiedy to w Grupie PGNiG pracowało 31 393 osób.

Investycje w zasoby ludzkie sprzyjają realizacji planów przedsiębiorstwa, pozwalają także urzeczywistnić indywidualne aspiracje poszczególnych pracowników. Ze względu na szerokie spektrum działalności spółek zależnych, podmioty Grupy PGNiG mają dużą swobodę w ustalaniu zakresu i rodzaju szkoleń pracowniczych.

Kluczową rolę w budowaniu więzi między spółką a pracownikami odgrywa system zarządzania szkoleniami. Osoby zatrudnione w Grupie PGNiG mają możliwość podwyższania swoich kwalifikacji zawodowych, korzystając z oferty szkoleń, studiów podyplomowych, uczestnicząc w branżowych konferencjach krajowych, seminariach lub sympozjach, odbywając praktyki zawodowe, a także korzystając z nowej formy samokształcenia, jaką jest e-learning.

W zależności od zakresu obowiązków pracownicy mogą brać udział w szkoleniach dotyczących szeroko rozumianego nowoczesnego funkcjonowania przedsiębiorstwa. Spośród wielu należy wymienić: zarządzanie projektami, analiza otoczenia prawnego, zarządzanie ryzykiem w biznesie, techniki obsługi klienta oraz szkolenia związane z komunikacją wewnętrzną i współpracą w grupie. Wybrane szkolenia są współfinansowane ze środków unijnych, w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Rozbudowana oferta szkoleniowa daje pracownikom szansę na rozwój oraz podnoszenie kwalifikacji zawodowych, firmie przynosi zaś wymierne korzyści w postaci zwiększonej efektywności pracy. Rozwój kadry przekłada się na wzrost wartości Grupy PGNiG, pozytywnie ocenianej przede wszystkim przez inwestorów oraz klientów, a także przyszłych pracowników.

Ocena pracy

Obecnie w PGNiG działa program zarządzania przez cele (MBO) dla kadry menadżerskiej. W 2010 roku program został rozszerzony o wszystkich pracowników zajmujących stanowiska kierownicze. Stwarzając podstawy do oceny i wynagradzania kadry kierowniczej za realizację przyjętych w strategii celów, system wzmacnia poczucie odpowiedzialności pracowników za wyniki Grupy PGNiG.

Ponadto z końcem marca 2010 roku ruszył projekt budowy Systemu Oceny Pracy prowadzony przez Zespół Projektowy złożony z pracowników Centrali, Oddziałów, w tym przedstawicieli Strony Społecznej. Projekt Systemu Oceny Pracy był realizowany w ramach inicjatywy „Wdrożenie nowego modelu zarządzania GK PGNiG z Programu budowy wartości Grupy Kapitałowej PGNiG na lata 2009 – 2015”. Celem projektu było opracowanie Systemu Oceny Pracy powiązanego z systemem motywacyjnym i rozwojem pracowników. Po wielu miesiącach prac, dyskusji, szkoleń i rozmów System Oceny Pracy stał się faktem i wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2011 roku. Wypracowany system pozwala każdemu pracownikowi poznać jasno zdefiniowane oczekiwania, w stosunku do wykonywanej pracy na zajmowanym stanowisku oraz uzyskać informację zwrotną na temat jakości wykonywania powierzonych mu obowiązków. Umożliwia każdemu pracownikowi dyskutować o potrzebach i wyzwaniach na jego stanowisku pracy, a także jest dla pracownika źródłem informacji zarówno na temat osiągnięć, jak też kwestii dotyczących własnego rozwoju. System ten, oparty na jasnych i znanych kryteriach, zawierający informacje o sposobie dokonywania oceny oraz jej wpływie na pracownika, obejmuje wszystkie osoby zatrudnione w PGNiG – w Centrali i Oddziałach.

Bezpieczeństwo zatrudnienia

Bezpieczeństwo pracy ma szczególne znaczenie zwłaszcza w przypadku podmiotów prowadzących działalność za granicą, które przystępując do przetargów, muszą wykazać się sprawnym funkcjonowaniem systemów BHP oraz HSE (Health Safety & Environment), spełniających najwyższe, światowe wymagania. Umożliwia to świadczenie usług na rzecz międzynarodowych liderów branży, takich jak choćby Shell czy Statoil, oczekujących od swoich partnerów najwyższego poziomu bezpieczeństwa. Podstawowe działania w zakresie BHP koncentrują się przede wszystkim na zapewnieniu pracownikom odpowiedniej odzieży ochronnej, modernizacji maszyn i urządzeń technologicznych czy na modernizacji i remontach pomieszczeń. Od lat wybrani pracownicy są również członkami formalnych komisji ds. bezpieczeństwa i higieny pracy, mając możliwość aktywnego uczestniczenia w kontrolach BHP oraz zgłaszania swoich propozycji w tym zakresie. Wiele nowych inicjatyw powstaje w wyniku sugestii samych pracowników. Pracownicy wszystkich szczebli Grupy PGNiG są systematycznie szkoleni z zagadnień BHP w miejscu pracy. W 2010 roku wszyscy pracownicy Centrali PGNiG po raz pierwszy uczestniczyli w wielomodułowym szkoleniu z zakresu BHP zrealizowanym metodą e-learningu.

Największy pracodawca

Grupa PGNiG z najwyższą starannością wypełnia wszystkie powinności wobec pracowników, a także członków ich rodzin. Głównie dotyczą one działalności socjalno-bytowej i obejmują:

- organizację oraz dofinansowanie wypoczynku krajowego i zagranicznego dla pracowników i dzieci pracowników;
- pomoc finansową i rzeczową dla rodzin znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji materialnej i zdrowotnej;
- zwrotną pomoc finansową na cele mieszkaniowe;
- organizację oraz dofinansowanie różnych form aktywnego wypoczynku (sport, rekreacja i kultura).

Staż i praktyki

PGNiG jest organizatorem programu praktyk studenckich, z którego można skorzystać, biorąc udział w corocznym konkursie „Grasz o staż” – najbardziej popularnym i prestiżowym programie praktyk, skierowanym do polskich studentów i absolwentów. Konkurs jest organizowany od 1996 roku, a PGNiG jest fundatorem płatnych praktyk w okresie wakacyjnym. Niektórzy z praktykantów zostają pracownikami Grupy PGNiG. Ponadto spółki należące do Grupy PGNiG umożliwiają odbycie bezpłatnych praktyk studentom Politechniki Warszawskiej Wydziału Inżynierii Gazownictwa, a także okresowe praktyki dla studentów wyższych uczelni z całej Polski.

Najlepsi

Zgodnie z przyjętymi zasadami oraz stosownie do ustaleń zawartych w programie restrukturyzacji zatrudnienia w Grupie PGNiG w Centrali spółki obowiązują przede wszystkim rekrutacja wewnętrzna. Pozwala to w pełni wykorzystać potencjał zatrudnionych w PGNiG pracowników, jest to również środek motywujący do bardziej efektywnej pracy i rozwijania własnych talentów. W przypadku konieczności pozyskania pracownika o rzadkich kompetencjach przeprowadzana jest rekrutacja zewnętrzna. W procesie rekrutacji określany jest poziom kompetencji kandydatów na podstawie zdefiniowanego kompetencyjnego profilu stanowiskowego, który stanowi kombinację wiedzy, umiejętności, postaw i motywacji wymaganych na danym stanowisku.

Zespół

Integracja i współpraca zatrudnionych w Grupie PGNiG osób to istotny element wpływający na efektywność i jakość wykonywanej pracy. W codziennych obowiązkach wykorzystywane są zarówno tradycyjne, jak i elektroniczne narzędzia komunikacji. W ramach wprowadzonych już w życie działań pracownicy otrzymują codzienny, elektroniczny newsletter z najważniejszymi informacjami dotyczącymi wydarzeń w Grupie PGNiG, a raz w miesiącu – wewnętrzny „MaGAZyn” poświęcony najważniejszemu wydarzeniu z działalności Grupy. Działa system oparty na tak zwanych informatorach - osobach odpowiedzialnych za koordynację przepływu informacji w swoich jednostkach w Grupie PGNiG. Wszelkie podejmowane inicjatywy w zakresie komunikacji wewnętrznej są spójne z polityką kadrową PGNiG, której celem jest wspieranie aktywności pracowników oraz osiągnięcie satysfakcji z wykonywanej pracy.

Racjonalizacja zatrudnienia

Pod koniec 2008 roku PGNiG przyjęło „Program racjonalizacji zatrudnienia oraz osłon finansowych dla pracowników Grupy PGNiG na lata 2009 – 2011 (III etap)”. Program wszedł w życie w styczniu 2009 roku. W odróżnieniu od poprzednich programów restrukturyzacji zatrudnienia program ten został oparty na formule „na gotowość”. Decyzje o realizacji programu podejmowane mogą być wyłącznie w przypadku, gdy jest to uzasadnione skalą projektowanych działań restrukturyzacyjnych, związanych ze zmniejszeniem zatrudnienia i/lub likwidacją stanowisk.

Badanie opinii pracowników

Pod koniec 2010 roku odbyło się pierwsze kompleksowe badanie satysfakcji pracowników PGNiG, które objęło wszystkich pracowników Centrali, Oddziałów, Gazowni i Biur Obsługi Klienta. W badaniu wzięło udział ponad 50% pracowników. Podstawowym celem badania było określenie stopnia zadowolenia pracowników PGNiG, a przy tym:

- identyfikacja czynników mających wpływ na satysfakcję;
- zdefiniowanie przez pracowników mocnych i słabych stron PGNiG jako pracodawcy;
- zdefiniowanie obszarów wymagających poprawy celem podniesienia satysfakcji oraz poziomu lojalności;
- weryfikacja wartości wybranych do Kodeksu Wartości PGNiG i wskazanie obszarów, które należy objąć Kodeksem.

Wyniki badania zostały zebrane i opublikowane w specjalnym wydaniu „MaGAZynu” dostępnym dla wszystkich pracowników. Zdaniem Zarządu PGNiG dbałość o stosunki wewnątrz organizacji jest co najmniej tak ważna jak wizerunek firmy na zewnątrz. Pracownik jest bowiem najważniejszym wewnętrznym interesariuszem i od jego zaangażowania i satysfakcji w dużej mierze zależy sukces firmy.

Zatrudnienie na koniec 2010 roku według segmentów (w osobach)

	2010	2009	2008
Centrala PGNiG	840	833	837
Poszukiwanie i wydobywanie	11 592	10 800	10 725
Obrót i magazynowanie	3 809	3 836	3 793
Dystrybucja	13 881	13 851	13 746
Pozostała działalność	2 296	2 073	2 044
Razem	32 418	31 393	31 145

Grupa PGNiG dba o efektywne wykorzystanie złóż, surowców i energii. Inwestujemy w technologie ograniczające emisję szkodliwych gazów i odpadów, a także rewitalizujemy obszary po działalności przemysłu naftowego i gazowniczego.

Ochrona środowiska

Wpływ na środowisko

Działalność Grupy PGNiG nie pozostaje bez wpływu na równowagę środowiska naturalnego. Zarówno eksploatacja gazu ziemnego i ropy naftowej, jak ich dystrybucja to ingerencja w środowisko naturalne. Z drugiej strony wykorzystanie gazu ziemnego pozwala na ograniczenie wielkości emisji zanieczyszczeń do atmosfery w porównaniu z pozostałymi paliwami kopalnymi.

Wszystkie spółki Grupy PGNiG dążą do zminimalizowania negatywnych skutków prowadzonej działalności. Wykorzystują do tego obowiązujące przepisy krajowe i unijne, a także wewnętrzne normy i zarządzenia. Wdrożenie oraz certyfikacja systemów zarządzania środowiskowego w niemalże wszystkich spółkach Grupy PGNiG przyczyniła się do osiągnięcia wymiernych efektów ekologicznych. W naszych działaniach dążymy przede

wszystkim do samoograniczenia negatywnego wpływu na środowisko i stale kontrolujemy prowadzone procesy. W zgodzie z tymi zasadami spółki Grupy PGNiG prowadzą działalność nie tylko na terenie Polski, ale również w ramach poszukiwań złóż poza granicami kraju. Zadania proekologiczne towarzyszą aktywności Grupy PGNiG w każdym obszarze – przy eksploatacji złóż węglowodorów, ich dystrybucji oraz magazynowaniu.

Stosując się do przepisów zawartych w ustawie Prawo ochrony środowiska, spółki Grupy PGNiG prowadzą prace badawczo-rozpoznawcze i rekultywacyjne na obszarach zanieczyszczonych wskutek przeszłej działalności (m.in. gazownictwa klasycznego) w celu przywrócenia nieruchomości do stanu określonego standardami jakości środowiska.

PGNiG dba również o edukację swych pracowników w zakresie ochrony środowiska. Spółka organizuje szkolenia i konferencje, na których omawiane są najistotniejsze zagadnienia z zakresu ochrony środowiska i wypracowywany jest wspólny zakres zadań do dalszej realizacji, odnoszący się przede wszystkim do celów przyjętych w Strategii CSR dla Grupy PGNiG.

- Obszary Natura 2000
- Inwestycje liniowe realizowane przez Spółki Gazownictwa
- Inwestycje liniowe realizowane przez Oddziały PGNiG
- Inwestycje punktowe realizowane przez Spółki Gazownictwa
- Inwestycje punktowe realizowane przez Oddziały PGNiG

Natura 2000

W odniesieniu do warunków lokalizacyjnych przy planowaniu podejmowanych działań analizie podlega występowanie obszarów chronionych, obszarów Natura 2000 lub innych cennych przyrodniczo terenów, które – z jednej strony – wymagają specjalnych procedur postępowania w trakcie realizacji inwestycji lub przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej, z drugiej strony, ograniczają realizację planowanych zadań. Podejmując przedsięwzięcia inwestycyjne, wymagające przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, jednostki Grupy PGNiG dotrzymują wszystkich procedur i przygotowują raporty środowiskowe. Dzięki nowoczesnym rozwiązaniom technologicznym możemy ograniczyć ujemny wpływ na szatę roślinną i świat zwierzęcy poprzez zmniejszenie obszarów wycinki drzew, zabezpieczenie systemów korzeniowych w trakcie prac ziemnych, ograniczenie wibracji, emisji hałasu oraz zanieczyszczeń, zwłaszcza w porach godowych i lęgowych zwierząt.

Zestawienie emisji dwutlenku węgla w latach 2009 i 2010 w instalacjach GK PGNiG objętych SHUE (w Mg)

	Przydział	Wykorzystanie	Pozostało
2009	99 982	76 360	23 622
2010	99 982	81 704	18 278

Likwidacja odwiertów

PGNiG zobowiązane jest do likwidacji wyeksploatowanych wyrobisk górniczych, usunięcia zagrożenia i szkód wyrządzonych działalnością górniczą oraz do przywrócenia terenu do stanu sprzed rozpoczęcia działalności górniczej. Poprzez likwidację odwiertów i kopanek zapobiega się wyciekom ropy naftowej oraz gazu ziemnego na powierzchnię oraz do cieków wodnych. Ponadto nielikwidowane odwierty gazowe niosą ze sobą możliwość nagromadzenia się ulatniającego gazu, co stwarza zagrożenie wybuchem pożaru. W 2010 roku zlikwidowano 22 odwierty i 5 dołów urobkowych.

Emisja gazów cieplarnianych

Od 2005 roku na terenie państw Unii Europejskiej funkcjonuje nowy, ekonomiczny mechanizm ochrony powietrza – system handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych. Dwie instalacje PGNiG – w oddziałach w Zielonej Górze i w Odolanowie – oraz instalacja gazu w KPMG Mogilno uczestniczą w systemie handlu uprawnieniami do emisji dwutlenku węgla (SHUE). W 2010 roku w Krajowym Planie Rozdziału Uprawnień Emisji CO₂ na lata 2008-2012 (KPRU II) ogółem dla instalacji PGNiG przyznano 99.982 Mg CO₂/rok. Pomimo zakwalifikowania instalacji PGNiG do grupy emisji A, w spółce przyjęto poziom dokładności dla zużycia i jakości paliwa gazowego na poziomie wyższym niż wymagany. Było to możliwe dzięki stosowaniu procedur badawczych i nadzoru nad urządzeniami pomiarowymi. Zdecydowanie niższa emisja CO₂ ma miejsce przy spalaniu gazu ziemnego, dodatkowo dystrybuowany gaz ziemny charakteryzuje się stabilnym składem i wysokimi parametrami jakości.

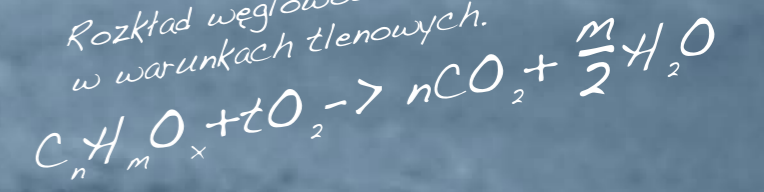
System Zarządzania Środowiskowego

W I połowie 2009 roku w PGNiG wdrożono System Zarządzania Środowiskowego („SZŚ”) zgodny z normą PN-EN ISO 14 001. W ramach funkcjonowania systemu kontynuowano szkolenia pracowników, przeprowadzono audyty wewnętrzne oraz dokonano przeglądu systemu przez Zarząd spółki. Po przeprowadzeniu audytu zewnętrznego Centrala spółki otrzymała certyfikat zgodności SZŚ z normą PN-EN ISO 14001. System Zarządzania Środowiskowego zgodny z normą PN-EN ISO 14001 został również wdrożony i certyfikowany jako element zintegrowanego systemu zarządzania w kilku spółkach Grupy (w tym PNiG Kraków, Karpackiej Spółce Gazownictwa, Wielkopolskiej Spółce Gazownictwa).

Im lepiej znamy i rozumiemy świat
w którym żyjemy, tym łatwiej
możemy go chronić.

Rozkład węglowodorów przez bakterie
w warunkach tlenowych.

Grupa PGNiG

Struktura Grupy PGNiG

Na koniec 2010 roku w skład Grupy PGNiG wchodziły: PGNiG jako podmiot dominujący oraz 37 spółek o profilu produkcyjnym i usługowym, w tym:

- 25 spółek zależnych;
- 12 spółek pośrednio zależnych.

Zmiany w strukturze Grupy PGNiG

- W styczniu 2010 roku zarejestrowana została spółka PGNiG Energia SA.
- W styczniu 2010 roku spółka Geofizyka Kraków Libya JSC w likwidacji została wykreślona z rejestru handlowego w Libii.
- W maju 2010 roku zawiązana została spółka Biogazownia Ostrowiec Sp. z o.o. Kapitał zakładowy w całości został pokryty gotówką przez PGNiG Energia SA. Spółkę zarejestrowano w maju 2010 roku.
- W listopadzie 2010 roku zawiązana została spółka Operator Systemu Magazynowania Sp. z o.o., a wszystkie udziały zostały pokryte gotówką przez jednego udziałowca – PGNiG. Rejestracja spółki miała miejsce w grudniu 2010 roku. Spółka została utworzona w celu spełnienia wymogów Dyrektywy 2009/73/WE w zakresie prawnego rozdzielenia działalności magazynowania paliw gazowych od innych rodzajów działalności realizowanych w ramach zintegrowanego pionowo przedsiębiorstwa gazowniczego.
- W grudniu 2010 roku zawiązana została spółka POGC Trading GmbH, której przedmiot działalności obejmuje zakup, sprzedaż i obrót gazem, paliwami i innymi formami energii oraz produktami pochodnymi w formie fizycznej, jak również obrót instrumentami pochodnymi i produktami finansowymi w odniesieniu do gazu, paliw i energii na rynkach europejskich i innych.

Segment Poszukiwanie i Wydobywanie

Geofizyka Kraków

Geofizyka Kraków Sp. z o.o. świadczy usługi geofizyczne w zakresie prac sejsmiki polowej z użyciem źródeł wzbudzania wibratorowego i dynamitowego metodą 2D i 3D, przetwarzania i interpretacji danych sejsmicznych z pomiarów geofizycznych, wykonywania pomiarów, zabiegów i prac specjalnych w otworach wiertniczych, interpretacji, perforacji oraz usług sejsmometrii wiertniczej.

W 2008 roku w celu prowadzenia działalności na terytorium Libii, zgodnie z wymogami lokalnego prawa Geofizyka Kraków zawiązała z partnerem libijskim spółkę Geofizyka Kraków Libya JSC. Jednakże późniejsze wytyczne libijskiego Ministerstwa ds. Ekonomii wskazały, że prowadzenie działalności poprzez spółkę zależną nie jest konieczne. W związku z powyższym w dniu 19 stycznia 2010 roku Geofizyka Kraków Libya JSC została wykreślona z rejestru handlowego w Libii.

W 2010 roku Geofizyka Kraków osiągnęła 224,3 mln zł przychodów ze sprzedaży, z czego przychody z usług wykonanych na rzecz Grupy

PGNiG stanowiły 68%. Spółka świadczyła pełną gamę usług dla PGNiG w kraju oraz wykonała 901 km prac z zakresu sejsmiki polowej 2D na koncesji POGC – Libya B.V. w Libii. Geofizyka Kraków Sp. z o.o. realizowała również kontrakty z zakresu usług geofizycznych dla odbiorców zewnętrznych: w kraju dla Orlen Upstream Sp. z o.o., Energia Karpaty Wschodnie Sp. z o.o., RWE Dea AG SA Oddział w Polsce, Saponis Investments Sp. z o.o. i KGHM Polska Miedź SA oraz za granicą w Libii dla Occidental Oil & Gas BV i w Pakistanie dla BP Pakistan Exploration & Production Inc. (w 2010 roku

kontrakt został zakończony). Spółka wykonywała także usługi z zakresu geofizyki wiertniczej dla NAFTA a.s. na Słowacji i MND Servisni a.s. w Czechach.

W 2011 roku na rynku krajowym Geofizyka Kraków będzie wykonywać prace sejsmiczne 2D i 3D dla Oculis Energy Sp. z o.o. oraz realizować kontrakty dla Orlen Upstream Sp. z o.o. i ION GX Technology. Za granicą w 2011 roku będą realizowane prace pomiarowe z zakresu geofizyki wiertniczej w Czechach i na Słowacji.

	Jednostka	2010	2009
Przychody ze sprzedaży	mln zł	224,3	289,7
Zysk/strata netto	mln zł	1,9	12,7
Kapitał własny	mln zł	97,7	100,6
Aktywa ogółem	mln zł	221,1	218,1
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia	osoby	1 517	1 361

Geofizyka Toruń

Geofizyka Toruń Sp. z o.o. zajmuje się świadczeniem usług geofizycznych w zakresie badań sejsmicznych, począwszy od projektowania i akwizycji danych, poprzez ich cyfrowe przetwarzanie, do kompleksowej interpretacji geofizyczno-geologicznej włącznie. Ponadto spółka świadczy usługi z zakresu pomiarów geofizycznych i zabiegów w otworach oraz ich interpretacji. Spółka oferuje również płytkie badania geofizyczne w ramach ochrony środowiska, geologii i hydrogeologii, a także projektuje i wykonuje głębokie uziomy anodowe do ochrony katodowej.

W 2010 roku Geofizyka Toruń osiągnęła 302,0 mln zł przychodów ze sprzedaży.

Przychody z usług wykonanych dla klientów spoza Grupy PGNiG stanowiły 63% całkowitej sprzedaży, z czego eksport usług wyniósł 52% i obejmował prace akwizycji danych sejsmicznych na terenie Indii, Tajlandii i Niemiec. Ponadto spółka świadczyła usługi przetwarzania danych sejsmicznych dla kontrahentów z Indii, Kamerunu, Tajlandii i Niemiec. W kraju Geofizyka Toruń świadczyła usługi sejsmiczne dla Lane Energy Poland Sp. z o.o., FX Energy Poland Sp. z o.o., ExxonMobil Poland Sp. z o.o., Gas Plus International Sp. z o.o., Chevron Polska Sp. z o.o., PGE Elektrownia Bełchatów SA i Polskiej Akademii Nauk. Przychody z usług wykonanych dla PGNiG na rynku krajowym stanowiły 28% przychodów ze sprzedaży ogółem. Zakres

usług obejmował projektowanie i akwizycję danych sejsmicznych, przetwarzanie, kompleksową interpretację geofizyczno-geologiczną, pomiary geofizyczne oraz pomiary w otworach.

W 2011 roku Geofizyka Toruń na rynku krajowym kontynuować będzie prace akwizycji danych sejsmicznych 2D i 3D dla PGNiG oraz prace w zakresie akwizycji, przetwarzania i interpretacji danych sejsmicznych dla Lane Energy Poland Sp. z o.o., FX Energy Poland Sp. z o.o., ExxonMobil Poland Sp. z o.o. i Chevron Polska Sp. z o.o. Za granicą spółka kontynuować będzie prace akwizycji danych sejsmicznych w Indiach oraz rozpocznie realizację nowych projektów w Hiszpanii i Niemczech.

	Jednostka	2010	2009
Przychody ze sprzedaży	mln zł	302,0	268,3
Zysk/strata netto	mln zł	22,0	3,1
Kapitał własny	mln zł	177,3	157,0
Aktywa ogółem	mln zł	235,0	212,4
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia	osoby	1 630	1 106

PNiG Jasło

Poszukiwania Nafty i Gazu Jasło Sp. z o.o. zajmuje się wykonywaniem otworów geologiczno-poszukiwawczych i eksploatacyjnych, przeprowadzaniem rekonstrukcji i likwidacji odwiertów oraz świadczeniem usług specjalistycznych serwisów wiertniczych w zakresie usług cementacyjnych, płuczkowych, zbrojenia odwiertów oraz aparatury kontrolno-pomiarowej na wiertniach.

W 2010 roku PNiG Jasło prowadziła prace w kraju głównie dla Grupy PGNiG. Sprzedaż spółki wyniosła 241,6 mln zł, z czego przychody z usług wykonanych na rzecz Grupy PGNiG stanowiły 63%. Dla odbiorców zewnętrznych spółka zrealizowała m.in. otwór dla RWE Dea Polska Sp. z o.o., otwory geotermalne dla Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Gołdap (finansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach programu regionalnego Warmia i Mazury) oraz kolejny otwór geotermalny dla Zakładu Komunalnego Kleszczów Sp. z o.o. Na rynkach zagranicznych spółka prowadziła prace wiertnicze i rekonstrukcyjne w Libii, prace rekonstrukcyjne w Rosji, wiercenia geotermalne w Niemczech oraz wiercenie otworów w ramach rozbudowy podziemnego magazynu gazu w Czechach

(w konsorcjum z PNiG Kraków). Na Ukrainie i na Litwie spółka świadczyła usługi specjalistycznych serwisów: rekonstrukcyjno-wiertniczego, cementacyjnego i kontrolno-pomiarowego.

W 2011 roku PNiG Jasło będzie kontynuować prace wiertnicze dla Grupy PGNiG w kraju oraz rozpocząć realizację nowego kontraktu dla POGC Libya BV. Dla odbiorców zewnętrznych na rynkach zagranicznych w 2011 roku będzie kontynuowany kontrakt w Czechach na wiercenie otworów w ramach podziemnego magazynu gazu dla RWE Gas Storage (w konsorcjum z PNiG Kraków). Ponadto spółka zakończy prace rekonstrukcyjne w Rosji. W zakresie usług serwisów specjalistycznych spółka będzie prowadziła prace w Polsce dla Energia Zachód Sp. z o.o. i na Ukrainie dla JV Poltava Petroleum Company.

	Jednostka	2010	2009
Przychody ze sprzedaży	mln zł	241,6	269,4
Zysk/strata netto	mln zł	8,1	6,5
Kapitał własny	mln zł	148,0	139,9
Aktywa ogółem	mln zł	251,2	213,3
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia	osoby	925	904

GK PNiG Kraków

Grupa Kapitałowa PNiG Kraków obejmuje Poszukiwania Nafty i Gazu Kraków oraz jej spółkę zależną Oil Tech International – F.Z.E. Podstawowym przedmiotem działalności PNiG Kraków są wiercenia geologiczne, poszukiwawcze i eksploatacyjne, rekonstrukcje otworów wiertniczych oraz usługi serwisowe związane z wierceniem otworów, ich opróbowaniem i eksploatacją. Spółka świadczy również usługi w zakresie ratownictwa górniczego, a także hotelarstwa, gastronomii, wynajmu i szkoleń. Natomiast spółka Oil Tech International – F.Z.E. świadczy usługi związane z dostarczaniem załóg obsługi, materiałów oraz maszyn i urządzeń na rzecz PNiG Kraków.

W 2010 roku GK PNiG Kraków osiągnęła 362,0 mln zł przychodów ze sprzedaży. Głównym źródłem przychodów były usługi wykonane na rzecz klientów spoza Grupy PGNiG, z których uzyskano 70% przychodów, z czego 96% stanowił eksport. Za granicą Grupa PNiG Kraków kontynuowała prace wiertnicze w Kazachstanie, Ugandzie,

Pakistanie i na Ukrainie. Ponadto w 2010 roku spółka podpisała nowe kontrakty na prace wiertnicze w Kazachstanie, Ugandzie, Mozambiku i Czechach. Z końcem 2010 roku rozpoczęto prace wiertnicze w Mozambiku oraz w Czechach. Na rynku krajowym głównym odbiorcą usług było PGNiG.

W 2011 roku Grupa PNiG Kraków będzie kontynuować realizację kontraktów na usługi wiertnicze w Kazachstanie, Pakistanie, Ugandzie, Czechach, Mozambiku oraz na Ukrainie. Ponadto grupa planuje utrzymać swój udział w rynku polskim.

	Jednostka	2010	2009
Przychody ze sprzedaży	mln zł	362,0	381,9
Zysk/strata netto	mln zł	16,8	16,0
Kapitał własny	mln zł	174,3	182,7
Aktywa ogółem	mln zł	392,5	359,4
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia	osoby	1 182	1 211

PNiG NAFTA

Poszukiwania Nafty i Gazu NAFTA Sp. z o.o. zajmuje się poszukiwaniami złóż ropy naftowej i gazu ziemnego głównie w zakresie projektowania, wykonania i dokumentowania wiertniczych otworów badawczych, rozpoznawczych, poszukiwawczych oraz eksploatacyjnych. Spółka świadczy również usługi specjalistycznych serwisów wiertniczych, zajmuje się wierceniami otworów na potrzeby podziemnych magazynów węglowodorów, likwidacją otworów na wyeksploatowanych złożach, rekonstrukcją otworów będących w eksploatacji oraz prowadzi działalność pomocniczą świadczoną przez warsztat naprawy sprzętu wiertniczego i bazę magazynową.

W 2010 roku głównym klientem spółki na rynku krajowym była Grupa PGNiG. Spółka osiągnęła przychody ze sprzedaży o wartości 296,4 mln zł,

z czego przychody z usług wykonanych na rzecz Grupy PGNiG stanowiły 73%. Prace wiertnicze w kraju obejmowały głównie kontynuację wierceń na PMG Kosakowo, PMG Wierzchowice i PMG Mogilno, wiercenia poszukiwawczo-rozpoznawcze (dla PGNiG) oraz wiercenia otworów dla firm poszukujących niekonwencjonalnych złóż gazu. W ramach kontraktów zagranicznych realizowano wiercenia otworów w Egipcie, Indiach i na Słowacji.

W 2011 roku PNiG NAFTA na rynku krajowym będzie kontynuować wiercenia poszukiwawcze dla PGNiG oraz w ramach poszukiwania gazu z niekonwencjonalnych źródeł rozpocznie wiercenia dla inwestorów zagranicznych: Saponis Investments Sp. z o.o., Energia Zachód Sp. z o.o. oraz Chevron Polska Energy Resources Sp. z o.o. Za granicą prace wiertnicze spółka będzie prowadziła w Egipcie.

	Jednostka	2010	2009
Przychody ze sprzedaży	mln zł	296,4	251,7
Zysk/strata netto	mln zł	14,0	12,3
Kapitał własny	mln zł	192,5	182,8
Aktywa ogółem	mln zł	321,1	300,2
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia	osoby	799	763

PN Diament

Przedmiotem działalności spółki Poszukiwania Naftowe Diament Sp. z o.o. jest świadczenie usług w zakresie specjalistycznych serwisów wiertniczych obejmujących wiercenia otworów, remonty, likwidacje odwiertów, opróbowania produkcyjne odwiertów, pomiary wgłębne, zabiegi intensyfikacyjne i inne z użyciem coiled tubinga i urządzenia azotowego oraz zbrojenia otworów i opróbowania próbnikami złoża wraz z zabezpieczeniem przeciwerupcyjnym. Spółka prowadzi również działalność związaną z budownictwem ogólnym, drogowym, z budową składowisk odpadów komunalnych oraz

świadczy usługi w zakresie mechaniki pojazdowej, usługi transportowe i sprzętowe.

W 2010 roku PN Diament osiągnęła 154,4 mln zł przychodów ze sprzedaży, z czego sprzedaż dla Grupy PGNiG stanowiła 62%. Na rzecz Grupy PGNiG spółka wykonywała wiercenia otworów, rekonstrukcje, remonty i likwidacje odwiertów oraz szereg prac specjalistycznych, w tym m.in. zabiegi intensyfikacyjne i remontowe w odwiertach eksploatacyjnych, prace cementacyjne w otworach oraz prace w zakresie serwisu płuczek

	Jednostka	2010	2009
Przychody ze sprzedaży	mln zł	154,4	163,1
Zysk/strata netto	mln zł	7,3	6,6
Kapitał własny	mln zł	99,8	95,6
Aktywa ogółem	mln zł	135,3	125,4
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia	osoby	674	675

wiertniczych. W ramach wierceń dla odbiorców zewnętrznych wykonano 6 odwiertów badawczych na obszarze koncesyjnym złóż miedzi dla KGHM Polska Miedź SA. Ponadto spółka świadczyła usługi związane z budownictwem ogólnym, głównie konstrukcje ziemne i drogowe na rzecz kontrahentów spoza Grupy PGNiG.

W 2011 roku PN Diament będzie wykonywać wiercenia otworów, remonty, rekonstrukcje, likwidacje odwiertów i usługi w zakresie specjalistycznych serwisów na rzecz Grupy PGNiG. Spółka planuje wykonać 12 odwiertów dla KGHM Polska Miedź SA i 1 odwiert dla Calenergy Resources Poland Sp. z o.o. Ponadto spółka będzie wykonywać usługi związane z budownictwem ogólnym dla klientów spoza Grupy PGNiG.

PGNiG Norway

Podstawowym zadaniem spółki PGNiG Norway jest poszukiwanie i eksploatacja złóż ropy naftowej i gazu ziemnego na Norweskim Szelfie Kontynentalnym. W lutym 2010 roku PGNiG Norway otrzymała status operatora na Norweskim Szelfie Kontynentalnym, w związku z czym spółka może ubiegać się o operatorstwo na obecnych i nowych koncesjach. Przyznanie statusu operatora nastąpiło w wyniku procesu prekwalifikacji, obejmującego m.in. analizę kompetencji PGNiG Norway w zakresie prowadzenia prac poszukiwawczo-wydobywczych.

PGNiG Norway wspólnie z partnerami, prowadzi na Norweskim Szelfie Kontynentalnym projekt zagospodarowania złóż Skarv, Snadd i Idun (spółka posiada ok. 12% udziałów w złożach). Eksploatacja złoża Skarv odbywać się będzie przy użyciu płytającej jednostki wydobywczej, magazynowania i załadunku (FPSO) z wieżą wyciągową. Wydobyte węglowodory transportowane będą za pośrednictwem operującego wahadłowo zespołu tankowców do przeładunku ropy oraz poprzez gazociąg Gassled Area B System do lądowego terminalu

w Kårsto. Projekt Skarv jest jednym z największych projektów inwestycyjnych prowadzonych w Norwegii. W ramach projektu zostanie wykonanych 16 odwiertów, w tym 7 do eksploatacji ropy, 5 – gazu ziemnego i 4 odwierty iniekcyjne (do zatlaczania). W późniejszej fazie odwierty iniekcyjne zostaną przekształcone w gazowe otwory eksploatacyjne w celu pełnego wyeksploatowania złoża. W pobliżu złoża Skarv, na obszarze koncesji PL 212 w 2010 roku PGNiG Norway wspólnie z partnerami odkryła nowe złożo ropno-gazowe Snadd North. Zasoby wydobywalne złoża Snadd North wstępnie

szacowane są na poziomie od 9 do 16 mld m³ gazu ziemnego. W 2011 roku przewiduje się rozpoczęcie wydobycia ropy i gazu ze złoża Skarv oraz rozpoczęcie zagospodarowania złoża Snadd North.

	Jednostka	2010	2009
Przychody ze sprzedaży	mln zł	0,0	0,0
Zysk/strata netto	mln zł	-76,8	-32,4
Kapitał własny	mln zł	314,2	382,4
Aktywa ogółem	mln zł	3 424,1	2 551,0
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia	osoby	22	20

ZRG Krosno

Zakład Robót Górniczych Krosno Sp. z o.o. jest specjalistyczną firmą serwisową górnictwa otworowego. Zakres prowadzonej działalności obejmuje głównie usługi w odwiertach eksploatowanych, a w szczególności remonty i rekonstrukcje eksploatowanych odwiertów ropnych i gazowych, płytkie wiercenia (do około 1 km), pogłębianie otworów eksploatowanych, likwidacje odwiertów, infrastruktury i dołów urobkowych oraz innych skutków działalności górnictwa otworowego. Spółka świadczy również szeroki zakres prac w zakresie specjalistycznych serwisów intensyfikacji wydobycia, pomiarowych i laboratoryjnych.

których ZRG Krosno wykonywał prace w odwiertach: rekonstrukcje, obróbki, zabiegi intensyfikacyjne i pomiary parametrów złożowych. Sprzedaż eksportowa dla odbiorców spoza Grupy PGNiG stanowiła 34% sprzedaży ogółem. W roku 2010 spółka zrealizowała w Czechach kontrakt o wartości 29,1 mln zł na wykonanie rekonstrukcji sześciu odwiertów. Ponadto spółka świadczyła usługi na terenie Ukrainy, Wielkiej Brytanii i Słowacji.

W 2010 roku ZRG Krosno osiągnął 91,4 mln zł przychodów ze sprzedaży, z czego 62% stanowiła sprzedaż dla Grupy PGNiG. Odbiorcami usług spółki były przede wszystkim oddziały PGNiG, dla

W 2011 roku spółka przystąpi do prac intensyfikacyjnych przy zastosowaniu urządzenia Coiled Tubing w 13 odwiertach w Czechach i w 1 odwiertach na Słowacji. Spółka dąży również do uzyskania zlecenia na prace intensyfikacyjne na Ukrainie przy współpracy z firmą Euro-Drill Ltd. Ponadto prowadzone są wstępne rozmowy w celu uzyskania zleceń w Czechach na likwidację i kwasowanie odwiertów.

	Jednostka	2010	2009
Przychody ze sprzedaży	mln zł	91,4	83,1
Zysk/strata netto	mln zł	0,1	2,3
Kapitał własny	mln zł	41,1	41,8
Aktywa ogółem	mln zł	58,7	58,7
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia	osoby	431	435

POGC – Libya

Podstawowym przedmiotem działalności Polish Oil and Gas Company – Libya B.V. jest poszukiwanie i eksploatacja złóż węglowodorów w Libii. Spółka prowadzi prace poszukiwawcze na koncesji numer 113 zlokalizowanej w basenie naftowym Murzuq na podstawie umowy EPSA (Exploration and Production Sharing Agreement) z dnia 25 lutego 2008 roku zawartej z rządem Libii.

W 2010 roku zakończono realizację I i II fazy prac sejsmicznych 2D, w ramach których wykonano w sumie 3.027 km sejsmiki 2D. We współpracy z firmą CGGVeritas przeprowadzono processing danych 2D i 3D. Ponadto we współpracy z PGNiG zakończono interpretację danych 3D. Na podstawie uzyskanych wyników wyznaczono lokalizację 4 otworów poszukiwawczych. W 2010 roku

rozpoczęto prace przygotowawcze w miejscu planowanego wiercenia pierwszego otworu.

W związku z sytuacją polityczną w Libii, w lutym 2011 roku wycofano z tego kraju wszystkich polskich pracowników POGC – Libya. Decyzja o prowadzeniu dalszych prac zostanie podjęta w zależności od rozwoju sytuacji politycznej w Libii.

	Jednostka	2010	2009
Przychody ze sprzedaży	mln zł	0,0	0,0
Zysk/strata netto	mln zł	-55,3	-157,8
Kapitał własny	mln zł	54,8	39,6
Aktywa ogółem	mln zł	64,8	61,7
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia	osoby	37	25

Segment Obrót i Magazynowanie

INVESTGAS

INVESTGAS SA specjalizuje się w realizacji projektów z zakresu magazynowania i transportu węglowodorów. Prowadzi również prace w zakresie budownictwa specjalistycznego i ogólnego. Wykonuje usługi obejmujące całość procesu inwestycyjnego, poczynając od przygotowania, po projektowanie, prowadzenie budowy, rozruch technologiczny oraz eksploatację magazynów gazu i innych obiektów.

W 2010 roku INVESTGAS uzyskał przychody ze sprzedaży ogółem w wysokości 242,7 mln zł. Przychody z usług wykonywanych na rzecz PGNiG stanowiły 99,5% przychodów ze sprzedaży spółki.

Do zadań realizowanych dla PGNiG w 2010 roku należały:

- kontynuacja eksploatacji i rozbudowy o nowe komory Kawernowego Podziemnego Magazynu Gazu Mogilno;
- kontynuacja budowy Podziemnego Magazynu Gazu Kosakowo;
- kontynuacja rozbudowy Podziemnego Magazynu Gazu Strachocina;
- kontynuacja budowy gazociągu KGZ Kościan-KGHM Polkowice/Żukowice.

Ponadto w grudniu 2010 roku spółka zakończyła prace związane z budową rurociągu paliwowego Ostrów Wielkopolski-Wrocław dla PKN ORLEN SA.

W 2011 roku zakres usług świadczonych przez spółkę będzie obejmował kontynuację prac w zakresie eksploatacji, budowy i rozbudowy podziemnych magazynów gazu oraz kontynuację prac przy budowie gazociągu KGZ Kościan-KGHM Polkowice/Żukowice. Spółka planuje również pozyskanie nowych zleceń z zakresu budowy i rozbudowy podziemnych magazynów gazu, jak i budowy gazociągów i rurociągu paliwowych wraz z infrastrukturą.

	Jednostka	2010	2009
Przychody ze sprzedaży	mln zł	242,7	112,4
Zysk/strata netto	mln zł	16,9	6,4
Kapitał własny	mln zł	33,5	19,5
Aktywa ogółem	mln zł	111,8	81,8
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia	osoby	108	106

Segment Dystrybucja

Dolnośląska Spółka Gazownictwa (DSG)

Dolnośląska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. dostarcza gaz do odbiorców na obszarze województw dolnośląskiego, lubuskiego oraz powiatu wolsztyńskiego i nowotomyskiego w województwie wielkopolskim. Stopień gazyfikacji poszczególnych gmin jest zróżnicowany w zależności od uwarunkowań geograficznych. W większości przypadków nie zostały zgazyfikowane te obszary, które leżą w dużej odległości od gazociągów i dla których analizy opłacalności inwestycji dają wynik negatywny. Na powyższych obszarach spółka dostarcza odbiorcom gaz w postaci skroplonej (LNG). W 2010 roku DSG przesłała poprzez system dystrybucyjny

1,08 mld m³ gazu ziemnego. Spółka obsługuje około 748,4 tys. odbiorców, a w samym 2010 roku przyłączyła do sieci 6,6 tys. nowych odbiorców.

W 2010 roku spółka kontynuowała wymianę gazociągów żeliwnych, których dalsza eksploatacja zagrażała bezpieczeństwu i powodowała duże straty gazu. Realizacja programu wymiany gazociągów żeliwnych oraz przeprowadzanych regularnie kontroli stanu technicznego sieci skutkuje obniżeniem udziału strat gazu w sprzedaży. W najbliższych latach spółka będzie dążyć do utrzymania dotychczasowej pozycji na rynku

oraz dalszego zwiększania ilości transportowanego gazu poprzez:

- rozbudowę infrastruktury gazociągów dla nowych odbiorców;
- wymianę gazociągów żeliwnych oraz modernizację sieci średniego i niskiego ciśnienia;
- transport gazu w postaci płynnej i gazyfikację za pośrednictwem instalacji LNG.

	Jednostka	2010	2009
Przychody ze sprzedaży	mln zł	374,9	333,0
Zysk netto	mln zł	216,1	57,0
Kapitał własny	mln zł	1 172,7	984,4
Aktywa ogółem	mln zł	1 376,5	1 162,4
Długość sieci bez przyłączy	km	7 741,2	7 764,4
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia	osoby	1 420	1 410

Górnośląska Spółka Gazownictwa (GSG)

Górnośląska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. dostarcza gaz do odbiorców na obszarze województwa śląskiego, opolskiego, 44 gmin województwa małopolskiego, 5 gmin województwa łódzkiego i 3 gmin województwa świętokrzyskiego. Spółka obsługuje około 1,3 mln odbiorców. W 2010 roku GSG przesłała poprzez system dystrybucyjny 1,47 mld m³ gazu. W 2010 roku spółka przyłączyła do sieci 5,8 tys. nowych odbiorców. Ponadto prowadziła prace związane z modernizacją sieci gazowej oraz kontynuowała prace nad gazyfikacją terenów położonych na zachód od Częstochowy.

W 2011 roku GSG będzie kontynuować gazyfikację terenów położonych na zachód od Częstochowy oraz terenów wokół Opola, dla których podjęła starania o pozyskanie funduszy unijnych. Ponadto spółka rozpoczęła działania mające na celu odtworzenie wyłączzonego z eksploatacji gazociągu wysokiego ciśnienia, który umożliwi dostarczenie gazu do nowej strefy gospodarczej na Opolszczyźnie, a także umożliwi w przyszłości połączenie systemów dystrybucyjnych Śląska i Opolszczyzny.

W 2010 roku kryzys finansowy spowodował spowolnienie działań firm konkurencyjnych (CP ENERGIA SA, KRI SA). Jedynie EWE Energia Sp. z o.o. wraz ze spółkami zależnymi pozostaje aktywna na północnych terenach działalności GSG.

	Jednostka	2010	2009
Przychody ze sprzedaży	mln zł	633,3	542,4
Zysk netto	mln zł	117,7	53,5
Kapitał własny	mln zł	1 630,2	1 530,6
Aktywa ogółem	mln zł	1 898,1	1 766,0
Długość sieci bez przyłączy	km	20 875,2	20 674,5
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia	osoby	2 619	2 622

Karpacka Spółka Gazownictwa (KSG)

Karpacka Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. działa na obszarze czterech województw Polski południowo-wschodniej: małopolskiego, podkarpackiego, świętokrzyskiego i lubelskiego. Na obszarze działalności spółki przebiega jeden z głównych gazociągów krajowego systemu przesyłowego, zasilany gazem ziemnym pochodzącym z importu, a także ze złóż krajowych. Spółka obsługuje około 1,4 mln odbiorców. W 2010 roku KSG przesłała poprzez system dystrybucyjny 1,92 mld m³ gazu i przyłączyła do sieci około 9 tys. nowych odbiorców. Ponadto spółka prowadziła prace związane z rozbudową i modernizacją sieci gazowej.

KSG planuje rozbudowę sieci dystrybucyjnej zarówno za pomocą tradycyjnych gazociągów, jak również poprzez rozwój rynku LNG, gdzie

funkcją KSG będzie skrapianie i dystrybucja tego paliwa. Gaz LNG będzie wykorzystywany do peregazyfikacji terenów, na których budowa tradycyjnego gazociągu nie spełnia kryteriów ekonomicznych, decydujących o realizacji inwestycji. Ponadto technologia skroplonego gazu ziemnego znacznie przyspieszy uruchomienie dostaw gazu ziemnego do potencjalnych

klientów znajdujących się poza zasięgiem tradycyjnych sieci gazowych. Ponadto KSG podjęła starania o pozyskanie dofinansowania z funduszy unijnych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko dla pięciu projektów inwestycyjnych, w tym: gazyfikacji gmin Włoszczowa i Małogoszcz oraz modernizacji gazociągu relacji Sandomierz – Ostrowiec.

	Jednostka	2010	2009
Przychody ze sprzedaży	mln zł	767,0	662,3
Zysk netto	mln zł	136,8	104,9
Kapitał własny	mln zł	2 353,5	2 262,1
Aktywa ogółem	mln zł	2 802,6	2 669,9
Długość sieci bez przyłączy	km	44 762,0	44 356,4
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia	osoby	3 319	3 313

GK Mazowiecka Spółka Gazownictwa (MSG)

Mazowiecka Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. dostarcza gaz do odbiorców na obszarze województw: mazowieckiego, łódzkiego, podlaskiego, a także częściowo lubelskiego, warmińsko-mazurskiego oraz świętokrzyskiego. W 2010 roku MSG przesłała poprzez system dystrybucyjny 2,13 mld m³ gazu. Spółka obsługuje poprzez zarządzaną sieć gazociągów i stacji gazowych około 1,5 mln odbiorców. W 2010 roku MSG prowadziła prace związane z eksploatacją, rozbudową i modernizacją sieci gazowej. Ponadto spółka przyłączyła do sieci 23,1 tys. nowych odbiorców.

W 2010 roku spółka we współpracy z PGNiG kontynuowała realizację projektu inwestycyjnego przedstawiania odbiorców gazu propan-butan-powietrze na gaz wysokometanowy (E) wytworzony na bazie LNG, w miejscowości Pisz w województwie

warmińsko-mazurskim. Jest to pierwszy, pilotażowy etap projektu przedstawiania na gaz wysokometanowy miejscowości Pisz, Elk, Suwałki i Olecko (projekt PESO). Zakończenie inwestycji w Pisz planowane jest w lipcu 2011 roku. Pozostałe etapy realizacji projektu PESO są w fazie przygotowywania dokumentacji i ubiegania się o dofinansowanie z funduszy unijnych. W kolejnych latach działania MSG będą się koncentrować na:

- zapewnieniu niezbędnych zdolności transportowych i źródeł zasilania systemu gazowego spółki;
- maksymalnym wykorzystaniu posiadanych już zasobów sieciowych poprzez przyłączenie do istniejących sieci nowych klientów (tzw. zagęszczenie sieci);
- rozbudowie infrastruktury gazociągów dla nowych odbiorców;

- poprawie bezpieczeństwa eksploatacji zarządzanego majątku sieciowego;
- rozszerzeniu zastosowania technologii LNG.

MSG podjęła starania o pozyskanie funduszy unijnych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko dla kluczowych projektów inwestycyjnych.

	Jednostka	2010	2009
Przychody ze sprzedaży	mln zł	711,9	639,9
Zysk netto	mln zł	479,5	82,9
Kapitał własny	mln zł	2 262,6	1 823,3
Aktywa ogółem	mln zł	2 892,0	2 302,8
Długość sieci bez przyłączy	km	18 900,0	18 555,0
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia	osoby	2 925	2 921

Pomorska Spółka Gazownictwa (PSG)

Zasięg terytorialny Pomorskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. obejmuje województwa pomorskie, kujawsko-pomorskie, część województwa warmińsko-mazurskiego oraz dwie gminy w województwa zachodniopomorskiego (Sławno i Postomino). Obszar działania spółki charakteryzuje się trudnymi warunkami geograficznymi w zakresie gazyfikacji terenów (duży udział jezior i lasów). W 2010 roku PSG przesłała poprzez system dystrybucyjny 0,99 mld m³ gazu. Spółka obsługuje około 742,8 tys. odbiorców.

W czerwcu 2010 roku PSG podpisała z Grupą LOTOS SA umowę o przyłączenie do sieci gazowej wysokiego ciśnienia. Zgodnie z umową spółka wybuduje gazociąg relacji Kolnik k/Pszczółek–Gdańsk o długości ok. 31 km wraz z obiektami kubaturowymi. Grupa LOTOS, odbierając docelowo 447 mln m³ gazu ziemnego rocznie, zostanie największym odbiorcą przemysłowym PSG. Realizacja przedmiotowej inwestycji spowoduje wzrost ilości przesyłanego gazu o ok. 35%.

W 2011 roku PSG będzie kontynuować działania związane z realizacją inwestycji sieciowych poprzez:

- budowę i modernizację sieci średniego i niskiego ciśnienia na terenach zgazyfikowanych;
- budowę i modernizację sieci wysokiego ciśnienia umożliwiających dostawę gazu do obszarów niezgazyfikowanych;
- przyłączanie nowych odbiorców;
- łączenie sieci w systemy pierścieniowe zwiększające bezpieczeństwo dostaw gazu.

Z uwagi na powstające i rozwijające się strefy ekonomiczne oraz parki przemysłowe obszar działania spółki charakteryzuje się dużym potencjałem rozwojowym zarówno na terenach zgazyfikowanych, jak i niezgazyfikowanych. PSG podjęła starania o pozyskanie funduszy unijnych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko dla kluczowych projektów inwestycyjnych.

	Jednostka	2010	2009
Przychody ze sprzedaży	mln zł	439,5	373,1
Zysk netto	mln zł	91,4	182,7
Kapitał własny	mln zł	1 038,7	987,2
Aktywa ogółem	mln zł	1 428,3	1 363,4
Długość sieci bez przyłączy	km	9 588,1	9 338,8
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia	osoby	1 772	1 769

Wielkopolska Spółka Gazownictwa (WSG)

Wielkopolska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. zarządza siecią gazociągów dystrybucyjnych na terenie województw: wielkopolskiego i zachodniopomorskiego oraz na terenie kilkunastu gmin województw: lubuskiego, łódzkiego i dolnośląskiego, a także jednej gminy województwa pomorskiego. W 2010 roku WSG przesłała poprzez system dystrybucyjny 1,69 mld m³ gazu. Łączna liczba odbiorców obsługiwanych przez spółkę na koniec 2010 roku wynosiła 911,7 tys., a w trakcie roku do sieci przyłączono ok. 7,7 tys. nowych odbiorców.

Na obszarze działania spółki obserwuje się zwiększoną aktywność podmiotów zajmujących się dystrybucją i obrotem paliwami gazowymi np. G.EN. Gaz Energia SA, EWE energia Sp. z o.o., E.ON edis energia Sp. z o.o., KRI SA, CP ENERGIA SA, P.L. Energia SA oraz Avrio Media Sp. z o.o. Podmioty te działają w skali lokalnej, co powoduje, iż nie mają one obowiązku oddzielenia działalności dystrybucyjnej i handlowej, co w rezultacie pozwala im na kompleksową obsługę klienta w ramach jednego przedsiębiorstwa.

W najbliższych latach działania spółki będą się koncentrować na:

- rozbudowie systemu dystrybucyjnego wysokiego ciśnienia;
- poprawie bezpieczeństwa eksploatacji zarządzanego majątku sieciowego;
- współpracy ze spółką GAZ-SYSTEM w ramach określenia przyszłych zamierzeń inwestycyjnych w zakresie rozbudowy systemu dystrybucyjnego i przesyłowego;
- współpracy ze spółkami zajmującymi się obrotem paliwami gazowymi w ramach gazyfikacji nowych obszarów.

	Jednostka	2010	2009
Przychody ze sprzedaży	mln zł	612,0	531,0
Zysk netto	mln zł	130,4	355,2
Kapitał własny	mln zł	1 787,3	1 750,3
Aktywa ogółem	mln zł	2 225,8	2 137,7
Długość sieci bez przyłączy	km	15 488,0	15 148,8
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia	osoby	1 826	1 816

Słownik

CNG (ang. Compressed Natural Gas) – paliwo, sprężony gaz ziemny o ciśnieniu 20 – 25 MPa; służy do napędu pojazdów silnikowych zarówno z zapłonem iskrowym, jak i samoczynnym.

Dystrybucja – transport paliw gazowych sieciami dystrybucyjnymi do odbiorców.

E&P (ang. Exploration and Production) – Poszukiwanie i Wydobywanie – jeden z segmentów działalności PGNiG, w ramach którego działają spółki wykonujące prace poszukiwawcze, geofizyczne, geologiczne oraz ma miejsce produkcja gazu ziemnego i ropy naftowej.

Gazociąg jamalski – gazociąg tranzytowy łączący Rosję z Europą Zachodnią, przechodzący między innymi przez terytorium Polski.

Gazolina – mieszanina węglowodorów o małej masie cząsteczkowej, wydzielana z mokrego gazu ziemnego lub z gazów rafineryjnych, stosowana między innymi jako rozpuszczalnik oraz dodatek do benzyn.

Gaz ziemny – naturalna mieszanina węglowodorów parafinowych, głównie składająca się z metanu (do 98% w tzw. gazie wysokometanowym); w skorupie ziemskiej występuje w postaci złóż.

GPW – Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie SA.

LNG (ang. Liquefied Natural Gas) – gaz ziemny w postaci ciekłej; podczas skraplania gaz ziemny zostaje oziębiony do ok. -160°C, a jego objętość zredukowana zostaje 630 razy.

OSP (Operator Systemu Przesyłowego) – przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw gazowych, odpowiedzialne za ruch sieciowy w gazowym systemie przesyłowym, za bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację, remonty oraz niezbędną rozbudowę sieci przesyłowej, również za połączenia z innymi systemami gazowymi.

PMG – podziemny magazyn gazu; jedynym właścicielem podziemnych magazynów gazu w Polsce jest Grupa Kapitałowa PGNiG; na terenie kraju znajduje się osiem takich magazynów, siedem we wcześniej eksploatowanych złożach, ósmy (w Mogilnie) w kawernie solnej.

Przesył – transport paliw gazowych sieciami przesyłowymi do sieci dystrybucyjnych lub odbiorców końcowych przyłączonych do sieci przesyłowej.

Sieć dystrybucyjna – sieć gazowa wysokich, średnich i niskich ciśnień z wyłączeniem gazociągów kopalnianych, za której ruch sieciowy są odpowiedzialne Spółki Gazownictwa.

Sieć przesyłowa – sieć gazowa wysokich ciśnień, z wyłączeniem gazociągów kopalnianych, za której ruch sieciowy jest odpowiedzialny operator systemu przesyłowego.

TPA (ang. Third Party Access) – uprawnienie do swobodnego korzystania z usług przesyłowych i wyboru sprzedawcy.

URE – Urząd Regulacji Energetyki; reguluje działalność przedsiębiorstw energetycznych zgodnie z ustawą i polityką energetyczną państwa, zmierzając do równoważenia interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców paliw i energii; Prezes URE zatwierdza i kontroluje stosowania taryf paliw gazowych, energii elektrycznej i ciepła pod względem zgodności z zasadami określonymi w prawie.

Kontakt

Centrala PGNiG SA

ul. M. Kasprzaka 25
01-224 Warszawa
tel. 22 589 45 55
tel. 22 691 79 00
faks 22 691 82 73
www.pgnig.pl

Departament Marketingu

tel. 22 691 79 55
faks 22 691 81 03
e-mail: pr@pgnig.pl

Pełnomocnik ds. Strategii Zrównoważonego Rozwoju i Odpowiedzialnego Biznesu

tel. 22 691 82 01
faks 22 691 81 03
www.odpowiedzialna-energia.pl

Pełnomocnik ds. Etyki

tel. 22 691 82 05
faks 22 691 81 03

Zespół Rzecznika Prasowego

tel. 22 691 79 30
faks 22 691 83 07
e-mail: rzecznik@pgnig.pl
www.bp.pgnig.pl

Dział Relacji Inwestorskich i Sprawozdawczości Zarządczej

tel. 22 691 82 53/56
faks 22 691 81 23
e-mail: ri@pgnig.pl
www.ri.pgnig.pl

Oddział Operator Systemu Magazynowania w Warszawie

ul. M. Kasprzaka 25d
01-224 Warszawa
tel. 22 691 79 14
faks 22 691 80 64
e-mail: osm@pgnig.pl
www.osm.pgnig.pl

Oddział Centralne Laboratorium Pomiarowo-Badawcze

ul. M. Kasprzaka 25
01-224 Warszawa
tel. 22 632 23 68
faks 22 632 25 45
e-mail: clpb@pgnig.pl
www.clpb.pgnig.pl

Oddział w Sanoku

ul. Sienkiewicza 12
38-500 Sanok
tel. 13 465 21 00
faks 13 463 55 55
e-mail: sanok@pgnig.pl
www.sanok.pgnig.pl

Oddział w Odolanowie

ul. Krotoszyńska 148
63-430 Odolanów
tel. 62 736 44 41
faks 62 736 59 89
e-mail: odolanow@pgnig.pl
www.odolanow.pgnig.pl

Oddział w Zielonej Górze

ul. Bohaterów Westerplatte 15
65-034 Zielona Góra
tel. 68 329 14 00
faks 68 329 14 30
e-mail: zielonagora@pgnig.pl
www.zielonagora.pgnig.pl

Przedstawicielstwo PGNiG SA w Brukseli

Boulevard Saint Michel 47
1040 Brussels, Belgium
tel. +32 24 000 007
faks +32 24 000 032
e-mail: brussels@pgnig.pl

Przedstawicielstwo PGNiG SA w Republice Białoruś

225081 obwód brzeski,
rejon kamieniecki,
wieś Makarowa, Białoruś
Stacja Pomiaru Gazu „Wysokoje”
tel./faks +375 163 171 368

Przedstawicielstwo PGNiG SA w Kijowie

ul. Sz. Rustaweli 31b, m. 16
вул. Ш. Руставелі 31 - б, кв. № 16
01 333 Kijów/m. Київ, Ukraina/Україна
tel./faks +380 44 284 34 01
e-mail: kiev@pgnig.pl

Przedstawicielstwo PGNiG SA w Moskwie

ul. Wawitowa dom 79, korpus 1, biuro nr 5 - 3
ул. Вавилова д. 79, кор. 1, офис № 5 - 3
117335 Moskwa/Moskwa, Rosja/Rosсия
tel. +7 495 775 38 56
faks +7 495 775 38 57
e-mail: moscow@pgnig.pl

Oddział w Danii

St. Kongensgade 72
1472 Copenhagen, Dania
tel. +45 82 51 51 02
faks +45 82 51 51 01
e-mail: denmark@pgnig.pl

Oddział w Egipcie

13w/5 repeated
Elasylky Project - New Maadi Kair
Kair, Egipt
tel. +20 22 517 73 54
faks +20 22 517 73 50

Oddział Operatorski w Pakistanie

House No 321, Street 17, Sektor E-7
Islamabad 44000, Pakistan
tel. +92 51 265 45 91
faks +92 51 265 45 94